

3/1363

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

సంపుటము ౧౪

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది సోమవారము

శ్రీ అక్షయనామనందనపుర అపాధమాన శుద్ధ తృతీయ 3.

No 87

సంచిక ౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

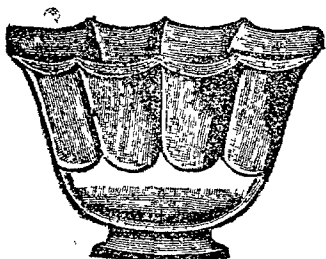
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు { సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము } ప్రతి గృహమునందును {
అమూల్యమైన తరుణము { ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

కి నుండి కి తులముల యెత్తువరకు కి సైజులందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ

దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక

వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైస చక్కగా మెరుగుచేయుబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు కి వరకు	కు 1 కి ధర	ర్పు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	" "	1-0-6
8 డజన్లకు ఒకేసారి తీసిన	" "	" "	1-0-0
6 " " "	" "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	" "	0-15-0

తెలిపాను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంలివిలాసము "ఉమ్మడియా" 1

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇటలీతో వ్యాపారము

కింపెనీలు లేక ప్రత్యేకవ్యక్తులు నూతనముగా వ్యాపారమును ఇటలీతో ప్రారంభించుట, లేక ప్రస్తుతము ఇటలీతోగల వ్యాపారపు సంబంధమును హెచ్చుచేసుకొనుట మొనలగు అభిప్రాయములు గలవారు ఈదినన విలాసమునకు వ్రాయప్రార్థింతులు.

R BOBSON & Co, Agents for Madras Presidency for the National Institute for the Foreign Italian Economical Expansion (H O. Milan) Post Box 145, Madras: ఆర్. బి. బి. సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 145, మద్రాసు.

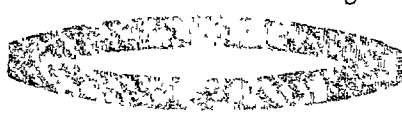
నమృకము

(సాపితము 1900)

నాణ్యము

ఇవి రెండును ప్రతి యొక్కరను నగలను తీసుటకు మునుపు ముఖ్యముగా గవనించవలసిన అంశములు.

ఒక దిసా మా నర్త భేరము చేసిన వారికి ఈ రెండు విషయములందు పూర్తిగా తృప్తికలుగును.

బంగారు, వెండి, పువ్వురాగములు, కర్రలు, రత్నములు మొదలగు వాటితో చేయబడిన పలురకముల నగలు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారుకు సీమ వెండికి మేలైనవిలువలకు పూచీ నిచ్చెదము.

వివరములకు మాకు వ్రాసినను నేరులో ఎచ్చినను తెలిపెదము.

ముఖ్యగమనింపు:—

అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వైకము లేక వేరు నగలు యిచ్చెదము.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అండు సన్న్య, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

కౌను థియేటరు 2253

10-7-26 శనివారమునుండి 18-7-26 మంగళవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని ప్రతి కేని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము కి గం-15 ని ప్రత్యేక మాటి ని గలదు

మదనో థియేటరు లి మి టె డ్ వారు

"స్కారవచ్చి"ని ప్రదర్శింతురు

గొప్ప మిట్రో కథ. ప్రపంచమువెందు ఘోరసిద్ధిచెందిన రాంసన్ నోవెల్స్-అలైన్ కెట్టి-లూయిస్ నోవెల్ మున్నగుకథా నాయకులు గలరు.

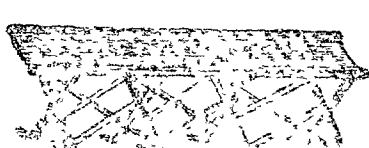
లండను, న్యూయార్కు, మొనలగు గొప్పపట్టణములందు విక్రీలి గొప్పగా ప్రదర్శించబడినది. అత్యుత్కృతకరమైనది. సంశయమును కలిగించునని మొరలెట్టుకొనుట ఉద్రేకమును గలిగించు 10 రీజుగలది.

వచ్చుచున్నది వచ్చుచున్నది ఆద్యుత్తమైనకథ "టూర్కిహూర్" యందు తేదికి కాచియుండుడు.

మెనర్సు బి. కోటయ్య అండు

ఎం. చలమయ్య,

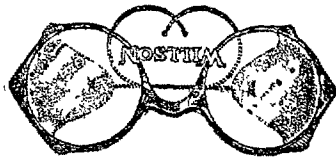
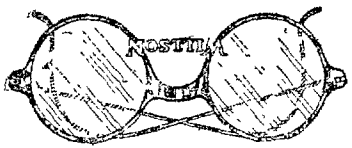
క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, సర్పారావుపేట.

క్యాంపుమంచులు సంచిలో 1 కి 1 1/2 1 1/2 1 1/2 ఈజిక్చర్స్ 1 కి ధర ర్పు 7-8-0; 5-8-0

మేజుబల్ల డ్రాయరు గలది, డ్రాయరు కేనిది 1 కి ధర ర్పు. 10-0-0; 8-0-0

అఫీసుకర్నీలు, ఇతరసామానులు మావద్ద నున్నవి. పూర్తి వివరములకు, క్యాటలాగునకు వైకనినవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను మూడవవంట సొమ్ము అడ్వాన్సుగావంపవలెను.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును అటంక పరచునట్టి
అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

క్రీమునందు విల్సన్ పేరు ఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చౌకయైన అదేమాదిరి
గాగుల్సును మోసపోయి కొనరు.

మల్లర్ మాక్స్ అండు కో., ఇస్కా-
ఇంజినుకు ఏబిల్ట, ప్రతినిధిగా ఉండువారు.

2709 మేనర్స్ విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

అచ్యుత భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది.
బహుమూల వ్యాసని బోగొట్టి అందును తీసివదారమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును,
క్షయను, బోగొట్టి కథమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును.
సహస్రపుష్పాధికమున కంటె హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో
పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య వి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన అచ్యుత
భస్మము అతిశయముగా పనిచేసినది. సడరు సిందూరము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను."

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యపట్నము. ".....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున
తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమాత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు వి. పి. గా వెంటనే పంపుము."

శ్రీగుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపోస్టు) ".....మీ అచ్యుతభస్మము 1 తులము
నేపించినాను, దానినల్ల నాకున్న అతిమాత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపవలెను"

అయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. ".....మీ అచ్యుతభస్మము
ప్రమేహ, క్షయ, అగ్నిచూర్ణ వ్యాధులందు వాడిచూచినాను. నా వాడుకవల్ల క్రేష్టముగా ఉన్నదని నానమ్మకము.
వారమురోజులలో 5 తులములను అర్జున యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాఖ, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

మైయర్స్ డబుల్ ట్రాంకుఫోర్స్ పంపు

కాగ్ గియరు హండిల్ గలది - సులభముగా ఒక మనిషిమాత్రమే పని
చేయవచ్చును. గంట 1-కి 2000 గాలములు నీళ్లు వచ్చును.

త్రోటలు, కంట్రాక్టుపనికి

మిక్సిలి మేల్లెనపంపు. లోహలింబాగి బయటికి విడుచుపంపు
కొలత 2 లంగుళములు.

మైయర్స్ పంపులు అన్ని సమలకు ఉపయోగించును.

వీటిని గురించి వివరములకు వ్రాయునప్పుడు

నీటిలోతుకూడ మరువక లెలుపవలెను.

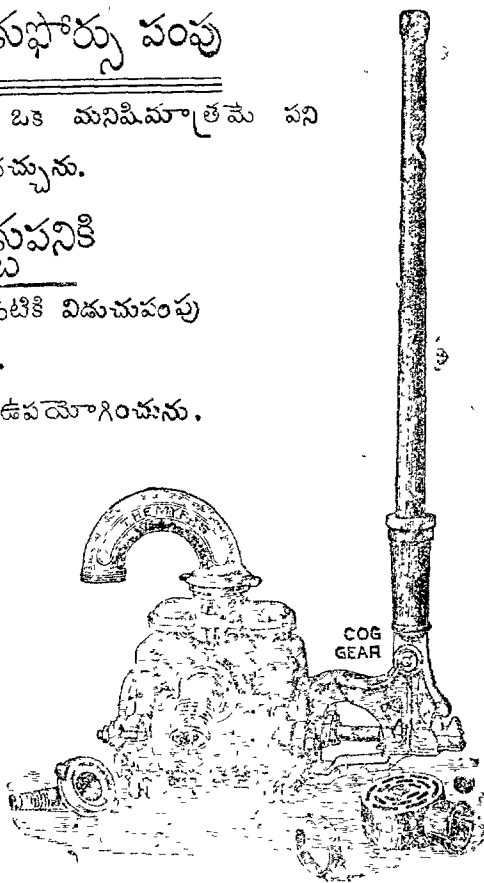
క్రేష్టతరమైన ఫోటోలు, రైస్ హెల్లెగూడ

మేము విక్రయించుచున్నాము.

Sole Agents: -

The Limaye Brothers Ltd.,

1/173, B road, Sec. 1, P. O. D. S. S.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 9-7-26

(9-7-26)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కొరిక కొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (తి)
రు 10-0.

కొరిక కొమ్మలు — 22 X 22 వేరు రుములు (తి)
రు 9-8, సరాసరిరకము రు 8-8.

తెలుపుముల్లు— 1708 రు 14-6; గ్లాస్ 9000
రు 15-1; ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-14; ఇ. సి. 78 రు 9-8
88-888 రు 18-12; 6978 రు 8-8; 1702 రు 18-0
2908 రు 8-4. 9978 రు 9-4-0. 278 రు 8-6-0. R 78
రు 8-8-0.

నూలు

40 సెంటరు, నీమ (5 పాకట్టుకు)—టాక్రీ—రు 5-8-0
చలవ రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-14-0;
కాళి రు 9-0-0 సవరకు రు 7-12.

40 సెంటరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త(త్రము
రు 11-14-0.

60 సెంటరు నీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 17-8-0
సమలి రు 16-8; "గేట్" రు 16. గొడ్డలి రు 10-2-0.
గడ్డిబండి రు 10-0-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-14-0; సింహము
వీటకాడు రు 9-18.

60 సెంటరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము-
సలంచే రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక గూరువకు ధర
రు 29.రు 82.

ఇ తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 268. జర్మను (డిబ్బోమాక్)
రు 250; రాగిరేకు రు 258. రు 260.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి)
9/ రు 19-8-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24" గేజ్ "6" 7' 8' రు 14-10
9' రు 14-10.

సిమెంట్ సీపాకు నెల:—

నార్వే అవుమర్సు రు 11-12. సెమలి రు 10-8-0.
చక్కెర (రెడి) రు 34-4-0.

నాయిదాధరలు జూలై 81-2. ఆగస్టు 80-4-0. సెప్టెంబరు
రు 80-4-0.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"వి.పి.కె" రు 58-8-0 రు 59-0.

పాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 187, "పెన్" రు 128.

ఆముదము

((గామధర) రు 98.

పదును చేసినతోలు రతి 1 టికె

	మొదలు	వరకు
పిట్టతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు)	రు 0 12 0	రు 0 12 10
" (తేలిక)	రు 0 15 3	రు 1 0 9
" రెండుగూరు (8 మొదలు 9½)	రు 0 12 4	రు 0 12 9
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 0 0	రు 1 0 9
" (విజయనగరం 7½ 7½)	రు 0 18 0	రు 0 18 4
" (వీలూరు 7, 7½)	రు 0 14 0	రు 0 14 6
గేడతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 3
గేడూడతోలు	రు 1 0 6	రు 1 1 9
ఆవుదూడతోలు	రు 1 12 8	రు 1 18 9
శేకతోలు	రు 2 18 0	రు 2 14 0
గాడ్డతోలు	రు 3 0 0	రు 3 4 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

రెండుగూరు మేకతోలు	100-కి	రు 180 0 0	రు 190 0 0
రెజవాడ మేకతోలు	"	రు 170 0 0	రు 180 0 0
రెండుగూరుగాడ్డతోలు	"	రు 180 0 0	రు 175 0 0
రెజవాడగాడ్డతోలు	"	రు 120 0 0	రు 170 0 0
ఆవారముపట్ట బారవ 1-కి		రు 24 0 0	రు 31 0 0
కొక్కుపట్ట	"	రు 20 0 0	రు 22 0 0
క కాయలు	"	రు 40 0 0	రు 45 0 0

దేశబంధు సంస్కృతి

సర్వపక్ష సమ్మేళనము

బి.పి.చంద్రపాలు మున్నగునాయకుల విజ్ఞప్తి

(అసోసియేటెడ్స్ సెక్షన్ సెక్షన్)

కలకత్తా, జూలై 11:—దేశబంధు సాంఘికము నేడు పట్టణమునందనేక తావులందు ప్రార్థనలతోను ఊరేగింపులతోను జరిగెను. యువజనసంఘము ఉదయము కీర్తనముకావించి మధ్యాహ్నము సంగీతరసమును అన్నదానమును జేసెను.

సభలు- ఉపన్యాసములు

ఉత్తర కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున మహాసభ జరుపబడి దేశబంధు దేశమునను ప్రజలను జేసిన సేవను ప్రశంసించుచు మహాసభను లాసగబడెను.

కిర్తనపూరు కాంగ్రెసు సంఘము ఉత్సవమును జరిపి కిర్తనపూరు కాళీబారీలో పూజను జరిపెను. మరియొక పెద్ద యూరేగింపు జరిగెను. అది భవానీపూరులో బయలుదేరి దాగు అంత్యక్రియలు జరిగిన కియోరాతూలా వరకు. బోయెను. మహాసభ సాయంత్రము పురమందిరమున జరుగును. అప్పుడు సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించును.

మాలానా అజదు విజ్ఞప్తి

మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు ఘోషనామాలో నొక విజ్ఞప్తిని బ్రచురించుచు దేశబంధువాడు చనిపోయి సంవత్సరము జ్ఞానేనయు, యిప్పుడు తామెంతటి మార్పుగాంచెతిమనియు అభిప్రాయము, స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును, దేశభక్తియు యొక్కడనున్నవనియుచెప్పెను. బెంగాలు స్త్రీ పురుషులు మాతృభూమిపై ప్రేమచే పూరింపబడినవారై వివిధమతస్థులయొడ ప్రేమగర్భిత దేశబంధు భారతదేశమునందు జీవించి మరణించినది నిష్ప్రయోజకముగాలేదని ప్రపంచమునకు తెలియజేయవలెను.

మహాసభ-నాయకులవిజ్ఞప్తి

సాయంత్రము కలకత్తా పురమందిరమున జరిగిన మహాసభకు అన్ని పక్షముల నాయకులను హిందువులను మహమ్మదీయులను వచ్చిరి.

బి.పి.చంద్రపాలుగారు (ఇండియన్ డేంట్)

అన్ని పక్షములవారును యిప్పుడేర్పడిన క్లిష్ట పరిస్థితులలో నేకముగావలెనని విజ్ఞప్తిజేసిరి. అందరుచట్టతమము సిద్ధాంతముల సరిపెట్టుకొని సహకారము జేయగలరని దుస్సాహయముగాదు. స్వరాజ్యపక్షము వారును, సేవనల్లియు, ఇండియన్ డేంట్, రిబల్ పక్షములవారును యేకమగుటకు ఘోషించుటలో దాసుగారి సంగిన రాజకీయోపన్యాసమునందు మార్గము గనిపించగలదు.

సి. బెనర్జీగారు (లిబరలు)

దాసు సంస్కృతిని జేయుటకు వారు దెల్పిన సిద్ధాంతముల నాచరణలో బెట్టుటకున్న వేరుమార్గము లేదనియు, ఆపాతమునందు పక్షవిభేదము లన్నియు బోధనగలయు జెప్పిరి. ఆయన తన పార్టీపక్షమున పాలుగారి నూచన సంగీకరించిరి.

బి. యక. సాస్మాలుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

పాలుగారి నూచన సంగీకరించుటకు సిద్ధముగ నుంటి ననియు, అయితే ఐకమత్యమునకునూత్రము గురురవలె ననియు జెప్పిరి. అదియే దొరకైనయెడల కనీసము బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము వారికిని ఇతరపక్షములవారికిని ఐకమత్యము గురురవలె నిశ్చయము. ఇప్పుడేమియు సంరంభము యితరపక్షములతో గాక బురాక్రసీతో నైయున్నది.

మౌల్వీవాహదు హుసేనుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

ఉన్నత రాజకీయాదర్శముల నీడలిమత స్వత్వములకును మరలయెదుట వాద్యమును గూర్చియు పోట్లాడుకొనుట విచారకరమని చెప్పిరి. ఆపాక్కులను బలవంతముగాని కాసనములవలన గాని నిలుపుకొనజాలరు. మనస్సు మారవలయును గాని కాసనములుమారి లాభములేదు. దాసు సంస్కృతినిజేయుచు మనస్సులలో మతలాభమును హక్కులను బెట్టుకొనియుండుట సిగ్గుబాటు.

మోల్వీహైదరాల్

రాజమహిషి మోల్వీహైదరాల్గారు మతభేదములను గట్టిగ భండించుచు ముగియుచున్నట్లు వాద్యము చేసెదలెట్టి తగాదా

లను చెప్పుమండి రని చెప్పిరి. నిజముగా భక్తిగల మహమ్మదీయు డెవరును, వాద్యముల చప్పుడుచేత కలవరము జెందజాలడు. ఉభయపక్షములను మైత్రి గావలెనని ఆయన కోరిన.

జే. యం. సేను గుప్తగారు

తాము పాలుగారు నూచించిన ఐకమత్యనూచన సంగీకరింప సిద్ధముగ నుంటిమనియు మనస్సులలో నెట్టి సంకోచములు లేకుండ నితరపక్షముల దాసుగారి ఘోషపూరునూచన సంగీకరించిన సహకారము గురురవలెనని చెప్పిరి. ప్రస్తుత పరిపాలనా యంత్రమును మార్చిన నే సహకారము విలసనని దాసు చెప్పెను. కాంగ్రెసుగూడ ఆ ధర్మమును పూర్తిగ సంగీకరించెను. అన్ని పక్షములను కాంగ్రెసులో చేరవలెను. అప్పుడు విజయముతప్పక గల్గును.

హరారాయందు దాసుగారి చిత్రపటమును

తెరచుట

కలకత్తా, జూలై 11:—దేశబంధు దినమును స్మరించుట యందు హరారాయెనుకబడి యుండలేదు. మంచిస్వరాజ్యవాది యు పక్షిలో నాయకుడునను బరేదరు ప్రాశస్త్య పెయిసుగారి చే బహూకరింపబడినట్టియు దాసుగారి నిజరూపమును ప్రతిబింబించుచున్నట్టియు నొక చిత్రపును నేటి యుదయమున హరారాయె పురమందిరమున సరోజినీదేవి బహిర్గత మొనర్చుచు నిట్లు చెప్పెను:—పెయిసుగారు దాసుగారి అనుచరులగుటయే గాక వారిద్వరు దేశభక్తిపూర్వక కలిసి పాటుబడినవారగుటచేనేటి పని నాకు మరింత సంతోషము గొల్పుచున్నది. దాసుగారికి గల దూరదృష్టియే వారిని జనసామాన్యమునుండి వేరుపరచుచున్నది. ఆదూరదృష్టివల్లనే ఆతడు స్వాతంత్ర్యమును చూడగలిగెను. అందువల్లనే వారు చేయుచుండిన పని ప్రకాశమానముతో వెలుగగలిగెను. ప్రాణమును తాను నిర్వర్తింపవలసిన విధిని విచిత్ర జీవనమును ఆతడు ప్రేమించెను స్వభావము కలవాడు. అయినప్పటికిని విరాగులలో అగ్రేపరుడు ఆయన జీవితము త్యాగము వల్లనే మార్పులను జీవమాయ గలిగెను. ఆధ్యాత్మికమం దాతడు జేవులతో సమానము చేయదగినవాడు. అందువల్లనే ఆత డంత ప్రభావముతో వైశి త్యాగలలో త్యాగియయ్యెను. స్వాతంత్ర్యమునకు దేశబంధువు, పీఠుడు, ఆస్వాతంత్ర్యగానమే ఎల్లయెడలను విసబడుచున్నది. ఆతని యనుచరు లాయన ననుసరించుటయే ఆయనకు స్వరాజ్యము.”

వసంతాదేవి శ్రాద్ధదినము నాచరించుట

కలకత్తా, జూలై 11:—కీ॥ శే॥ దేశబంధు చిత్రంజన దాసుగారియొక్కయు కుమారుడు చిరరంజనదాసుగారి యొక్కయు శ్రాద్ధదినమును వసంతాదేవి ఆచరించెను. ఆదినమును దేశబంధు దినముగానెంచి కలకత్తా నగరమందును పరిసర ప్రదేశములందును స్మారకసభలు జరిగెను. కలకత్తా పురమందిరమున సరోజినీదేవి రెండువోల్ల ఉపన్యసించెను.

సర్వపక్ష సమ్మేళనము

బి.పి.చంద్రపాలుగారు అన్ని పక్షములు అన్నిసంఘముల వారును కలియవలెనని నూచించిరి. ఈ నూచనను స్వరాజ్యవాదుల తరపున బి. యక. సాస్మాల్ జే. యం. సేనగస్తాగారు ను లిబరలు పక్షమువారి తరపున ఆర్. సి. బానర్జీగారు మహమ్మదీయుల తరపున మౌల్వీవాహదు హుసేన్ హైదరాల్గారును అంగీకరించిరి.

కీ॥ శే॥ దాసుగారు తాము చేయవలసినపని చేసియు

నూరు. ఇక స్వరాజ్యమును సంపాదించవలసిన భావము మీమీదనున్నది. దాసుగారి యుద్దేశ్యములో స్వాతంత్ర్యమునగా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముమాత్రమేకాదు. ఆధ్యాత్మికస్వాతంత్ర్యముకూడాను. స్వాతంత్ర్యమును గోరు ప్రలివానికి నడియే నిజమైనమార్గము అని సరోజినీదేవి చెప్పెను.

హరారాయె పురమందిరమున బరోదను ప్రాశస్త్య పెయిసుగారు బహూకరించిన దాసుగారి చిత్రపును సరోజినీదేవి బహిరంగ మొనర్చెను. (అ. (సె.))

బొంబాయి

బొంబాయి, జూలై 11:—కీ॥ శే॥ దాసుగారి ప్రథమ సాంఘికము నాచరించుటకు బొంబాయి పౌరులందరు నేటిసాయంకాలమున యం. ఆర్. జయకరుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభగా సమావేశమైరి. బెంగాలు పీఠుల స్వార్థరాసిత్య జీవనములనుండి నేర్వకొనవలసిన నీతులగురించి ఉపన్యాసము లీయబడెను. (అ. (సె.))

లాహోరు

లాహోరు, జూలై 11:—దేశబంధుదాసుయొక్క ప్రథమ సాంఘిక దినము సాధించుటకును ఇతర రంగ దాసుగారి

అకాలమరణమునకు గుఱుమును వెలుపుటకులాహోరుపుర ప్రజలు నోరీగేటుకుబడుట నొక బహిరంగసభ గాసమావేశమైరి. పేవాను రాజాద్వీప్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. దాసుగారు దేశమునకై జేసిన త్యాగములను గూర్చి జ్ఞాపకముచేయుచు స్వరాజ్యసమరమునకై హిందూమహమ్మదీయులు తమవిభేదములను మానుకొని కలియవలెననియును అందుకొరకే దాసుగారు తమప్రాణము లర్పించిరనియును వివిధసంఘ ప్రతినిధులు ఉపన్యసించిరి.

దేశబంధుదాసుగారి పితృక పుత్రుడు చిరరంజను డకాల వ్యవస్థాపకబడించుకు విచారియును వసంతాదేవి యెడల సానుభూతిని కలగజేయుచు తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

విజ్ఞప్తి మత మార్గము నవలంబించి పరస్పర వైషమ్యములను చుకునలవలసినవి అధ్యక్షుడు తుదకుహిందువులనుమహమ్మదీయులను హెచ్చరించిరి. (అ. (సె.))

బీజ్ బండ్:—నీరే పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి చెందినది. స్వస్థమయియుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము పుట్టించుచున్న యెడల తక్షణం నిలిచినయును మువలితనయును, నపునకత్యమును తొలగించి యోవనమొసగును. ఎంతటిపీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరముకు బలము నిచ్చి సంతోషములను ఆనందములను జేసి సంతానము, కుమారతనమును. ఉత్తరములు రూప్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రము సీ॥ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం.

159-1027 13, బైరాగచురంపేటి న్యూదాసు.

వైద్యరత్న. మహిత

డి. గోపాలాచార్యులు,

ఏ. వి. యస్, అండ్.

ఏ. యం. వి. గారి.

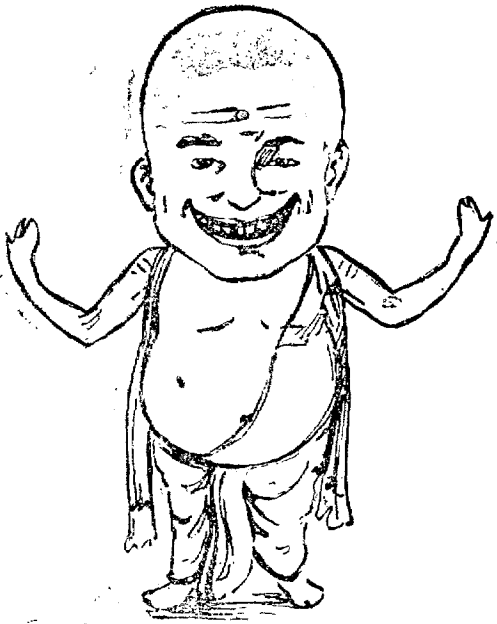
శ్రీ గువటి శ్రీ గుమ్మలకు సంజీవి.

భృగువటి, మనజల మూత్ర మార్గమునుండి చీము వలె ప్రవించుచుండెడి తెలుపు, పసుపు, ఎరుపు, నీరు చురుకు, బొట్టుబొట్టుగా మూత్రము నకు నరములు బోవుట, కిగడియుట, మూత్రము చచ్చినట్లువుండుట, ఇటువంటి లక్షణముల గల శ్రీ గో గుమ్మల బోగొట్టును. మూత్రమునకు సంభవించిన శ్రీ గో గుమ్మల రింగెలలకాలములో పోగొట్టును. బుడ్డి 1కి రూ 6-12-0 ఆయుర్వేదాశ్రమము 151 గోవిందపరమాయని వీధి, బ్రాం.చి. 183 బ్రాహ్మే, మద్రాసు.

నేత్ర వ్యాధులకు అద్వితీయమై అమృతమైన నివారిణి

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైలాపూరు, శ్రీశైలములో “అల్పరూపాణ్ణి” యందు కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు వారివలన నాకు గలిగిన అనేకలాభములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. వారు నాకును, నా కుటుంబమువారికిని అనేక వ్యాధులను బారచేసిరి. కొంతకాలముక్రింద నా కండ్లలో నొకటి జబ్బుగా నుండి ఎడతెగక నీరుకారుచుండెను. మాపు మందగించి రాక్షసులచేత బాధపడినా నీరు నడికాదు. నేను అనేక ఆంగ్ల వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు గుఱుము కాలెదు, వారిచే నియమింపబడిన ములోచనములను వాడినను నాకు కావలసిన గుఱుము గలుగలేదు. శ్రీ పండితులుగారు ఒక ఆంజనమును కంటికి వేసి, అతిస్వల్పకాలములోనే నా కంటికి బాధను తొలగించిరి. ప్రస్తుతము జబ్బుచేసిన కంటిచే బబ్బుచేయని కంటికి తెను మిక్కిలి దాసుగారు, విశదముగాను చూపించుటచే నాకు నని మిక్కిలి సంతోషముతో “లలియతేయునున్నాను.”

వి. వి. కృష్ణారావు, జట్టబ్రోలు డాబుగారి అల్లుడు. 24-5-1926.

అమోఘాలు

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకం)

లాభం

ఒకడు—కవల పిల్లలయితే ఏమి లాభం?
ఇంకొకడు—ఇద్దరిలో ఎవరూ అద్దం చూచుకోవలసి న పనిలేదు.

కవి

ఎల్లయ్య—ఎవడో ఒకకవి తాను చేసిన పద్యాలు చదువుతాడు. ఆపదకు నన్ను అన్యథుడుగా ఉండమన్నాడు. నాబదులు నిన్ను పంపిస్తానని చెప్పాడు.
మల్లయ్య—ఇటువంటి గౌరవం దొరకడం మంచిదే గాని నాకు చెప్పడే. చదివిన పద్యాలేవో అసలు వినిపించవే.
ఎల్లయ్య—అందుకే నీవు పనికివస్తావు.

వంకాయ

యజమాని—ఇవ్వాలి వంకాయ కూర బాగుందయ్యా? రోజూ ఇట్లా చెయ్యరాదా?
నంటవాడు—అయ్యో! ఇవ్వాలి నాకోసం వేసుకొన్న కూర పోరబాటున మీకు వడ్డించానండి.

దమ్మిడి

బాబుడు—అయ్యా, దమ్మిడి మింగానండి.
ఉపాధ్యాయుడు—దమ్మిడిగా, పోలే పోయిందిలే.

వదలిపెట్టడం

భర్త—నేను నిన్ను వదలి పెట్టి చచ్చిపోతే నీకెంత కష్టంగా ఉంటుందో గద!
భార్య—నాకు ఎంత వదలిపెట్టిపోతాలో చెప్పండి.

అబద్ధం

బాబుడు—అయ్యా, నీవు ఎప్పుడయినా అబద్ధమాడావా?
తల్లి—ఆదానయ్యా.
బాబుడు—నాన్న అబద్ధమాడినాడా?
తల్లి—ఆదారు. అయినా ఎందుకు నీకీప్రశ్న?
బాబుడు—నేను స్వర్గానికిపోతే, ఒంటరిగా ఉండా లేగదా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

తీసుకోవడం

అబ్బుడు—అయ్యా, నాబబ్బుకు ఏమందు తీసుకో నండి?
డాక్టరు—నావద్ద మందుగా నలహాతీసుకో.

మోటారుబండి

అమ్మేవాడు—అయ్యా, ఈ మోటారుబండి అన్నింటి లోకి మంచిదండి. ఎంత నిశ్శబ్దంగా నోతుందంటే, ఎవరూ కన్నె తిలయినా చూడకండి.
కొనేవాడు—అబ్బే, ఇట్లాంటిబండి నాకక్కరలేదు. మీదగ్గర ఇంకోరకం లేదా?

వ్యాధి

రోగి—ఈవ్యాధి నిమ్మళింపేటట్లు కనిపించడండి.
డాక్టరు—భయపడవోకు. నాకు ఇటువంటిజబ్బే వెనక వచ్చింది. ఇప్పుడు చూడు. నేనెంత బలంగా ఉన్నానో?
రోగి—అవును గాని, తమ జబ్బు కుదిర్చింది, ఇంకో వైద్యుడుగదా?

తనదండ

ఒకడు—నీవు తనదంటావా?
ఇంకొకడు—తనదంటాను.
ఒకడు—ఎక్కడ తనదంటావు?
ఇంకొకడు—నీళ్లలో.

చెప్పలు

ధనికుడు—నేను న్యాయపాఠం మొదలుపెట్టినపుడు, కాళ్ల కు చెప్పలులునా లేవు. ఇప్పుడు నావద్ద లక్షలున్నవి.
పిచ్చియ్య—అయ్యా, ఇన్నిటిని ఎవరు తొడుక్కంటా రండి?

జవాబు

ఒకడు—నీవు ఈమతావా?
ఇంకొకడు—ఒకదాన్నిబట్టి జవాబు ఉంటుందండి.
ఒకడు—దేన్నిబట్టి?
ఇంకొకడు—నీటిలోతునుబట్టి.

మందు

వైద్యుడు—నాలుగునెలలు మందిస్తే, మీవ్యాధి నయ మవుతుంది.
రోగి—నేను నాలుగునెలలు డబ్బిస్తానుగాని, ఒకనెలలో కుదుర్చలేదా?

కోటు

యజమాని (కోపంతో)—నాకోటు నీపేటైలో కనిపిం చింది. తెలిసిందా?
నాకరు—మీరు పోయిననుకుంటిరే?

లావు

లావులగదానికి వెళ్తేయ్య మందుపుచ్చుకొనెను. నాల్గు నెలలయింతేదానాతే డాక్టరువద్దకు వచ్చెను.
డాక్టరు (ఆశ్చర్యంతో)—లావు ఏమాత్రం తగ్గలేదే? నేను చెప్పిన పదార్థాలనే తిన్నావా?
వెళ్తేయ్య—అవునండీ!
డాక్టరు—ఇంకా ఏమీ తినలేదా?
వెళ్తేయ్య—మామూలుగా చేనేభోజనమాత్రం చేసా నండి.

దిగులు

భర్త—నేను రేపే ఊరికిపోతున్నానని దిగులుపడు తున్నావా?
భార్య—మొదట మీరు ఇవ్వాలి నే పోతామంటిరిగా?

ప్రశ్న

ఇకొక్కరుగారు పిల్లలను చాలానేపు ప్రశ్నల నడిగిరి.
ఇకొక్కరు—మిమ్మలను ఇంతనేపటినుంచీ ప్రశ్న లడి గానుగదా, నన్నేమయినా అడగండి, చూతాం?
ఒకపిల్లవాడు—తమరు ఎప్పుడు వెళ్లిపోతారండీ?

కాఫీ

ఒకడు—ఈప్రాశ్నో కాఫీలో పాలే కనిపించవేమండీ?
ఇంకొకడు—ఇంకానయ్య, కొన్నిచోట్ల కాఫీలో కాఫీ కనిపించదు.

సెలవు

ఉపాధ్యాయుడు—అయ్యా, నాకు వేసవికాలపు సెల వులు, ఫీబ్రవరిలోనే ఇవ్వించండి.
ప్రిన్సిపాలు—అదేమిటి?
ఉపాధ్యాయుడు—ఆసెలలో మాపిల్లవాడికి పదిఏళ్లు వెళ్తుంది. ఆపిమ్మట రయలులో సగంటికెట్టుతో ప్రయాణం చెయ్యనియ్యరు.

నాటకం

మానేజరు—పాపయ్య జరాసంధుడివేషం వేస్తాడు. నీవు కృష్ణుడివేషం వెయ్యి.
నటుడు—అంతసన్నటివాడు జరాసంధుడివేషం వేస్తే, నేను వాడితో పోట్లాడపోతే అందరూనవ్వి గోలచేస్తారు.

స్వర్గం

టీచరు—కొందరు పిల్లవాళ్లు మంచివాళ్లు. కొందరుచెడ్డ వాళ్లు. వీరిలో ఎవరు స్వర్గంలోకి పోతారో చెప్పు.
విద్యార్థి—చచ్చిపోయినవాళ్లు.

బుద్ధి

మేజిస్ట్రేటు—నీవు దొంగతనం చెయ్యకుండా ఉండ లేవా?
ముద్దాయి—బుద్ధి పుట్టించంటే అగలేనండి.
మేజిస్ట్రేటు—నాకు బుద్ధి పుట్టించంటే కిషీందకుం డా వుండలేను. నీకు ఏదాది ఖయిదు వేయాలెనని బుద్ధి పు ట్టింది.

తాడు

ఒకడు—నీవేటికి తాడు కుట్టుకున్నావే?
విద్యార్థి—అట్లాకట్టుకుంటే పాఠంచదవాలేనని జ్ఞాపకం వస్తుందని, మామేష్టరు చెప్పాడు.
ఒకడు—పాఠం చదివావా?
విద్యార్థి—పాఠం ఇవ్వడం మాష్టరు మరిచి పోయినాడు.

హాస్య రసం

ఒకడు—మీఉపన్యాసంలో హాస్యరసం చేరిస్తే బా గుంటుందండి.

ఉపన్యాసకుడు—హాస్యరసం మొదలుపెడితే మంచి సంగతులు చెప్పినా హాస్యంకిందనే పరిమిస్తుంది.

మూఝసార్లు

ఒకడు—రామయ్య ఈబడ్డనుండి ఆబడ్డకు ఆపకుండా మూడుసార్లు నదిలో ఈదాడు, విన్నావా?

ఇంకొకడు—అయితే పట్టి తెలివితుక్కున వాడన్న మాట. నాలుగో సారిమాడా ఈదిలే బడ్డన పెట్టినబట్టులు కట్టు కోడానికి పిలయ్యేది.

బస్సు

వెంకయ్య కొత్తగా చెన్నపట్నం వచ్చెను. మైలాపూరు పోవడానికి 510 నంబరు బస్సులో ఎక్కుమని స్నేహితుడు చెప్పెను. సాయంకాలానికి మళ్లీ వచ్చినప్పుడు వెంకయ్య ఆ క్రకడే వుండెను.

స్నేహితుడు—ఇంకా బస్సు రానేలేదా?

వెంకయ్య—ఇంతవరకు అయిదు వందలనంబరు వర కే కనిపించినవి. ఇంకా పది బస్సులు రావలె గదా అని చూస్తున్నాను.

ఇప్టం

ఉపన్యాసకుడు—ఎవరి ఇప్టం వచ్చినట్టుగా నాళ్లు నడుచుకొనే కాలం వస్తున్నది.

సభికుడు—అట్లానడుచుకోక పోలే!

ఉపన్యాసకుడు—అప్పుడు బలవంతపెట్టి నడుచుకు నే టట్టుగా చేస్తారు.

గొప్ప

భర్త—తండ్రి గొప్ప వాడయితే కొడుకు సామాన్యం గా మొద్దుగా ఉంటాడంటారు, నిజమేనా?

భార్య—మన పిల్లవాడి విషయంలో అట్లాంటి యి బ్బంది రాదులెండి.

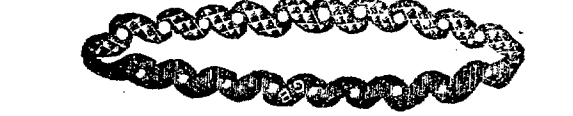
మరుపు

రామయ్య—నిన్నటిరాత్రి ఏవో విషయం జ్ఞాపకా నికి రాక, తెల్లవాడ్లా మేలుకొన్నాను.

సోమయ్య—చివరకు జ్ఞాపకం వచ్చిందా?

రామయ్య—తెల్లవారుజాముకు వచ్చింది. రాత్రి లోం దరగా నిద్రపోదా మనుకున్నాను. ఏమనుకొన్నానో తరువాత మరిచిపోయినాను.

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైనుండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము, అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారు గారాజీ, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల భర ప్రకారం సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి కేట్లాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1284

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18, జనరల్ ము రైయ్యమొదలిసిద్ది, సావుకారుచేట మద్రాసు

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలె ను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు. 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0.4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తాఫలముల వ్రాయ బడును. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599

(చిత్రారణ్యం)

ఆయుర్వేద డాపధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ అత్యుత్తమ గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2048
ప్రిన్సిపల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రెజిస్టర్.

శ్రీనివాసయ్యంగారు - ఉద్యోగస్వీకారము

సత్యాగ్రహ పత్రికాసంపాదకులకు, సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని మధ్య జరిగిన సంభాషణ

నరసింహరాజుగారి రాజీనామా

ప్రశ్న

శ్రీనివాసయ్యంగారికి, తమిళనాడు ప్రాంతీకీర్తి మధ్య తాము కాన్ఫ్లిక్టునుంచి వచ్చిపోయినట్లు ప్రార్థనము ఉద్యోగస్వీకార విషయమై ఆలోచనలు జరిగినవారి జరిగినవో అచర్చలకై యెప్పుడెప్పుడు సమావేశములు జరిగినవో శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజమావేళలలో నేనువిడిచి వచ్చితిని అనుగ నెలవిచ్చిందా?

సమాధానము

మహాత్మా గాంధీ, 3, 4 వ తేదీలలో నాకు సమావేశము జరిగినది. కాంగ్రెసులో చివరకును అందరియును, ప్రస్తుతమున్న ఉద్యోగనిరాకరింపకుమనోపాటు స్వీకారపత్రము కూడబడవలయును. నేను ఉద్యోగస్వీకారమున రహస్యముగాను, శిశుమాత్రము ఉద్యోగము స్వీకరించను" అని శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆ సమావేశములో చెప్పిరి. మార్చి 18వ తేదీన వనల సమావేశమైతిని.

ధిల్లీ ౭|| భా|| కాంగ్రెసు సంఘమునుండి తిరిగివచ్చుచు, బొంబాయి సమావేశములలో తాము మాట్లాడినవియు, "అన్ని ఆశీసులును కావలెనని బొంబాయి సమావేశాధిపతులు కోరుచున్నారు. కొన్ని మార్గములను మాత్రమే పుచ్చుకొనదలచుచో ఒప్పుకొని యుండెడి వాడను అని అయ్యంగారు చెప్పిరి. ఆ విషయము నందునే యొకరెడల ఏయే వాదనలు (భారతదేశ సభ మదరాసు శాసనసభలో) నిలబడవలెననుచు వచ్చినది. "ఈ యెన్నికలైన పిమ్మట (కొన్నింటిలో) మూడు సంవత్సరములలోగా, ఉద్యోగ స్వీకారము వచ్చును గనుక, అనుభవము గలవారు మదరాసు శాసనసభకును నిలబడవలెను" అని చెప్పిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో నేనువలెను అసహాయవాదులనుండి నుండుటచే, అసహాయవాద నాయకులనుండి మదరాసు శాసనసభ నుండి తప్పుకొని, నామావేళల సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారిని నిలువబెట్టినవని అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. వివిధపక్షములను నడుపుదుననియు ఉద్యోగ స్వీకారపత్రమును బాటియాద్యయులతో కట్టబాటు చేయుచుండుననియు అయ్యంగారు చెప్పిరి.

సమర్థత అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము జరిగినవరకునాడు అసాగా మే 5 వ తేదీ ఉదయం 4 వ తేదీ రాత్రి ఉద్యోగములు స్వీకరించరాదని తామెసరిన ఉపన్యాస మొందుటచే నన్ను ప్రశ్నించిరి. "మిత్రులవ్యాసము యున్నట్లెడ నేనువలెను యిదివరకు మీరు చెప్పిన దానికి భిన్నముగ నున్నదని ఆశ్చర్యము కలగించును" అని చెప్పితిని. ఆయనవ్యాసముపై నా ప్రత్యేక ప్రాయశ్చితుని ప్రశ్నించెను. మీ ఉపన్యాసము వినిపింపబడు గలగిన పరిస్థితులనుబట్టి మే మేవనుమును చేసినదియు మాపక్షమువారికి కలుగుకొనినది చెప్పమనెను; అందుపై "ఉద్యోగస్వీకారమునందును, అశాస్త్రములో విషయములను నిర్ణయించుచున్నచేదను. (Put me in power, I will set right matters at Assam.) అని అయ్యంగారునిరి. యీ సంభాషణయంతయు తమయెదుటనే జరిగినది ఇందులో మీరెంతో అశభోవుటచే నన్ను మారముగ తీసికొనివాయి మాట్లాడెను.

"నా నిశ్చయము ప్రకారము సమర్థులగు అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములో చెయవలసినవి వేలకొని ప్రతిసభ్యులకల కాంగ్రెసులో మీరెట్లు చేయగలరు? మరెటు చెప్పితిమి? పూర్వము ఉద్యోగస్వీకారమున కే నామావేళల వెల్లడించకపోయినచో యెన్నికల లెరువాత ఉద్యోగములను స్వీకరించుట ధర్మముగాననియు ప్రభుత్వమునాడు సూచనముగ సమావేశములలో సమావేశముచేయుట లోపమనవచ్చుననియు అందుచే కాంగ్రెసు మహాసభలో కాన్ఫ్లిక్టు నుండజాల"దనియు నేను చెప్పితిని.

"ధిల్లీ అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునుండి కాంగ్రెసుకు తిరిగివచ్చుచు, (2) యావత్ భాగములోని 4వ తీర్మానమున అశాస్త్రములో 2926 వ డిసెంబరులో జరుగు కాంగ్రెసుకు కాంగ్రెసును మాన్యుటకు ఆధికారమును కలిగించి యొన్నాము; అట్లు కలిగించుట ధర్మము అనియు, ఉద్యోగస్వీకారమును ఆమోదించుట సామాన్యమునందు కే. ఎ. ఎ. ప్రమాదములతో కాంగ్రెసుకు ముప్పును చేయుటకుని యున్నది. నా నిబంధన కాంగ్రెసు ఉద్యోగస్వీకార కార్యక్రమము నిరూపించుచును, అని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి.

ఎన్నికవార్లకు ఉద్యోగస్వీకారము చేయుచు చెప్పుచు నారి అనువలెనని నేను సంతకములలోగా కాంగ్రెసు అంగీకరించినను ఉద్యోగములు స్వీకరించుట ధర్మము గావని నేనుచెప్పగా కాంగ్రెసు తీర్మానప్రకారము చేయుదుమని ప్రమాదప్రయత్నములతో చెప్పుచుంటిమిగాన ఉద్యోగములు స్వీకరించనచ్చునని అయ్యంగారు చెప్పెను.

యీవైఖరినిబట్టి మాత్రమే యోచించినను శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకార కార్యక్రమమునకు అనుమానముగ నుండినట్లు నేను చెప్పనక్కరలేదు.

(సంతకము) సి. వి. యస్. నరసింహరాజు (సత్యాగ్రహి)

వై సంభాషణలోని తప్పులు

మాపత్రికాప్రతినిధి నిన్నటిసాయంత్రము సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారిని దర్శించి సంభాషించగా, వారి క్రిందివిషయముల దెలిపిరి.

సత్యాగ్రహ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన సంభాషణలో నీక్రింది సవరణలను కావించవలెను.

(1) బొంబాయి రెస్పాన్సీవు సమావేశాధిపతులలో మార్చి 18 తేదీననో లేక 19 తేదీననో జరిగిన సంభాషణనుగూర్చి నేను చెప్పిన విషయములలో పొరబాటు గలదు.

మంత్రిపదవులను మాత్రమే పుచ్చుకొనదలచుచో బొంబాయి రెస్పాన్సీవువాదులతో పాటు శ్రీనివాసయ్యంగారు ఒప్పుకొని యుండెడివారని అందుగలదు. అదితప్పు. ఇట్లుమాత్రమే ఆయన చెప్పెను. "బొంబాయి రెస్పాన్సీవు సమావేశాధిపతులు, మంత్రిపదవులను అంగీకరించు విషయ మొక్కదానినిగూర్చి మాత్రమే చర్చించదలచుచో, రాయబారము లింకను సాగుటకు ఏలుగడెడిది. తక్షణ ఉద్యోగ పదవులను కూడ స్వీకరించుటకు వారు కోరినట్లు శ్రీనివాస అయ్యంగారు చెప్పిరి."

మరియొక సవరణ యేమనగా. ఎన్నికలైన పిమ్మట కొన్నింటి టరము మూడు సంవత్సరములలోగా ఉద్యోగములను అంగీకరింపవలసి యుండును గాన శాసనసభలకు మంచి అనుభవము గలవారు నిలువవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పినట్లు నేటిమొట్టమొదటలో గలదు. ఈ నేటిమొట్టమొదట తానరిగాడు. నాజాపక మేమనగా, ఏకారణముచేత నైనను ఉద్యోగముల నంగీకరింపగూడదను నిషేధమును కాంగ్రెసు తొలగింపవలసి వచ్చునోమో అట్టియెకల కొన్నింటికు నిలుచువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగల సంపూర్ణానుభవజ్ఞులుగ నుండవలయునని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పియుండురు.

కాంగ్రెసు సభ ఉద్యోగస్వీకారమును నిషేధించునంతవరకు పత్రమును నడుపువారు ఈ మార్గము నంగీకరించువారుగ నుండుట యవసరమున నేను శ్రీనివాసయ్యంగారిలో బలికితిని. నేను మాత్రము భిన్నాభిప్రాయుడనని చెప్పితిని.

సంకల్పితములో జరిగిన సంభాషణల విషయమున, నాకును, సంయుక్తాభిప్రాయములకును, శ్రీనివాసయ్యంగారికిని మధ్య ఎట్టి వాదనముగాని,

ఒడంబడికగాని, అంగీకారముగాని అంతకుపూర్వము జరిగెననుట తప్పు. వారి సంగముగాంచి సంయుక్త జాతీయవాదులు ఆశ్చర్యము జెందెదరనియు ఇంతకుపూర్వము జరిగిన సంభాషణబట్టి ఏర్పడిన యభిప్రాయమున కిది ప్రతికూలముగ నున్నదనియు మాత్రమే నేను చెప్పితిని.

మొదటి సంభాషణ మార్చి 3 తేదీననో లేక 4 వ తేదీననో జరిగెననుట తప్పు. ఫిబ్రవరి నెలలో నెవ్వడో యీసంభాషణ జరిగియుండవలెను.

యస్. సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయము

శ్రీయుత యస్. సత్యమూర్తిగారు తిరుచినాపల్లివద్దను, రామనాధుల్లాలుండు యెన్నికలప్రచారముజేసి చెన్నపురికి వచ్చినపిదప శనివారమునాడు 'హిందూప్రతినిధి' వారితో సంభాషించగా నిలువజెప్పిరి.

ఉద్యోగస్వీకరణవివాదము

'సత్యాగ్రహి' సంపాదకులతో సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు గావించిన సంభాషణనుగూర్చి సత్యమూర్తిగారిని అడగితిని.

స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు యెంత అణగారినా ఉద్యోగస్వీకరణమును గూర్చిన అభ్యుత్సాహము అంతరింపకున్నది. హిందూప్రతినిధిలో శుక్రవారమునాడు అయ్యంగారి అభిప్రాయములు ఆపత్రికాప్రతినిధిలో దర్శింపబడుచున్నది. మార్చి 18, 19 తేదీలందు సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికిని సంభాషణ జరిగినప్పుడు నేనచటనే యుండి ఆచర్చలందు పాల్గొనినాడ నుంటిని. ఆ సంభాషణ సమయమున జరిగిన సంగతులనుగూర్చి శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పినయంతయునే నేనునుబలపరచుచున్నాను. శ్రీనివాసయ్యంగారు నరసింహరాజుగారిలో మాట్లాడుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలెనని తన విధానమును మార్చుకొను నెడల తాను శాసనసభయందుండవలసి చెప్పిన ముక్కను మీ పాతకులు ముక్కుమగ గమనింపగోరెదరు. ఇది నామతాగా జ్ఞాపకముగలదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకరణమునకభిముఖులగునావరకు విషయమును ఖండించుట కింకొన్న నెక్కువ యేమియు నక్కరలేదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు అనేకసార్లు నలును సలహాలను దెచ్చిచెప్పించిన సంభాషణలలో పాల్గొనటవలన ఆయనకూడ ఉద్యోగస్వీకరణ మిష్టమని తలచిరేమో యని అయ్యంగారు దెల్పినవిషయమును నేనును ఆమోదించెదను. రాజకీయవేత్తలను నాయకులను మాటలసందర్భమున చర్చించుచును వాదములందును అనేకవిషయముల జెప్పుచుండురు. వానినిబట్టి వారి నిశ్చయములను నిర్ణయింపవలసినదేనా? అట్లు కూడదు. వారు యేదైన ఒక కార్యవిధానమును బహిరంగముగ చాటినపుడు దానికి బదులు జేయగోరవలసియుండును. ప్రస్తుత విషయమున శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రైవేటుగా మాట్లాడునపుడు గాని, మరెప్పుడు గాని ఉద్యోగస్వీకరణమున కిష్టమున్నట్లును, కాంగ్రెసు నందుల కియ్యకొనజేయునట్లును జెప్పుచుండలేదని నిస్సంశయముగ జెప్పగలను అట్లు చెప్పకపోగా యీవిషయము ఆశాం కాంగ్రెసులో వచ్చునెడల అందులకు ప్రతికూలముగ పోటు జేసెననగుడ నట్లును జెప్పెను.

ఈయనదంతములను ప్రతియదంతములను అటుండనిండు. సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని వారితో బాటు భావించు నితరులకును నేనొకటి జెప్పగోరెదను. వారు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష ప్రతినిధులు అందుల కంగీకారమును దెచ్చి కాంగ్రెసుకిష్టమైనట్లు ప్రభుత్వమువారు జాతీయవాంఛితము నీడేర్చువరకును కాంగ్రెసుసభ్యులు ఉద్యోగముల వేచి నిలిచి నిమగ్నితములుగాని ఒప్పుకొనుటలేదని స్పష్టముగ నంగీకరించిరి. నరసింహరాజుగారు వారిమిత్రులును అప్పుడా ప్రతిపక్ష ప్రతినిధులు జేసినపుడు శ్రీనివాసయ్యంగారేమో ఆశాం కాంగ్రెసులో జేసెదరను నమ్మకముమీద నటుల జేసిరా? శ్రీనివాసయ్యంగారుగాని మరేకాంగ్రెసు నాయకుడైనగాని ఆశాం కాంగ్రెసును ఉద్యోగ స్వీకరణమున కంగీకరించునట్లు జేసెనని వాదనము జేయగలరా, చేసినను ఎవరైననమ్మగలరా? వారి

కట్టి నమ్మకము గల్గి వాగ్దానము జేయునెడల బహిరంగముగ నైన ను రహస్యముగ నైనను తమ నెమ్మకొనిన కమిటికి జెప్పవలెను. వారి నెమ్మకొనినెడల వానిని బహిరంగముగ ప్రచురించి ప్రజలకు వాగ్దాని మనస్సుతోనుండి ఈ ప్రతిపత్తి సంతకముల జేసికొని దెలియజేయవలెను.

చెప్పపురి రెస్పాన్సివిటీలు

శ్రీనివాసయ్యంగారు తమసంభాషణయందు వివరవాక్యములలో జహం గూఢముగ నిటుల జెప్పిరి. ఆప్పుడు దేశములో రెస్పాన్సివులము నిర్మింపడు నాశలేయమైనది. ఇప్పటికైనను అట్టిమన్న దేమా నాకు చెబియదు. ఒకవేళ యున్నప్పటికిని, ఇప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రతిపత్తికొనిన సభ్యులకొందరు యెదురుదిరిగి రెస్పాన్సివిటీలలో తేరగోరక మంచిదే సంతోషమే. అయితే వారలలో జేయునెడల ఉద్యోగముల స్వీకరించుటకు మాత్రములు జేయుచున్నారని దేను యీ రాష్ట్రములోని ప్రజలకును వోల్టరుకును జ్ఞాపకముజేయగోరవను. వారిలో కొందరొకసారి జప్తి సుపక్షమున జేరియుండినవారు గలరు. కొంతకాలము తమ కుద్యోగముల దొరకలేదని ఆకాభంగము గాంచిరి. అప్పుడు వారు ప్రతిపక్షములనుండి వెల్లింగుడునప్రభువుగాని, గోషెను ప్రభువుగాని మంత్రివర్గము జేర్చుచునని కొందరులు జేయజెట్టి ప్రయత్నముల జేసిరి. అప్పుడును అపజయము గాంచి స్వరాజ్యపక్షమునకు దూరముగనుండి తమని పార్లమెంటులో ప్రతిపక్షవర్గముని యు, స్వరాజ్యపక్షము వారు ప్రతిపక్షవాదులనియు అధికారులకు నచ్చజెప్ప దొడగిరి. అంతట స్వరాజ్యపక్ష నిర్వహణము వచ్చెను. ఈ రాష్ట్రమునందు వచ్చేయొక్క కలలో స్వరాజ్యపక్షము జప్తి సుపక్షము రెండుమాత్రముందునని వారు కనుగొనిరి. వారు స్వరాజ్యపక్షమునందు జేరినపుడు తా మధికసంఖ్యాకులుగ వచ్చునెడల యేదోవిధముగ కాంగ్రెసు విధానమును ఉద్యోగ స్వీకరణము సంగీకరించుటలు మార్పు జేయవచ్చునని ఆశపడిరిని యిప్పుడుచున్నారు. సబర్బత్తి ఒడంబడిక, తరువాత జరిగిన సందర్భములజూడ కాంగ్రెసు సభ్యులు స్వరాజ్య సందర్భమును నకుమకంకణము గట్టిగాని, ఉద్యోగముల జేపట్టుదారిలో తేరిని వారికి స్పష్టముగ చెలియుటతో వారు మరల మార్పుకొని రెస్పాన్సివులమున జేర జూచుచున్నారు. అట్టివారు సభ్యులుగనన్న యేపక్షమైనను యేమి జేయగల్గునో యేమిచేయనో పాతకమహాశయాల నిర్ణయించుకొందురు గాక!

* * *

ఫార్వర్డు పత్రికాభిప్రాయము

ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలెనని యిష్టమున్న వారు జేయు అధర్వకార్యములనుగూర్చి వ్రాయుచు ఫార్వర్డుపత్రిక శ్రీనివాసయ్యంగారి వివాదమునుగూర్చి యిట్లు వ్రాసెను:—

“అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు పనిజేయుచున్న శ్రీనివాసయ్యంగారు ఖులనివోల యేదో నూటాడుచు గూహితీ కాంగ్రెసులో రెస్పాన్సివిటీలు పని సులభము జేసెదనని చెప్పియుండలేదా యని వారు మహాగంభీరముగ నడిగెదరు. ఇందులో మరియొకతమాషగలదు. హిందూమతములో నెంత నమ్మకముగలదో రెస్పాన్సివులము నందుగూడ అంతటి నమ్మకముగల పండితులు ముందుకువచ్చి ఈ కథ నిజమేనని చెప్పి కావలసిన యింకను అనేక కథలనుగూర్చి చెప్పెదమందురు. అబద్ధమునది ఒకసారి బహుదోషదీనినయెడల అది పెచ్చుపెరిగిపోయి చివరకు ఆ శ్రీనివాసయ్యంగారి చేతులలోనే న్యాయముగ చావుచెబ్బి దినును.

కాని మనమిత్రులకు ధైర్యసాహసములు పెండు. వారి కుండు నాత్మసాము మరొక మంచిపనికి వినియోగించిన బాగుండును. అట్లుగాక యేదోఒక అబద్ధమును బట్టుకొని ఒకదాని వెంట నింకొకటిజేర్చి పనిజేసెదరు. ఇటుల సాహసించి పనిజేయు మిత్రులకు ఈసారి అదృష్టము పండుగాకయని మేముకోరెదము. ఇప్పుడుమాత్రము యెమ్మకొనబడిన సిద్ధప ఉద్యోగముల సంగీకరించుట నాలోచింపవచ్చుననియు, లెంగాలువోట్ల గింజ నుండి పొట్టుచు జేరుజేరుగల కత్తిగలిగియున్నారనియు చెలుగుకొనెదరా?

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

కాంగ్రెసుపక్షమునుండి రాజీనామా

సి. వి. నరసింహారాజుగారు పత్రికల కీర్తింది ప్రకటనము బంపిరి:—

అయ్యా, నేను సత్యాగ్రహిసంపాదకులతో గావించిన సంభాషణముగూర్చి హిందూ 9, 10 తేదీలందు ప్రచురించిన యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు సత్యమూర్తిగారల యుదంతములజూడ నా కాశ్చర్యము గల్గెను. సత్యమూర్తిగారి యుదంతము జూడ నా సంభాషణానికే దిక్కును జరువనట్లును ఆయ్యంగారిని బలపరుపవలయునను నాందోళనయు స్పష్టముగ గాన్పించుచున్నవి. ప్రస్తుతాంతమునకు సందర్భములేవివిషయముల నేకములందు చర్చింపబడినవి. కాబట్టి దానిని నేనుగాని ప్రజలుగాని ఏమియు లెక్కింప నక్కరలేదు. ఆయ్యంగారు అదివరకు జరిగిన సంభాషణలనుగూర్చి చెప్పిరి. ఈవిషయమున వారికి నేనొకటి జ్ఞాపకము జేయవలసియున్నది. మహాజనసభ హాలులో 1925 డిసెంబరుకు పూర్వము జరిగిన పార్టీసభ యందు ఉభయములను ఆగ్రహ పూరితులమైన పిరప వాసు నమ్మమరల క్రిందటి ఫిబ్రవరిలో మాట్లాడినదిగ (వ్రాయుగా నేనట్లే చెల్లవలసి వచ్చెను. ఉద్యోగ స్వీకరణమునకు గల ఆటంకమును దొలగించుటకు గూర్చి ఆయ్యంగారి యొక్కయు వారి మిత్రులయొక్కయు వైఖరిని వర్ణించుచు ముత్తయ్య మొనల్యాగారు నా కిప్పటికే ఒకటి రెండు లేఖలు వ్రాయించిరి. ప్రస్తుతము ఆయ్యంగారు రెంత కాదన్నప్పటికిని ఉద్యోగ స్వీకారమును గూర్చి ఆటంకము దొలగించుటపై ఆయ్యంగారి యొక్కయు వారి మిత్రుల యొక్కయు అభిప్రాయములు చెలియుటలు నేను విశాఖ పట్నము చేరగానే యీ కేఖలకు ప్రచురించెదను.

సబర్బత్తిసంభాషణలు

ఇకను సబర్బత్తి సంభాషణల గూర్చి యొకటి చెప్పవలసియున్నది. ఆయ్యంగారు నాకు అధికార మియ్యండి... అని చెప్పి నపుడు యిద్దరు ముగ్గురు ఆంగ్రెసు అందు సత్యాగ్రహి సంపాదకులను గోవిందాచారిగారు గూడ నుండిరి. ఇప్పుడు ఆయ్యంగారు ఆమాటలపరే అనలే దనుచున్నారు. ఇది నాకు అత్యాశ్చర్యముగ నున్నది. ఈవివాదమునందు జేరిన మహాశయుల ఆధిక్యము ననుసరించి యీ విషయముల సత్యాసత్యములను ప్రజలు గ్రహించెదరుగాక. ఆయ్యంగారితో సంభాషణల జరిపిన ముత్తయ్య మొనల్యాగారును, టి. పి. రామలింగచెట్టి యారుగారును, ఉద్యోగ స్వీకరణముపై నిరోధమును తొలగించుటకు గూర్చి ఆయ్యంగారి వైఖరి నెట్లు గ్రహించితిమి చెలువగలదు.

కాంగ్రెసుపార్టీ నుండి వేరగుట

కాంగ్రెసు పార్టీతో నా సంబంధమును తెంచుకొంటిని. అపార్టీ యందు నాతో పనిజేసి నాయెడ సద్భావగౌరవముల జూపినవారల కిందుమాలముగ నానందముల చెల్పుచున్నాను.

(సం) సి. వి. యన్. నరసింహారాజు.

నరసింహారాజుగారి రాజీనామా: భావి పరిణామము

నరసింహారాజుగారి రాజీనామా సందర్భమున మాప్రతినిధి వారిని ప్రశ్నింపగ వారీక్రింది విషయములను తెలిపిరి. తాము కాంగ్రెసుకు న్యతిరేకముగ పనిజేయుమనియు, ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచుటకు తమకు ప్రస్తుత ముద్దేశములేదనియు, నిలచినయెడల భూస్వాముల తరపున సామ్రాజ్య కాపన సభకు అభ్యర్థిగ నిలుతుననియు, సంయుక్త జాతీయవాదులు ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడి తమకు మద్రాసు కాపనసభకు అభ్యర్థిగ నిలువవలయునని కోరుచో తాము నిలుననచ్చుననియు, నరసింహారాజుగారు బికిరి.

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్తజి గాక 8 అణాలు. 2887

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రిటైర్డ్ సూజూరు క్యాభాకీషర్లు, కాకినాడ.

నరసింహారాజుగారి నట్లనడగునా?

సత్యమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల యుదంతములకు ప్రత్యుత్తరము

అగ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులగు శ్రీయులె లం. ప్రకాశం శంకరులుగారు ఉద్యమించుచు నుండి యిటుల తంతి బంపుచున్నారు:—
(క్రిందటి శనివారము హిందూలో ప్రకటింపబడిన సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయముల జూడ నాకు చాల విచారమయ్యెను. కాంగ్రెసుమాండేటు సంగీకరించి కాంగ్రెసులో జేరి కాపన సభలనుండి వెడలి ననెదన వీ. వి. యన్. నరసింహారాజుగారి మొదట వారి మిత్రులమీదను అన్యాయదేశముల నేకమందుజేయబడినవి. వారేమో యెదురు దిరిగిని తెచ్చిన ధోరణియు విధమునచాలయేభ్యముగలవిన్నవి. నేనరసింహారాజుగారిని మొదట నుండియు నెరుచును. కాపనసభ నిర్వహణమునాటినుండియు నేను వారితోను ఆంగ్ర కాపన సభ్యులతోను కలసి మెలసి యుంటిని. వారు కాంగ్రెసు మాండేటును అనుసరించుటలో అన్ని విచరముల సంగీకరించు విషయమున కూడ మనలో కొందరొక్క నెక్కువగ వారు పట్టునలతో నుండిరి. వారి న్యక్తభిప్రాయములు బట్టిగ నుండిక వావచ్చును. కాంగ్రెసునిర్వహణములలో సంగీకరింపకపోయినను దాని మాండేటు నాచరణలో చెట్టుటకు మనము శక్తిలేను జేయవలెను. దానితో శ్రీనివాసయ్యంగారు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము అసామ్యుదాబాదులో సమావేశమైనపుడు లి బ ర లు రెస్పాన్సివులకు సలహావారినిగోరెను. నరసింహారాజుగారునవారి పక్షమును కాంగ్రెసు మాండేటు సంగీకరించి కాపనసభలనుండి వెడలిపోయి దేశముయొక్కయు కాంగ్రెసుయొక్కయు కృతజ్ఞతకు పాత్రురి. నరసింహారాజుగారి పార్టీ భిక్షికినాటిలేదు. అయిన నాతో సంగ్రతించి న్యరసాయనము కమిషనుయొందు స్టేటుమెంటు నిర్మకమిట్టో సభ్యుడుగనుండ ప్రభుత్వమువాదకోరగా తిరస్కరించెను. యునైటెడు నేమవలిస్టు మిత్రును మరియొకరు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష సంతకము జేసియుండుటచే ఆంగ్ర విశ్వవిద్యాలయము అడ్వైజరీ కమిటీయందు సభ్యులుగనుంక తిరస్కరించెను. నరసింహారాజుగారు శ్రీనివాసయ్యంగారితో తన కన్న నెక్కువ పట్టుదతో ఉద్యోగముల సంగీకరింపకోరనివారు కాపనసభ యందు పార్టీ నాయకుడుగనుండవలెనని కోరుట ధోరణియును ప్రకటించుటలేదా?

సత్యమూర్తిగారిమాటల నుపసంహరించు కొన వలెను

అట్టివారలపై సత్యమూర్తిగారు అన్యాయదేశముల జేయుట యొక్కముని నిలచివారు పార్టీలో నుండి పోయినపోవచ్చునని నాచించుట భయావహముగ నున్నది. ఇదివరకు నో ఛేంజుగ నున్న కొందర విశ్వాదు మార్పుగానెననుచున్నాము. కొందరు నో-ఛేంజుగ కొందరు ఉద్యోగము సంగీకరింపవలెననుచున్నారు. బహిష్కారకార్యక్రమమునందొక అంతమైనను నిర్వర్తింపని కొందరు గట్టి కాంగ్రెసువాదులుగ నుండిరి. మనయిష్టమునచ్చిన పుడెల్ల యితరులనుపార్టీనుండి పోవలెననూడదు. సత్యమూర్తిగారు నరసింహారాజుగారిని వారి మిత్రులను అన్నమాటలనుపసంహరించుకొన్న భావండునని నానమ్మకము.

శ్రీనివాసయ్యంగారు స్పష్టముగ జెప్పరాదా?

శ్రీనివాసయ్యంగారు నరసింహారాజుగారి సంభాషణలను నిన్మత్రికేయ ప్రయత్నించుచుండ గావించిన ప్రకటనమునకు నాకు విచారమగుచున్నది. మాటనట్టింపులమీదను ఆపార్టీయుల న్లనే దేశములకు దేశములకే యాదము సంభించుటకు గనుచున్నాము. మనజాతీయోద్యమమునకు గూడ రోజుకరోజు కష్టములు ప్రాప్తమగుచున్నవి. మనమిత్రులేమనముజెప్పు మాటల కపార్థములుగల్గింది ప్రతిరోజును ప్రతికలందు చెప్పినదొకటుండగా మరియొకదానిని సాయంత్రమునదికే చెప్పి హెచ్చింపులలో ప్రకటించుటకు గనుచున్నాము. అందుచే మనము తొందరబడి బికిరికోరకు తెలుసుకొనకుండ పనిజేయరాదు.

గొప్ప విలువు అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పులుల గల మా కామశాస్త్రమును చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. అకోగ్యము, విద్యార్థము, అన్యదయును విటికి సంబంధించిన అకోగ్యవర్ణములను గురించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. ఆతంకనిగూహార్థసి 26, శ్రావ్య, కృష్ణానది.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపనంఘము

నిబంధనలు

రంగూను, జూలై 10:—పడమరను దమునలన కలకత్తా
నిన్ను తేరిన ఆర్నోడ్ పడమర ఒక మనామ్యుద్రియమును నివేశింపు
ను. కేరళమును సమృద్ధముగా పూడ్చిరి. (అ. ప్రె.)

(ఆకాశవాణి)

కావ్యములను గోపాలకృష్ణయ్యగారిని వ కొన్ని
మహిమలు వ్రాసిరి వట్ల లోకనాథులు నెలవెలుగులైలు పెరి
మి. మొట్టమొదట గోపాలకృష్ణయ్యగారిని వసవకు
నామమున బయలుబాడముల పంపుమన్నట్లును, సైనుంచి
అంతరించి పోయినందున అప్పయ్యగారికి వబట్లు వచ్చు
నట్లును, యింకా గోపాలకృష్ణయ్యగారి యిటు మీర్జాపుర
లో చేరుటకా లేక మీర్జాపురమునకు వ్యతిరేకముగా,

నరసాపురం

ఎక్స్‌జెన్‌జిస్టెన్స్‌గారి హత్య
(న్యకీయవిలేఖరి)

జూలై, 10:—మా సర్కిల్లో స్పెషల్ డ్యూటీమీద యుండిన రాఘవాచార్యులగారిని ఈడిగ కడింగాడు చంపెనని ఖోలీసువారు తెచ్చిన కేసును మా సబ్‌మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు న్యూకోర్టుకు కమిట్ చేయగా యాకేసు మొన్న 5-వ తేదీని

ఏలూరు కేసుస్పెషియల్‌గాతైన రాఘవయ్యంగారుచారి యెదుట కు విచారణ నిమిత్తము వచ్చినది. 8-వ తేదీని కేసు అంత్యమైనది. ప్రాసిక్యూషను తరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు న్ను ముద్దాయితరపున శామ్యూల్ ఎమ్. ఎల్. సి. గారు కేసు వడిపిరి. ముద్దాయి ఉత్తరసాక్ష్యము తెచ్చుకొనలేదు. తాను సేరస్థుడను కానినిమాత్రము చెప్పెనట. ఆర్జ్యమెంటు లయినతరువాత ఎకసెర్టు సలుగురున్న ముద్దాయి సేరస్థుడు కాడని ఏకగ్రీవముగా వక్కాణించిరని విన్నాను. తీర్పునిమిత్త

ము యీనెల 14-వ తేదీకి కేసు వాయిదావేయబడినట్లుకూడా విన్నాను. ఎక్స్‌జెన్‌జిస్టెన్స్‌గారు రగు శ్రీహరినాయుడుగారు ఏలూరువెళ్లి డిహార్టుమెంటు తరపున విచారణను చూచియుండి మొన్నటిదివము నరసాపురం తిరిగి చేరిరి.

కాంగ్రెసుతరపున రెండవ అభ్యర్థి ఈజిల్లాకు కాంగ్రెసుతరపున రెండవ అభ్యర్థిగా శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందారు గారిని కాంగ్రెసువారు నిలువబెట్టుచున్నట్లు విచుచున్నాను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కే వోటు జేయుదు

ఆంధ్రరాష్ట్రము

వోటరులకు మోచ్చరిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయింప నున్నది. పరాధీనదేశముందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప వేరొండుకట్టికీ తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేజాచి మీతోడ్పట్టు నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొదల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించుకొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొనంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమానభక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:—

తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:—

దత్తమండలములు; చిత్తూరు:—

గుంటూరు; నెల్లూరు:—

మదరాసు:—(మహమ్మదీయస్థానము):—

మదరాసునగరము (మహమ్మదీయేతరస్థానము):—

శ్రీయుత వి. వి. జోగయ్యగారు.

... ఆంధ్రకేసరి టి. ప్రకాశం పంతులుగారు.

... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.

... బి. పెరుమాళునాయుడుగారు.

... సయ్యదు. మర్తూజాసాహెబు; ఉమాఅలీషా కవిగారలు.

... శ్రీయస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:—

విశాఖపట్టణం (నగరం):—

... (జిల్లా):—

...

గోదావరి (నగరం):—

(జిల్లా):—

పశ్చిమగోదావరి:—

కృష్ణ:—

గుంటూరు:—

నెల్లూరు:—

కడప:—

ఆనంతపురం:—

కర్నూలు:—

బళ్లారి:—

చెన్నపురి:—

... శ్రీ వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు; శశిభూషణరథో మహాశయో; ఉన్నవ రామలింగం గారలు.

శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు.

...

... పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.

... బి. వెంకటరత్నంగారు.

... దండు నారాయణరాజుగారు.

... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

... కె. సూరయ్యగారు.

... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

... సి. రంగనాయకులు చౌదరిగారు.

... కె. జయరామరెడ్డిగారు.

... ఎ. యస్. కృష్ణరావుగారు,

... పిన్. య. గోవిందరెడ్డిగారు

... కె. కోటిరెడ్డిగారు

... ఎ. పరశురామారావుగారు.

... సి. నారాయణరెడ్డిగారు.

... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.

... యస్. శంకరరెడ్డిగారు

... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

... పి. శివరావుగారు.

... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

... వి. మాశిలామణి పిల్లెగారు

... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు

... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.

... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

లేడీ సబులసిస్టాంటుసర్జను

గవర్న మెంటువారు శాంక్షనుచేసిన ప్రకారము మా ఆసుపత్రికి లేడీడాక్టరును ఒకరిని పంపియున్నారని డెప్యూటకు సంతరించుచున్నాను. ఈమె ఇచ్చటకు రాకపూర్వము లేడీ విస్సింగుడెడ్ ఆసుపత్రిలో పనిజేయుచుండెనట.

క్రిందటి నెల 28-వ తేదీ మొదలు నిన్నటివరకు ఏకటాకిని వర్షములు కురియుచునేయున్నవి. జ్వరములు మెండుగా యావట్లు కనబడుచున్నది.

జ్ఞానప్రకాశిని గ్రంథమాల

ఈ యువ్యమును తరపున యామ్యు “అయేసా” అను నాటకమును ఒకటి రెండు నవలలును ప్రచురింపబడెను. అయేసాకథను దుర్దేశనందిని నవబాసునందిని అను గ్రంథముల నుండి గ్రహింపబడినది కాని యిది రోషనారకు ఇమిలేవను నాటకమునలే చదివినవారికి స్పష్టమగును. ఈనాటకము పూర్తిగా బ్రాజడీ-బహుళక బ్రాజడీలు ఆంధ్రనాటకలోకమున

కరుదై యుండవచ్చును. ఇంతకు మినహా యానాటకమున క్రింది ప్రాశస్త్యమును నేను గ్రహింపజాలకైతిని. ప్రజాసంతోషమును బడయనలేనన్న పాత్రమేదైనను నీతిదాయకమై యుండవలెను. తాడు బొంగరములేని కళ్లు ప్రజలకు రుచించునని నే ననుకొనను. ఎల్లకాలములలోను ప్రజాశాదము బడవిన భారత భాగవత రామాయణాదులంటి ఉద్ధరింపదుల నుండి తీయబడిన కథ. తప్పక ప్రజాకర్షణను జేయుచు నదని నా నీశ్చితాభిప్రాయము.

అంతర్వైషమ్యములు:

తైమ్ము పత్రిక

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

ఈవారమందిన లండను తైమ్ము పత్రికలో హిందూమహమ్మదీయ కలహముల గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసము గమనించును. ఇట్టి కలహములే లండను తైమ్ము మున్నగు పత్రికలకు ఆహార మిడుచు, సంతృప్తి గలిగించును. నిరంకుశాధికారమును కొనసాగించుటకు సాకు చూపించును. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు సయితము, బ్రిటీషు అధికారులు శాశ్వతముగ నేలుటకు హిందూమహమ్మదీయ కలహములను కారణముగ సూచించును. హిందూదేశ పూర్వచరిత్రమే రెండుసంఘములకును సఖ్యమును పెంచుట కనుకూలముగ లేదట. రాజ్యాంగసంస్కరణములు మరింత ఎడబాటును గలిగించెనట. ఈసంగతిని కాంగ్రెసు పక్షమువారును, అధికారాభిమానులును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. సంస్కరణముల నొసగిన లాభ మేమి? భారతీయులకు కొన్ని ఉన్నతోద్యోగముల నిచ్చుటయు, బాధ్యతలేని కొన్ని గౌరవ పదవుల నిచ్చుటయే గద. అంతియగాని స్వపరిపాలనాబాధ్యత నావంతయు నొసగియుండలేదు. అందుచే వీనికొరకు ఇరుసంఘములవారును పోరాడుట తటస్థించుచున్నది. లిట్టను ప్రభువుగూడ యీ సంగతినే వెల్లడిజేసెను. ఉన్నతోద్యోగములతోబాటు, పరిపాలనాబాధ్యతను గూడ ప్రజల కొనగియున్నచో, నేటి దుస్థితి ప్రబలజీది గాదు. ఇంగ్లండు యిక నయినను వివేకము చూపి, ప్రజలకు స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్య మొనగూట, శ్రేయస్కరము. లేనియెడల సంస్కరణము లున్నను లేకున్న నొక్కటియే యగును. మితవాదులకు సయితము సంస్కరణముల పట్ల విశ్వాసము బాతుగ తొలగిపోవును.

తైమ్ము పత్రిక చమత్కారముగ ఏర్పాటును సూచించుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములందు ఎట్టిమార్పు జేయగూడదని మాత్రము, యాపత్రిక వాదించదు. హిందూదేశమంతయు సంపూర్ణాభివృద్ధి గాంచువరకు, ప్రస్తుతస్థితిని కదల్చగూడదను వాదము నామోదించదు. కాని ప్రయోజనమేమి? రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ఎప్పటికిని రిజర్వుడు అధికారములుండవలయునని, యాపత్రిక వాదించుచున్నది. దీనియర్థమేమి? ద్వంద్వ ప్రభుత్వము శాశ్వతముగ నుండవలయుననియేగద! లా ఆర్డరు, కోశము మున్నగు ప్రధానశాఖలు అధికారవర్గ హస్తగతమైయుండ, రాయల్ కమిషను మున్నగు ఆర్థికశాఖలు ముగిసిపిమ్మట, మంత్రులకు బాయిలర్లు, అడవులు మున్నగు బనికిరాని శాఖలను కొన్నింటిని

ట్రాన్సుఫరు జేయవచ్చును. అంతియగాని, ఏవి స్వపరిపాలనమునకు మూలాధారమో వానిని మాత్రము మార్చరని స్పష్టమగుచున్నది. లండనుతైమ్ము పత్రిక బ్రిటీషు ప్రభుత్వ హృదయమును తెలుపునని ప్రసిద్ధి గాంచినది. ఇందుకనుగుణ్యముగ, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు బ్రసంగమీ తీరుననే యున్నదని పాఠకు తెలుగుదురు. బ్రిటీషు అధికారులెన్నటికిని ఇండియాను నిమనబోరనియు, బ్రిటీషు ప్రాబల్యము తొలగిపోవదనియు, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు స్పష్టపరచెను. రాష్ట్రములకయినను స్వపరిపాలనము విచ్ఛేదనను నాశ తొలగిపోవుచున్నది. రాయల్ కమిషనునందు, వలసరాజ్యముల ప్రముఖులను గూడ సభ్యులుగ జేర్చుచో భారతీయులు స్వపరిపాలనచున కేమాత్రము అర్హులుగారని వారు దీర్ఘశ్లేషకమానరు.

హిందూ మహమ్మదీయ కలహముల నణచుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు రిజర్వుఅధికార ముండవలయునట. ఇటులనే కేంద్రప్రభుత్వమునకు గూడ అధికారమును రిజర్వుచేయ వలయునట. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికపు ఏర్పాటునియు దాని నెంత త్వరలో తొలగించిన నంతమేలనియు, ప్రాజ్ఞలెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము, దేశమునందు శాంతిసఖ్యములను పెంపుజేయుటకు మార్గగ, వైచమ్యమును మరింత విస్తరింపజేసెను. ఉత్తర హిందూస్థానమున మైనారిటీ సంఘములు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును, గోరుచుండ దక్షణదేశమున అధిక సంఖ్యాకులే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరుట తటస్థించుచున్నది. దీనికిక అంతే క్షణమందునో తెలియదు. నిష్పక్షపాత హృదయు లీ ఏర్పాటును నిరసించుచునేయున్నారు. కాలక్రమమున దీనిని తగ్గించి, అందరును రాజకీయ వ్యవహారములలో సమానముగ పాల్గొనుట కవకాశమిచ్చుట యవసరము. ప్రస్తుత సమయమునా దిట్టిపిత్తి పిలుగాదనుకొనినను, ఆదర్శము జేరుటకు ప్రయత్నముయినను సరుగవలయునుగద. అందుకు మార్గగ, సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య మరింత తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. లండను తైమ్ముపత్రికగూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఎప్పటికిని నిలిపియుంచ వలయుననియే గోరుచున్నది. జాతీయ భావము బెరుగుటకు లండను తైమ్ము కిష్టముండదనుట తేటతెల్లమే. ఈసందర్భమున తైమ్ముపత్రికను భారతీయులొక ప్రశ్న నడుగవలయును.

అంతర్వైషమ్యములనణచుటకుగద, ప్రభుత్వమువారికి రిజర్వుడు అధికారములు గావలయును. ఇప్పుడు తమయొద్దనున్న అధికారములను వీరు సద్వినియోగ మొనర్చిరా? అంతఃకలహములు పొడనూపకుండ జేయగలిరా? వెనుకటిసంగతి యటుండ ఇటీవల పాబ్నలో జరిగిన ఘోరకృత్యముల గాంచిన, ఎట్టిచారికయినను అధికారవర్గపు శాంతి రక్షణశక్తియందు విశ్వాసము దొలగకమానదు. ప్రధాన పట్టణమునకు చేరువనున్న గ్రామములలో లూటీ స్వేచ్ఛగ జరుగుటయు, హిందూస్త్రీలకు మానభంగము జరుగుటయు, పరిపాలనమున కెంత యవమానకరమో యూహింప వచ్చును. రాజద్రోహము నణచుటకు ఎంతయో చురుకుదవము జూపెడి అధికారులు, బహిరంగముగ జరుగుచున్న ఘోర దురంతములను మాన్పలేకుండుట, మిక్కిలి

ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. బెంగాలులో, అధికారుల శక్తి సామర్థ్య ములందు ప్రజలకు విశ్వాసము దొలగుచున్నదనుటకు, కలకత్తాలో జరుగుచున్న సభలే తార్కాణము. జే. చౌదరి, సరత్ కుమార ఘోష, జాకర్ పి. కే. ఆచార్య మున్నగువారు, ప్రభుత్వమువారు శాంతిని కాపాడి, ప్రజలజన్మ స్వత్వములను రక్షించలేనందు కెంతయు చింతించిరి. లా ఆర్డరు రక్షణమే తమ ప్రధానకర్తవ్యమని చెలుపు అధికారులు, వానిచే నిర్వహింపలేనియెడల, ఇక నేమి మేలుజేయగలరో చెలియదు. లిట్టను ప్రభువుగారి చర్యలను తాము సమర్థింపగలమని, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగా రెంత గొప్ప చెప్పుకొనినను, పరిస్థితు లిందుకు విరుద్ధముగ నున్నవి. లిట్టను ప్రభువుగారు గనుపఱచిన అశక్తికి, బెంగాలు ప్రజలు తీరని యిక్కటుల ననుభవించుచున్నారు. ఉత్తరహిందూస్థానమున చెలరేగుచున్న యల్లరులు, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు రిజర్వుడు అధికారముల నొసగవలయు నను వాదమును బలపరుపజాలవు. ప్రస్తుత పాలకులు శాంతిని కాపాడలేక పోవుటచే, ప్రజలకే ఆ బాధ్యతను వప్పగించుట యవసర మని జేలుచున్నది. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు సులభపరిష్కార యోగ్యములనుటకు సందియములేదు. మనీషులముందర వాద్యముల వాయిందు విషయముగూర్చి గూడ, అనుకూలముగ వొడుబడికను గుడుచ్చుకొనవచ్చును. ప్రజల హృదయముల నెరుంగలేని అధికారులు, శాంతపరిస్థితులను చేకూర్చజాలరు. అంతర్వైషమ్యముల పోరాడుటకు, కొంతసహన మవసరము. దేశభక్తియు, నిజమగు మతవిశ్వాసమును, జ్ఞానవ్యాప్తియు ముఖ్యావసరములు. ఇవి చేకూరుచో, అజ్ఞానము, అసహనము మటుమాయ మగును. దేశబంధు దాసు సాంవత్సరికోత్సవ సందర్భమున స్వరాజ్యసిద్ధికి ఐకమత్య మత్యవసర మనియు, ప్రజల స్వోత్కృష్టతనే స్వరాజ్యము లభించుచు గాని, ఇంగ్లండు బుద్ధిపూర్వముగ త్వరలో స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము నొసగదనియు, దేశము గ్రహించుట యవసరము. ఈ సంగతిని గుర్తించునెడల, స్వరాజ్యసిద్ధికై ప్రజలు యావచ్చుకీని వినియోగింపవలసిన యవసరము బయల్పడును. అట్టి ప్రబోధము గలుగుటకు, ప్రతిపక్షుల ప్రకటనలు తోడ్పడుగాక.

మంత్రులు ప్రజాసేవకులా?

మంత్రులు ప్రభుత్వ సేవకులు గారనియు, ప్రజాసేవకులనియు, బొంబాయి మంత్రులలో నొకరగు యాదవుగారు ఎన్నికల నిమిత్తము బలికియుండిరి. ప్రజాసేవకుల మని జెప్పినగాని, వోట్లు లభింపవని వీరికి తెలియును. కాని, సత్య మిందుకు విరుద్ధముగనున్నది. బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక చెలిపినటుల యాదవుగారు ప్రజలకు సేవనలుపుటకు మార్గగ, అధికారవర్గమును సేవించియుండిరి. ప్రజలలో నొకరగు బ్రాహ్మణశాఖపై యాదవుగారు కనుపఱచిన తీవ్రద్వేషము తూర్పుతీరమునుండి పశ్చిమ తీరమువరకు ప్రతిధ్వనించిన సంగతి ఎల్లరెరింగినదే. విద్యాశాఖ విషయమున వీరు జేసిన యపకారమును చెలుప నక్కరలేదు. బొంబాయి కార్పరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక సందర్భమునందు, యాదవుగారు స్వయముగ జోక్యము దీసికొని,

ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును భంగపరచియుండిరి. ప్రజల
 కులగాని వారికి వోట్లను దెప్పించుటకు, వీరతమ
 నకుబడి నుపయోగించి, ప్రజల తీవ్రఖండన
 ను గురియియిరి. తమ యక్కరకొరకు వీరిపుడు
 ప్రజాసేవకుల మని దెలిపిన నమ్మకారెవరుందురు?
 దేన్న రాజధానిలో మంత్రివర్గమువారు దేశభక్తుల
 రెండర్భంధము నెటుల ఆమోదించిరో, మద్యపాన
 రావుషేధ ప్రచారమున కెటుల అడ్డుదగిలిరో, నేటికిని
 యిట్టి సంస్కరణములకు వీరెటుల విముఖత జూపు
 మీదనున్నారో, సానికసంఘముల స్వాతంత్ర్యముల
 కుల అరికట్టుచున్నారో, రాటమనిన
 రికెటుల గట్టిదో, జాతీయవిద్యా
 ఎ. ఎ. ప్యాపికిని దేశభక్తుల నన్యాయమునకును స్థానిక
 ఆంధ్రసంఘములు బూనకుండ వీరెటుల నిరోధించు
 విశ్వవిద్యనున్నారో, ఎల్లరకు విదితమే. వెనుకటిసంగతి
 ఏల? పరిశుల ప్యాసుగాని గుమాస్తాల కిచ్చిన సాక
 ర్యముల నూడ లాగవలయుననియు, వెనుక దీసికొ
 విన సామ్యునుగూడ గుమాస్తాలనుండి రాబట్టవల
 యుననియు గోరిన ప్రభుత్వపు టుత్తరువును రద్దు
 జేయవలయునని, రంగనాథ మొదలియారుగారు
 దెచ్చిన అడ్డరకమెంటు తీర్మానమును, శాసనసభ
 వారంగీకరించియుండిరి. ఈ తీర్మానమున కనుకూ
 లముగ జస్టిసు ప్రముఖులగు తణికాచెలంఛెట్టి,
 రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రసంగించి యుం
 డిరి. జస్టిసుపక్షపు అసభికార సభ్యులు ఆమోదిం
 చిన తీర్మానమునకుగూడ, మువ్వరు మంత్రులును
 వ్యతిరేకముగ వోటుజేసియుండిరి. ఇది ప్రజా
 స్థేయగునా? అధికారశీత్యా వారు వేరువిధముగ
 మెలగుటకు వీలులేదని జెప్పవచ్చును. ఇట్టి సమా
 థానమే కలనల్ ఛాదరిగారి నియామకము విషయ
 మునగూడ దెలుపబడెను. బుద్ధి పూర్వముగ నయి
 ననేమి, ఉద్యోగ ధర్మము మూలమున నయిన
 నేమి, మంత్రులు ప్రజాసేవ జేయజాలరని విదిత
 మగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారెటు వోటుజేసిన,
 ఏమను అటులే వోటుజేయవలయును. చెన్న
 రాజధానియందు, అధికారవర్గమును మంత్రివర్గము
 ను సామాన్యముగ భేదభావము జూపకుండుటచే,
 హాయియగు కుటుంబమువలె కాలము గడుపు
 కొనుచున్నారు. ఇతరరాష్ట్రములలో నింతటి
 యొద్దికలేకుండుటకు, అధికారవర్గపు చర్యలతో
 మంత్రులు సరిపెట్టుకొన లేకపోవుటయే, ముఖ్యకా
 రణమై యుండును. కొంతకాలముక్రిందట, బీహారు
 మంత్రు లొకరు ప్రజలకు తా మెట్టి యుపకారము
 చేయజాలకపోతి మని చింతించిరి. మడ్డిమెను కమిటీ
 ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, మంత్రులు గనుపఱచిన
 నిస్సహాయతను నిరాశను జూచిన, ప్రజలకు వారు
 నేవ జేయగల్గుట కల్ల యని తేలును. అందుకు
 ప్రయత్నించుచో సంఘర్షణ తప్పక గలుగు నని,
 చింతామణిగారు, మడ్డిమెను కమిటీవారి ఎదుట
 సూచించిరి. అస్సాంమంత్రు లొకరు తెలిపిన రీతిగ,
 తమకు అభిప్రాయభేద మున్న విషయముల గూర్చి
 యయినను, మంత్రులు తమ మనోభావములను
 శాసనసభలలో తెలుపుటకు వీ లుండదు. మంత్రు
 లకు నిజమగు బాధ్యత లేదని, మడ్డిమెను మైనారిటీ
 కమిటీవారు స్పష్టపరచిరి. రిజర్వుడు శాఖలకును,
 ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకును మధ్య భేదమును గుర్తించు
 టకు శాసనసభలకు సాధ్యపడుట లేదని గూడ

వీరు సూచించిరి. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రులు ప్రజాసేవకు
 లనుట అతిసాహసము. మద్రాసు శాసనసభలో, ప్ర
 థానమంత్రులే జస్టిసుపక్షమును నడుపుచున్నారు.
 కాని, ప్రభుత్వమునకును జస్టిసుపక్ష సభ్యులకును
 మధ్య భేదాభిప్రాయము గలిగినపుడు, మంత్రుగారు
 స్వపక్షసభ్యులకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించవలసిన
 స్థితి సంభవించుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో మం
 త్రులు ప్రజాసేవకులుగాని, తుడకు స్వపక్షసేవకులు
 గాని గాజాలరు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము తొలగిన
 గాని, మంత్రులు నిజమగు బాధ్యతను వహింపజాలరు.
 అట్టిబాధ్యత వర్పడువరకు, మంత్రులను ప్రజలభి
 మానించుటవలన, వారికెట్టి లాభముండజాలదు.
 సర్వపక్ష సంయోగము
 దేశబంధు దాసుగారి సాంపత్సరీకోత్సవసభ
 కలకత్తాలో జరిగిన సందర్భమున, వివిధపక్షనాయ
 కులును హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునే
 గాక, వివిధ రాజకీయ పక్ష సంయోగమునుగూడ
 వాంఛించిరి. ప్రత్యేక పక్షమును లేవదీయుటకు
 ముఖ్యకారకులయిన బిసెనచంద్రపాలుగారే యిట్టి
 సంయోగము గోరుట శుభచిహ్నము. దేశబంధు
 దాసుగారు ఫరిదుపురపు సమావేశములో నిచ్చిన
 సందేశము ననుసరించి, సంయోగము జరుగుట
 శ్రేయస్కరమని, పాలుగారు జెప్పట తటస్థించెను.
 దాసుగారి సందేశమును అన్ని పక్షముల వారును
 మనస్ఫూర్తిగ నంగీరించుచో, తమకెట్టి యభ్యంత
 రములేదని నేకగుప్తగారును సాస్వత్ గారును
 గూడ స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వ దృక్పథముమారి,
 పరిపాలనా విధానము గూడ మారుచో,
 తాము సహకారమునకు సంసిద్ధులమని
 దాసుగారు మరణాత్పూర్వము సూచించిరి. దానినే
 గౌరవ ప్రదమగు సహకారమని, దాసుగారు వేరి
 డిరి. వారు జూపిన కరములను ప్రభుత్వమువారు
 చేపట్టియున్నచో, ప్రస్తుత దుర్భరస్థితి యుదయించె
 డిడిగాదు. ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి రిస్కం సు
 ను కనుబజుచకముందే రిస్కాంసీవు సహకారవాదు
 లును, స్వంతత్ర పక్షమువారును తొందరపడి,
 సంస్కరణముల చేపట్టుటకు బూనుకొనిరి. అనవ
 సరముగ జాతీయపక్షము నొకదాని నేర్పరచి,
 స్వరాజ్యపక్షమును సాధింపదలచిరి. కాంగ్రెసుకు
 వ్యతిరేకముగ మెలగదలచిరి. ఇందువలన గలిగిన
 యనర్థములను దెలుపనక్కరలేదు. అధికారవర్గ
 మునకు మరింతబలము గలిగినది. బర్క్లెడ్ హెడ్డు
 ప్రభుత్వులు చెలరేగుటకు వీలుగలిగినది. ఉద్యోగ
 స్వీకారమా ఉద్యోగ నిరాకరణమా యను ప్రశ్న
 లను చర్చించుటతో అన్ని పక్షములవారును
 ప్రొద్దు బుచ్చుచున్నారు. వివిధ పక్షములవారును
 గలిసి శాసనసభలో నేషనల్ డిమాండును గావించి
 చిరి. దానిని ప్రభుత్వమువారు నెరవేర్చ బూను
 వరకు, ఏరెల్లరు వేచియుండుట యవసరము.
 ప్రభుత్వపు రిస్కాంసు బయల్పడిన పిమ్మట, అనంతర
 కర్తవ్యమును గూర్చి యోచింపవచ్చును. బిసెన
 చంద్రపాలుగారి యభిప్రాయము లభిత్వరీతముగ
 మార్పుజెందుచుండును. కలకత్తాలో తెలిపిన యభి
 ప్రాయము వారి కెంతకాలము నిలిచియుండునో
 యూహింపజాలము. వంగదేశ మయినను, యీవి
 షయమున నిశ్చల చిత్తమునుచూపి, అంతఃకలహము

లను బాపుకొనుచో, ఇతరరాష్ట్రములకుమార్గము
 చూప గల్గును. ప్రస్తుతము జరిగెడి వివాదములు
 నిరర్థకమని తోచును. పరాధీనదేశమునందు రెండు
 పక్షములకే స్థానము గలదు. ఒకటి అధికారపక్ష
 ము, రెండవది ప్రజాపక్షము లేక కాంగ్రెసుపక్షము.
 ఇతరపక్షముల నేర్పుచుట గాని, వానికి ప్రోత్సాహ
 మొనగుట గాని, హానికరము. కలకత్తాసభలో
 ముచ్చటించుచు, సంగీతపు ధ్వనివలన మనీషులలో
 మహమ్మదీయుల కెట్టి కలవరము గలుగజాల దని,
 మాల్వీ హయిదరాబీ గారు స్పష్టముగ తెలిపిరి.
 దాసుగారి గౌరవార్థమై సభల జరుపుచు, లోలోపల
 సాంఘిక ద్వేషము నుంచుకొనుట అవమానకరమని,
 మాల్వీవహద్ హుస్సేనుగారు బలికిరి. ఇట్టి సమ
 యమున, అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసు
 సభ్యులుగజేరి, కాంగ్రెసు నిర్ణయములను ననుసరిం
 చుట ఎంతయవసరమో దెలుప నక్కరలేదు.
 అట్టితరి, సాంఘిక ద్వేష మంతరించును. జాతిద్వే
 షము పట్ల పానుగల్లు రాజాగారు గూడ సిమ్లాలో
 నేమి, మొన్నటిదినము చెన్నపురిలో నేమి గావించి
 చిన ప్రసంగములందు, విముఖత గనుపఱచిరి. కాని
 కేవలము హెచ్చరికల వలన యిట్టిదుస్థితి దొలగి
 పోవదు. జాతీయ విషయములందన్ని సంఘముల
 వారును కలిసి పాల్గొనినగాని ప్రయోజన ముండదు.
 అన్ని సంఘములను హృదయ పూర్వకముగ నా
 హ్వానించెడి కాంగ్రెసు సభయందు బ్రాహ్మణేతరు
 లెల్లరును జేరి పాటుబడుట యవసరము. దాసు
 గాంధిబోలు బ్రాహ్మణేతర నాయకుల ననుసరించి
 పాటుబడుట వివేకము. సర్వపక్ష సంయోగము, కాం
 గ్రెసు సంస్థయందే గుదురుటకు సాధ్యమగును.
 ఈసంగతిని నేనగుప్తగారు స్పష్టపరచిరి. కాంగ్రెసు
 ప్రతిష్ఠ నడుగంటజేసి, కాంగ్రెసును నిర్విర్యముగావించి
 చుటవలన, దేశమునకేగాక, వివిధ సంఘములకు
 నుగూడ తీరని యచక్రమి గలుగుట నిశ్చయము.

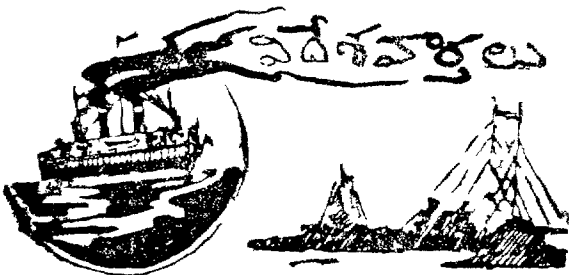
రథోత్సవము

హిందూమహమ్మదీయకలహములు

డజను మంది హిందువులకు గాయములు తగులుట
 కలకత్తా, జూలై 11:—కలకత్తాకు ఆరుమైళ్ల దూర
 ముననున్న పయక్పూరా పట్టణప్రాంతములందు నేటి సాయం
 త్రము తీవ్రమగు మతకలహములు జరిగినట్లును డజనుమంది హిం
 దువులకు గాయములు తగిలినట్లును దెలియుచున్నది. వివరముల
 బట్టి చూడగా హిందువులు రథమును చిత్పూరు, కాశీపూరు
 నుండి తెగ్గాచియా ఉత్తరముగా బోవుచు పయక్పూరా మసీదు
 ప్రక్కగా పోయిరి. రథోత్సవము వెంటవచ్చినవారికిని ఆచటి
 మహమ్మదీయులకును పోట్లాట వచ్చినట్లుల దెలుపబడినది. మ
 హమ్మదీయులు రాల్లువిసి ఉత్సవదారుల నెదుర్కొని రథము
 ను పాడుజేసిరి. ఆందులో 12 మంది హిందువులను మంచి
 దెబ్బలు తగిలి కాత్తెక్కులు మెడికల్ కాలేజి ఆస్పత్రికి పంపబడి
 రి. పోలీసు ఆఫీసర్లును, సాబ్దెంటు, కాస్టేబిలులు వచ్చి కాంతవ
 రచిరి. ఇంకను ఆప్రాంతములలో పోలీసులు దండధరులై
 ఘోరవేయుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

భారతశాసనసభ

పన్ను విచారణసంఘుని వేదికము
 సిమ్లా, జూలై 11:—వచ్చేభారత శాసనసభా సమావేశ
 మున పన్ను విచారణసంఘుని వేదికమును విచారా లోకకి టి
 నుకొనవలెనని పభా యుతుడగు గవర్నరు జెనరలును శిఫాను
 జేయుచు ప్రభుత్వము వారిక తీర్మానము నుంతురు.

గనుల పారిశ్రామిక సమస్య

తగవు పరిష్కారమును సూచనలు

8 గంటలు పనిచేయవచ్చు నను చట్టఫలితములు

రుగ్బీ, జూలై 9:—7 గంటలకు ఎక్కువగా పనిచేయజూపినవారు చేయవచ్చునని ఆమోదించిన 8 గంటల చట్టము నిన్నటిరాత్రి కానన గ్రంథములో జేర్చబడినది. కార్మికసభ్యు లీచట్టమును పార్లమెంటులో తీర్మానముగా ఖండించిరి. ప్రభుత్వసభలో గూడ కార్మికసభ్యులు దీర్ఘముగ బిల్లు నభిప్రాయించిరి. ఆలస్యము జేయుటకు ఎత్తుగడలను బహుముఖముగా రనియు అయ్యితి ప్రభుత్వ సభకు కళంకదాయకమనియు జెప్పుదు అంతటితో చర్చను ఆపుజేయవలెనని క్యాలిఫర్ని ప్రభుత్వ దిశపెను. కార్మికసభ్యులు కామన్సుభ్యలో తమ యభిప్రాయమును తెలుపును గోంబెట్టిరి. కాని వోటును దీసికొను సమయమున అల్లరిజేయుట ఆచారమునకు విరుద్ధమగుటచే విన్నవించిరి.

ప్రభుత్వసభలో రాయలు కమిషనువారు బిల్లును సమ్యక్ తినిచిరి. ఆసంగతి వినుటకు కామన్సుభ్యులకు కలుగజేసిరి. ప్రభుత్వసభలో మరల కొంత కల్లోలము జరిగెను. పిదప కామన్సుభ్యకు మరలిపోయిరి.

ప్రభుత్వసభలో ఇదివరలో జరిగిన సంగతులనే చర్చించిరి. బిల్లును ఆమోదించెదరని హామీచి గనులయందు యజమానులు ప్రకటించిన వాటికి ప్రభుత్వమువారు రుత్తరవాదులు గారని మంత్రివర్యు లిద్దరును క్యాలిఫర్ని, సిసిలు ప్రభుత్వము దిశపిరి. ఇదియే విశేషము. ఈ ప్రకారము ముందుగ యజమానులు ప్రకటించిన మరతులు ప్రభుత్వమువారి మరతులు గావు. ఎవరికిని నిర్బంధము గలుగజేసి బిల్లును అమలుజరుప దలంచలేమనిరి. యజమానుల మరతులు న్యాయముగ లేవని ప్రభుత్వము వారు అభ్యంతరమును జూపినను తమతీర్పును ఒప్పుకొని తీరవలెనని నిర్బంధము జేయలేదు. ఉభయయులు అంగీకరించిననే సంతి కుదురునని ప్రభుత్వమువారు ఎఱుగుదురు. ప్రతిసమయమున, అవకాశమున్నపుడెల్ల ప్రభుత్వమువారును సంతికుదురు ననిరి.

8 గంటలబిల్లు ఫలితములు

తక్షణమే కాన్పించవు. కొద్దిరోజులవరకు ఉత్తరమున పరిష్కరించుకొనుటకు రాయబారములు జరుగుటకు వీలులేదని పార్లమెంటులో అనుకొనుచున్నారు. వీటి జరుగుటకును ఒక వారమో పక్షమో పట్టుననుచున్నారు.

తగాదా సమయమున దంతకాలము నేర్పి మనుష్యులండిరి. అందుచే పనివాండు మరల పనిని ప్రారంభించుటకు గనులను శుభ్రముగ యంచుచి నేర్పి మనుష్యులు.

ఆంగ్లో రషియా గనులపనివాండు సంఘము

బెర్లిన్, జూలై 9:—ఆంగ్లో రషియా వికృతసంఘమును సమావేశపరచు టవసరమని బ్రిటిషు రషియా గనుల సంఘ ప్రతినిధులు తెలుపుచున్నారు. ఆంతర్జాతీయ గనులసంఘములో రషియాగనులపనివాండు జేరుటకు ఆంగ్లో రషియా గనులపని వాండు సంఘము నేర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు.

విదేశపుబాగు దిగుమతి

లండన్, జూలై 9:—గనుల పనివాండు విదేశపు బాగును రాసీనుగూడదనిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చేయవలెదనిరి. ఆతీర్మానమునే నేపనలు లైట్స్ యూనియను వారుగూడ అవలంబించిరి.

సమ్మెఫలితములు

లండన్, జూలై 9:—నాకానిర్వాహ సంఘసభ్యులను సమ్మెకాలమున పోషించుటకు తమసరుకులన్నిటిని తాకట్టుపెట్టు నుజునచేసిన ఆసంఘప్రతినిధి దిశపెను. ఇకమిద తమపని వాండు అందరు తీర్మానించుకొన్న గాని సమ్మెలో జేర యెట్ల తమకార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిశ్చయించిరి.

గనుల పనివాండు

సోవియటుల సామ్యు

మాస్కో, జూలై 10:—బ్రిటిషు గనులపనివాండు సమా యమునకు రషియాలో సామ్యును వసూలుజేయరాదని సోవి యటు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించి రన్నమాట నిరాధారముట. బ్రిటిషుబాగు స్వయం ఆగిపోవు సంతకాలము రషియా ప్రేష్ యూనియనులు తమ వేతనములనుండి తగ్గించుకొని ఆసామ్యును బంపెదరట.

చిస్టా ఉష్వరదాయము

పికింగ్, జూలై 9:—ఇటీవల చిస్టా సైన్యాధికారులు ఉష్వరదాయమును వశపరచుకొనిరి. అవ్యవహారము బ్యాంక్ రుల్స్ పరిష్కారమైనది. నెల 1 కి వచ్చు 900000 డోలరుల ఆదాయములో 1/3 వంతును చిస్టా సైన్యముల కిచ్చునటుల తీర్మానించిరి.

యూరపులో సైనికతరిఫీదు

లండన్, జూలై 10:—యూరపు, అమెరికా సైనిక కళాశాలలకు ఇండియను స్వాండుపాద్య కమిటీవారు జూరు టనుగూర్చి జిన్నాగారిని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికా ప్రతినిధి ఆతనియభిప్రాయము నడుగ ఇట్లు జెప్పిరి. ఫ్రాంసులో సైనికులు మూడుసంవత్సరములు అధ్యయనము త మేతరగతివారైనను సరే, దారుణ శిక్షగమును బడయుచున్నారు. అది మాకు సచ్చి నది. వీరు ప్రయత్నము సైన్యవలె జీవించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశపుపద్ధతి సైనికోద్యోగములను ఏదో ఒక తెగవారిచేతిలోనే యంచు నటుల జేయుచున్నారు. అమెరికను వైట్మెన్లు సైనిక పరివర్తులో మంచి వీర్యాలులకు జేసిరి.

స్పెయిను రాజదంపతులు

రుగ్బీ, జూలై 9:—స్పెయిను రాజదంపతులకు విదేశాంగ కార్యాలయమున విందుజేసిరి. సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెను గారు అధ్యక్షులు వహించిరి. నిరుడు లోకకోర్టు ఒడంబడికలు సంతకమైన గతిలో జేసి రివిందు. 40 మంది అతిథులు వచ్చిరి. బాల్విన్సుగారు ఆతని అనుచరు లందరును వచ్చిరి. వారిభార్యలు గూడవచ్చిరి. స్పెయిను రాయబారి వచ్చెను.

రీడింగు ప్రభువు

చెడ్డజలుబుచేయుట

లండన్, జూలై 10:—రీడింగు ప్రభువునకు చెడ్డజలుబు జేసినది. గొంతుక దొంగవోయినది. కాని అంతప్రమాదముగ లేదు. ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు మాత్రము వీలులేదు.

జర్మను ముద్రణాలయములు

దొంగబ్యాంకునోట్లు

బెర్లిన్, జూలై 9:—బ్రిటిషు అధినివేశములందున్నవారు చాలమంది తమకు కావసినన్ని దొంగబ్యాంకునోట్లను జర్మను ముద్రణాలయమున అచ్చొత్తించుకొనుటకు వీలుననుచున్నారు. అట్టి ముద్రణాలయములకు ఆఫ్రికా, ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా నుండి బ్యాంకునోట్లను కన్కలోబెట్టి అదేమోడ్లగుగ సరిగా అచ్చొత్తవలెనని ఉత్తరములను బంపిరట. ఈబ్యాంకునోట్లను వేయవలెనని వ్రాసిన ఉత్తరములను రిచిస్ట్రార్కు దొంగనోట్ల కాఖాధికారులు బ్రిటిషుఅధికారుల కండ్జేసిరట. ప్రతికంపెనీ కిని బ్రిటిషురాయబారి కంపెనీలు బహుమతి నంపెను.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

నందు విశ్వాసమున్న దనుట

ప్యారిస్, జూలై 10:—ఫ్రెంచి రాజ్యాంగసభవారు నూతన ఫ్రెంచిప్రభుత్వమున విశ్వాసమున్నదని 289 అనుకూలురు గాను, 247 ప్రతికూలురుగను తెలియజేసిరి.

అధికప్రతిమును సరిపుట్టుటకును, ఫ్రాంకుధరను నియ మించి నిలకడగజేయుటకును ప్రభుత్వమువారు వలయుచర్యనం తను దీసికొనుట కొకబిల్లును కెయిలోగారు ప్రవేశపెట్టుచున్నారు.

కెయిలోగారి లండనుపయనము

ఆంగ్లో ఫ్రెంచియురపరిష్కారము నిమిత్తము కెయిలో గారు త్వరలోనే లండను కేగదరు. 62 సంవత్సరములలో తీర్పు టకు వీర్యాటుజేసిరట. సాలు 1 కి 12500000 పానుల నిచ్చె దరని మొదట కొద్దిసంవత్సరములవరకు కొంతపదుపాయమును గోరుచున్నారు.

పోర్చుగీసు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 11:—డికోసానేనాని వదలిపెట్టిరి. ఇతనిని విదేశములకు రహస్యపు సందేశముమీద నంపెదరు.

ఫెయిసూలురాజు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

విశీ, ఫెయిసూలురాజు ఆరోగ్యస్థానము నిమిత్త విశీజేరిరి.

మారిస్ట్రవునులో ఘోరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మారిస్ట్రవు, జూలై 11:—16 చతురపుమైళ్ల శమువరకు సైనికకావలిని పెట్టిరి. 18000000 డోలరుల 2 గల నాకాదళ్ల ఆయుధాగారమును తగులపెట్టిరి. ఒక 1/2 సై దూరములో పికటినీదగ్గర సైనిక ఆయుధాగారము తగులబడ న్నది. ఇతరచోట్లగూడ అంటుకొని ప్రేలుబాచే పెక్కుగ్రా ములు పూర్తిగా నాశనమైనవట కొన్ని మైళ్లలోపుగానున్న ఇ డ్లవియు గజగజ కదలిపోయినవి. రోడ్లమీది మోటారుబం డ్లను విసిరిపారజేసెను. గ్రామములో ప్రజ లందరును భీతిభీ యిరి. రాత్రంతయు ఏకమంటలే. కానిపోయి కూలుచున్న సమ యమున గభగబమని చప్పుడు వినిపించుచుండెను. అపాయము లోనున్నవారిని రక్షించుటకు వీలులేకుండెను. కాని తుత్తగాత్రు లు వైద్యాలయములకు చికిత్సనిమిత్తము వచ్చుచున్నారు.

కోభంగారు

సార్దంటు వార్డుతో బయలుదేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

డికావిలండ్ కంపెనీవారు పంపుచున్న న్యక్తి రాకుండ గనే కోభంగారు సార్దంటువార్డుగారితో మంగళవారము బృహ నుండి బయలుదేరును.

డికోసాగారు ఎజోర్సు కేగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లిస్బన్, జూలై 11:—డికోసాగారు యుద్ధనాకమీద ఎజోర్సుకు బయలుదేరిరి.

టూటానులో నూతనమసీదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టూటాన్, జూలై 11:—మరకోనుల్లాను టూటాను ప్యారిస్ యను గ్రూపుజరులో జేరెను. అబ్దులకరీంగారిని జ యించినందులకు జరుగు ఉత్సవములకు జూరుటకును క్రొత్తగ ప్రతిష్ఠాపనజేయు మసీదును జూరుటకును నూల్లానువచ్చెను. 21 పర్యాయములు ఆతని గౌరవాధ్యము ఫిరంగులను ప్రేల్చిరి. దుమర్గాగా ప్రతినిధులును, బ్రియండుగారును ఓడ ఎక్కి నూ ల్లాను నావ్వొనించిరి

అమృతమునకు

ఎలీసు బ్రీచ్ లోడింగు కార్ట్రీజ్ కేపులు 250 గలపెట్టె 1 కి ధర రు 1-0-0.

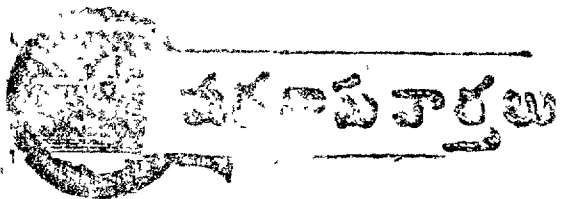
SPENCER & Co. Ltd.,
Madras, & Branches.

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరును ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలువిచిత్ర ములు చిత్రవిచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింప బడినది. మరణాంతరహంసము లనేకములిదివర కెవరికిని తెలియ నవి యిందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారను ముహూటను సమ్మచ విది తీరవలెను. పోస్ట్ జి కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాం-చీపురుపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు కాంగ్రెసు పార్టీ రెండవ అభ్యర్థిగా శ్రీయుత మోతే నారాయణ రావుగారును దురని తెలియుచున్నది.

మాళయవర్ణ కొనపేటలో కల్లుదీయువాడు చెట్టు మీదనుండి పడి ఆస్పత్రిలో చేరుగ వృత్తినొందెను. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సెనేటు:—ఎల్. కె. వెంకటేశ్వరం ఎం. ఎ. ఎల్. టి. రాజగోపాల్ కాలేజి ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయులు ఆంధ్ర సెనేటుకు అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు. వీరు మరరాను విశ్వవిద్యాలయము అకెడమిక్ కాన్సిలు సభ్యులుగ నుండిరి.

సదానందయోగి:—శ్రీమత్ సదానందయోగి గారు తిరువళ్ళూరు వీధిలో 13, 14, 15, తేమలందు సాయంకాలము 5-80 గం బుద్ధియోగము గూర్చి తదితర విషయములగుర్చి ఉపన్యసింతురు.

రాకపోకలు:—మేజరు జనరలు వాచిపనగారు, కె. బలరామయ్యగారు, నిన్న ఉదయము వచ్చిరి.

ఎ. వై. జి. కాంచెలుగారు జి. ఎ. డేవిసుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

నిన్న ఉదయం బొంబాయిమెయిలు 9- 80 గ. కలకత్తా మెయిలు 10- 30 ఆలభ్యముగ వచ్చిరి.

రైలులో ప్రసవము:—మరణము:—శనివారం త్రి వెంగులూరు ప్యాసెంజరులో ఉరిగాంనుండి మదరాసునకు గర్భిణి స్త్రీ ప్రయాణించుచు మందెను. రైలులో ప్రసవమై యిరువురు పిల్లలు పుట్టిరి కనెను. తల్లి బిడ్డలూడ రైలులోనే చనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

బాలుడు తప్పిపోవటం:—శ్రీనల్లూరునందు తనీకా చలం మొదల్యారు పిల్లలో నెం 40 కృష్ణస్వామి మొదల్యారు తోటయందున్న కుప్పస్వామి నాయుడుగారి కుమారుడు 15 ఏండ్ల వాడు నరసింహులు నెలరోజులనుండి అనుపడలేదు. పొడవు 4.5 అడుగులు, చామనచాయ. వానికి భజనలయందెప్పున సరదా. ఎవరినైన దెలిసినచో వైనదొస్తిన విలాసమునకు తెలియజేయ ప్రార్థితులు. (అ. ప్రె.)

రైల్వేకిదొంగి హత్య:—బెజవాడ ధనుకొండ మీటరు గేజి రైల్వేలైనుపై మునుమాక స్టేషనులో మహమ్మదీయ గుమాస్తాను హత్యగావించిరి. కుక్ వారము రాత్రి రైలులో పుసరికి సిగ్నల్లు సరగలేవు. విచారింపగ ఆస్టేషను చార్జీలో నున్న ఒక్క గుమాస్తా సామూఖాను అనువాని ఆసాయంత్రమే ఉద్బువాడు చంపినట్లు తెలిసెను. హంతకుడు పారిపోయెను. పోలీసువారు విచారింపు చున్నారు. (అ. ప్రె.)

సర్. టి. విజయరాఘవాచారిగారికి విందు:—జాతీయ కనడా ప్రదర్శనము తెరుచుటకు ఆహ్వానింబడిన సర్. టి. విజయ రాఘవాచారి పరిశ్రమలకాఖ డైరెక్టరుగారికి రామ్మూరురాజుగారు శనివారం రాత్రి కాస్ట్యూమాలను క్లబ్బులో విందుగావించిరి. పలువురు ఉపన్యసింపిరి. వీరు వెంట్రీ ప్రదర్శన మునందు జూపిన ప్రజ్ఞయే ఈ యాహ్వానమునకు కారణమయి యుండుననియు, ఈ గౌరవము ఆచారిగారికేగాక వారి దేశము నకుగూడ చెందుననియు చెప్పిరి. విజయరాఘవాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తన పయనమువలన ఇండియా కనడాలుధ్య సఖ్యతము సేర్పడగలవని దలంచుచున్నాననిరి. (అ. ప్రె.)

రాజమహాసభ

పంజాబు రాష్ట్రభజాత్రీల సమావేశము

అమృతసరము, జూలై 17:—అమృతసర మంగలి బిల్డింగ్స్ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగా నియమింపబడి పంజాబు రాష్ట్రముంగళ సమావేశము అక్టోబరులో జరుపనిశ్చయింపబడి నది. ఆసంఘము వారి బొన్న తల్లియనకు మాత్రమే కాక వారి వృత్తిలో నవ్యవిధానములనుసరింప చేయుటకు తీర్మానింపబడును. ఈమహాసభయందు హిందూమహమ్మదీయ సిక్కులందరును పాల్గొంటారు. జిల్లా సంస్థలకు ప్రతినిధులు పేర్లు 16 వ తేదీలో ప్రకటనవనిశ్చయిగా కోరబడినది. (అ. ప్రె.)

దేశబంధుని ఆభివృద్ధి

తిరుగుడుపుట్టుమున బహిరంగసభ

నాయకుల యుద్వేగము

దేశబంధు చిత్తరంజనుని ప్రధమ ఆభివృద్ధిము నొనర్చుటగాను, కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము తిరుగుడుపుట్టుమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ మాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యుం గాధ్యక్షత వహించిరి.

గౌ. వి. రామదాసు, సత్యయూర్తి, గౌ. య. రామారావు, టి. వి. కళ్యాణసుందరం మొదలయారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది సభనలంకరించినవారిలో గలరు.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

అగ్ర్యక్షుడు ప్రధమమున మాటలాడుచు, ప్రజల టిటిస్యారకోనినముల జరుపుచు, దేశముకొరకెంతయో తాగ మొనర్చిన మననాయకుల ఉత్కృష్టతను గురించి మనన మొనర్చుకొను మండునలెనని నుడివిరి. అందువలన, తాము, తమదేశముయెడల నెరవేర్చవలసిన విధులుగురించి గూడ ప్రజలకు సుగ్రాహ్యము గాగలము. లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు, మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధు చిత్తరంజనుల జన నా ము మొదలగు మహాదేశభక్తులు రాత్రిం దినములు నిద్రాహరముల సరకు గొనక కష్టములను సరకుగొనక గావించిన ప్రముఖుల వలననే భారత జాతీయ మహాసభ ప్రస్తుత స్థితికి రాగలిగెను. దేశబంధు చిత్తరంజనుడు భౌతికశరీరము వీడిపోయిన ఆతని శక్తి ఇంకను సజీవముగ పని చేయుచున్నది. ఇంక దేశమందంతటను చిత్తరంజనుని మూర్తి ఇంకను సజీవముగ ప్రజల మానసికమందారాధింపబడుచున్నది. చిత్తరంజనుడు తన సర్వస్వమును తుదకు దాన ప్రాణమును గూడ అర్పించిన భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమాశయ మునకు కృషి యొనర్చి ప్రతి భారతీయునకును విద్యుక్త ధర్మము. దుర్బుద్ధినివారించు దేశబంధు డాక్టరు మరగాము వాతవిడి, అసంపూర్తిగ పడిన పక్షిని స్వాంత్ర్యోద్యమమున జయప్రదముగ నిర్వహించుటకై భాగ్యత మనపై గలదు. ప్రస్తుతము చెన్నరాష్ట్రమునందు నాయకత్వము కొరకు వ్యాపించియున్న వివాదములను ఉపన్యాసములు తీవ్రముగ నిరసింపిరి. ఎలమందును సత్యమును నిలబెట్టుచు మనలో మనము పోట్లాడుకొనుచుండుట అవివేకము. ఈకులమును గురించిగాని ఆకులమును గురించిగాని అన్నివివాదములను మనము వదిలివేయవలెను. మనమందరమును మానమూతులము. భారతబాలులగుట మానవమాత్రులకు సహజము. అవిష్కరముగనే కాంగ్రెసు వారుగూడ కొన్ని విషయాలందు భారతాటానర్పవచ్చును. ప్రతి వారాను, ప్రైవేటుమునగ నుంచి సమానమున గన్పరచి కాంగ్రెసును బలపరుపవలెనేగాని, కాంగ్రెసుపై కక్షగట్టి ప్రతికూల విమర్శలకుదిగుట భావ్యముగాదు. జర్మి సుపక్షమునకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును గల భేదమును ప్రజలు గమనింపవలెను. రెంటికిని సమద్రవ్యం భేదముగలదు. జర్మి సుపక్షమువారిది సంకుచితదృష్టి, కాంగ్రెసువారిది విశాలముగ జాతీయదృష్టి. నేనెంతయోకాలమునుండి సంఘసంస్కారముకొరకు పనిచేయుచుం రని. మొన్న మొన్న వుట్టిర జన్మ సుపక్షము, నేను సంఘసంస్కారమునకు విముఖుడనని దూషింపగడగుట ఆశ్చర్య కరము.

అగ్ర్యక్షుడికను మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు ప్రజాపక్షముగాని ఒక్కవ్యక్తిపక్షము గాదని నుడివిరి. కాంగ్రెసు తరపున ఎవరును ఎట్టి వాగానములను గావించలేరు. జాతీయ మహాసభ భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన మహాసంస్థగాని మైత్రువారు “శ్రీమాను” జేబులో నుండు ఆట బొమ్మగాదు. ఇట్టివాగానముల కథలచే ప్రజలు మోసపోవువారుగారు. ప్రస్తుత ఇంగ్లీషులలో ఉద్యోగ స్వీకార వాంఛయే నాకు బోధపడుట లేదు ఉద్యోగనిరాకరణము మన సాంఘిక అంతః కలహముల నంతరింప జేయును. కాంగ్రెసు వారు తత్సర్వ నొసగువరకు, ఉద్యోగ స్వీకారమును గురించి మనమేమాత్రమును దలపెట్టలేదు. లాల్బాడి తులసీరాముగారు తరువాత మాటలాడుచు, కాలికట్టు సోపు ప్యాక్టరీ రనులు కొండలో తమిల్లులు మొదలగు పరిశ్రమలను స్థాపించి, ప్రజలకు నష్టము గలుగజేయుచున్న మంత్రివర్గమును ఖండించిరి.

చిత్తరంజను దేశతాత పురుషుడని టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు నుడివిరి.

గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు

దాసుగారిలో తనకు స్వయముగ చాల పరిచయముగల పని రామదాసు పంతులుగారు నుడి విరి. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయమందుటకు ప్రధాన విషయము వికమత్వము దాసుగారి గృహవిశ్వాసము. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ సమయమున నతడు గన్పరచిన పట్టుదలయే ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. దాసుగారు, సంపూర్తిగ విడిచిన, స్వరాజ్యోద్యమమును శ్రీనివాసఅయ్యంగారు రిపుడు నిర్వహించుటకు పూనుకొనెను. ఆంధ్రులందరును, శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని బలపరచుచున్నారని, ఆంధ్రదేశము తరపున నేను దృఢముగ

“లోకమాన్య తిలక్ సత్యాగ్రహ శ్రమము”

ర్యాలి, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

భారతదేశములోని కల్ల వన్నె కెక్కి నుమారు 40,45 సం॥లు, దేశీయుల స్వాతంత్ర్యమునకై, పెనగులాడి, స్వల్పమైన జాతీయవాదులతో అనేకసార్లు కారాగృహవాసదీక్ష పలికి, అనేకసంగతులు, స్వదేశమునకు, లోకమునకు, స్వరాజ్య, స్వరాజ్యమార్గముల తెలియజేసిన. కీ|| శే||లగు బాలగంగాధరుని వామ ముచ్చరించి. వారిని పదేపదే తలచి, జిహ్వోద్ఘముల పోగొట్టుకొనుటకునూ, వారి ఆదర్శములను తెలిసినంత మట్టు కాచరించుటకునూ, నేను ర్యాలిగ్రామములో స్థాపింపదలచిన, సత్యాగ్రహశ్రమమునకు శ్రీతిలక్ గారి పవిత్రనామమే సారకమై స్థాయిగ నుండుటకొరకే “లోకమాన్య తిలక్ సత్యాగ్రహశ్రమము”ని చేరితిని.

ర్యాలిగ్రామము, ర్యాలిశిర్సా పన్నులనిరాకరణము రోజులలో చాలా దేశాభివృద్ధికరమగు కృషిచేసి, పన్నులు గూడ నిరాకరించ శీఠసంకల్పముతోనుండియున్న ర్యాలి శిర్సా నేడు, ఒకప్రచారకునితోనైన సమా లేదని మనవిచేయుటకు విచారమగుచున్నది. అందుచే యాశిర్సాలో ప్రబోధము కలుగజేయుటకునూ, అమలాపురం, రాజమండ్రిపట్టణముల మధ్యనుండు 50 గ్రామాదులలో ఖద్దరు అను మూలైననూ లేకుండుటచే ఖద్దరుప్రచారము సలుపుటకునూ, నూతనముగా జాతీయవిద్యాలయములను స్థాపించుటకునూ, గ్రంథాలయముల నభివృద్ధిచేయుటకునూ, యాత్రశ్రమము నతిసాహసముతో ప్రారంభించుచున్నాను. కాన నాశిర్సా-తాలూకాప్రజలు తప్పక సహాయము జేయుదురన్న సమ్మతముతో యిదివరలో వారిచ్చిన వాగానములచేతనూ యాత్రశ్రమము జయప్రదముగా శిరస్థాయి యగునని నా సమ్మతము. మాశిర్సా-ప్రజలు, దేశమునకు పని చేయుచున్న నాబోటియువకులను ప్రోత్సహించ గోరుచున్నాను.

మార్యాలిగ్రామములో 1920-న సంవత్సరములో సంఘాతీ కోర్టుయొంచి, జైలునకైన ధీరులుండుచే వారిసహాయము చాలయొందునని సంతోషించుచున్నాను. దేశీయులు నాబోటి ప్రచారకులపనిని గుర్తించి తనవిధమున నాకు సహాయము చేయవలెదను. స్వరాజ్యము ననుభవించదలచిన హిందూదేశముయొక్క పునాది ఈత్రశ్రమలలోను, జాతీయ విద్యాలయములలోను యిమిడియున్నదని గుర్తించవలయును.

యాత్రశ్రమములో ప్రస్తుతము నాల్గుకుటుంబము లుండుటకుమాత్రమే తన ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. తాటాకుయిట్లు యాసంవత్సరమునకు కట్టదలచియుంటిని. ఒకలక్ష యిటుక కావలెను. తక్కిన సామాగ్రియంత యూసిధము చేసికొనుచున్నాను. దీనికి ఒక 1000 వేయిరూపాయలవరకూ ప్రస్తుతం అవసరముగ కన్నట్టుచున్నది. ఎవరికీ క్షీణించి వారు సహాయముల పంపవలెను.

గూడవరం కాపురంలకు తుత్రియులు యుదారస్వభావులు ఒకరు తాము ప్రతిసాలన రెండు పుట్టధాన్యము కాళ్ళతచందానిచ్చేన మని వాగానమిడిరి. నేను ఆగడ్డునెలాఖరులోగా దేశభక్తుల దర్శనమునకైవచ్చి వారిచ్చు చందాల స్వీకరించి, నిర్మాణము పూర్తిజేయుచున్నాను. ఇట్టి నాసంకల్పము భగవంతుడు నెరవేర్చు గాకయని కోరుచున్నాను.

సునర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి,

(వ్యవస్థాపకుడు).

తెలుప గల ను. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు రిపుడు ఆంధ్ర దేశమునకు జనుడెంచు నెడల ప్రజలపరిమితోత్సాహముతో వారికి స్వాగత మొసగెదరు. (హృద్ధ్యము) స్వరాజ్యోద్యమమున నడపుటయందును దేశమునందైకమత్యమును నెలకొల్పుటయందును శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు గనబరచుచున్న యుత్సాహము పట్టుదల కార్యపరత్వమును జూచినయెడల ప్రతివారికి ఆచ్చెరువు గలుగును.

పెరుపాళ్లు నాయుడు ఎస్. సత్యయూర్తి యాహ్వాని హున్నెనుగార్లు మాటలాడిన పిదప సభ ముగిసెను.

* * *

పూనా, జూలై 12:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమాన్యము అధివారమువాడు రాత్రి యల్. వి. భోపట్కారుగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద కీ|| శే|| దాసుగారిగౌరవార్థము సభజరిగెను. ఆర్.పి.కరండికర్, డియోషాహు, డి.వి. గోఖలేగార్లు దాసుగారిని ప్రశంసించుచు మరల హిందూదేశమును నెలుగున నడువగల నాయకులీయవలసినదనిభగవంతుని ప్రార్థించిరి. (అ. ప్రె.)

రాహోరు, జూలై 12:—కీ|| శే|| సి. ఆర్. దాసుగారి ఏకైకపుత్తుని అకాల మరణమును గూర్చివిచారిండుటకై పేతుసురాలిద్దీగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద నిన్న రాత్రి అహోరు సిటీ కాంగ్రెసుకమిటీ యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభజరిగెను. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి శాసనసభ

పరిశీలించు కృతార్థముగాని గుమాస్తాల వేతనములు

రంగనాథ మొదలియారుగారి ప్రతిపాదన నెట్లగుట
చెన్నపురి శాసనసభ గత శనివారము మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమై పరిశీలించు కృతార్థముగాని గుమాస్తాల వేతనముల పరిష్కారమును గురించి ఇదిరకొనబడిన వేతనాభివృద్ధిని తొలగింపవలెననియు చెప్పుచు 2-5-28 తేదీన ప్రభుత్వమువారు గావించిన నెం 773 రు ఉత్తర్వును ఖండించుచు ఆవు తర్రువలన గలిగిన పరిస్థితుల విచారించుటకు సభా కార్యక్రమమును నిలపవలెనని అని ఎ. రంగనాథ మొదలియారు గారు గావించిన ప్రతిపాదన నింకను చర్చజరిగెను.

మార్గదర్శకము (విచారణసభ్యులు) గారు మాట్లాడుదు ఈ పరిశీలనకు దు తీర్మానముగాని గుమాస్తాలందు పరిశీలన కంప బడి నవ్వలను, కానివారు అని రెండు తరగతులవారు గలరనియు ప్రభుత్వమువారు రొసంగిన యు తర్రువలందు అభివృద్ధి వేతనము లొసంగబడదని గుమాస్తాల కట్టెలకు తర్రువలను పంపవలసి నదిగ మార్చి వేతనాభివృద్ధిని గోరయింపిరి. ఎచునైన ఏమనగా గుమాస్తాల సరియైన న్యాయము జరుపబడవలెనని వానిని ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిన ప్రభుత్వమువారు రొసంగిన కడపటి యుత్తరవులందు అట్టివారిని విచారించి వారిహక్కులు సంరక్షింపబడవలెను. ప్రత్యేకముగ నీతిర్యాసము నిచలు గావించు కట్టి యవసరమున నాకు గన్పించుటలేదని బట్టిరి.

జె. ఏ. సర్దానాగారు:—మాట్లాడుదు రివిషయములను గూర్చి సమాధాన మెవయి కృతార్థముగ లేదనిరి. కాళాధి కారులను తమకిందనుండి యుద్ధోగ్యులకు వేతనాభివృద్ధి గావించుట కధికార మొసంగబడి యుండెననియు ఇందులకు గవర్నరుగారును గవర్నరు జనరలుగారును సమ్మతినోసంగి యుండెననియు కత్తెకు లీ యభివృద్ధి నొసంగిన విషయ రివిషయ బోధుగాని, ప్రభుత్వముగాని జోక్యము పుచ్చుకొనుట పాడిగాద నియు ప్రభుత్వమువారు రివిషయ నొసంగిన యుత్తరవులను సరిగ గ్రహ్యముగావించుకొని కాళాధికారు లీ యభివృద్ధి నొసంగియుండిరి. వారు నిజముగ న్యాయముగ ప్రవర్తించిరి. తిరిగి ఈతి ఉత్తరవు నొసంగుట అక్రమము అని బట్టిరి.

ఆర్. వదనగోపాలు నాయుడుగారును ఉపపాదనను బలపరచుచు 1922 సం॥ జూలై నెలయందు దొంగిన ప్రభుత్వ ఉత్తరవునే ఖాయపరచుచు ప్రస్తుత ఉత్తరవును రద్దుకేయ వలెననిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు తీర్మానమును బల పరచుచు; ఇకమీద నవలభించు పద్ధతులను గురించి ప్రభుత్వ మువారు కట్టి యుత్తరవుల నొసగినను, బలపరచుచుగాని, ఇది వర కొనగబడిన వేతనాభివృద్ధిని తొలగింపవలెనని గాని, ఇదివర కు వారి కొనగబడిన వేతనాభివృద్ధిని ముజరామొసంగవలెననిదని గాని యుత్తరవులను చాల అన్యాయముని నడిపిరి. ఈయు త్తరవులను నిజముగ బాధనందింప యెడల యెప్పుడైనా రెవి న్యూసభ్యుడు గోరెను. రిటిరేషను కాళుకుందు రి విషయముల నుండి వేతనాభివృద్ధి కంటే ఒక గుమాస్తాకు నెల 1కి రు 41 ల జీత మొసంగబడుచుండెను. ఈ యుత్తరవులను ఆతని వేతనము రు 30 లకు తగ్గించబడెను. ఇంతియగాక 1928 మార్చి 1 తేదీ నుండి ఆతను దిసికొనిన హెచ్చుతీతమును గూడ ముజరాయొ సంగవలెనని గోరబడెను.

డా॥ సి. నరేశమొదలియారుగారు తీర్మానమును బలప రచుచు, పరిశీలన పూర్తయి టకు ను, కార్య నిర్వహణ సామర్థ్యము నకు ను చాల భేదము గలద నినుజివిరి. అందుచే పరిశీలన పాపగులుబట్టి గాక, వ్యక్తుల సా మర్థ్య సామర్థ్యములను గమనించి వేతనముల నొసగవలెను.

డా॥ బి॥ టి. ఎం. సరసింహాచార్యులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రభుత్వసభ్యులు తమయుత్తరవులం దొకానొక యర్థము లేదని చెప్పబడుటల లాభము లేదనియు, ప్రభుత్వము వారు తమయుత్తరవులను సున్యక్తముగ రచింపవలెననియు గోరిరి.

ఉపన్యాసముల చదువవచ్చునా?

సుబ్రహ్మణ్యంపిళ్లై గారి సమాఖ్యను, తీర్మానమును బల పరచుచు, తాను వ్రాసికొనివచ్చిన ఉపన్యాసమును చదువు టకు ప్రారంభించెను.

అధ్యక్షులు ఆర్డరు గోరనిసమావేశము ఇచ్చుట ఉప న్యాసమునర్పవలెను గాని వ్రాసుకొనివచ్చిన ఉపన్యాసమును బలపరచుదు.

బి॥ బి॥ కృష్ణమనాయకుగారు:—ప్రభుల సభయందు కొందరు సభ్యులు వ్రాసికొనివచ్చిన ఉపన్యాసముల చదువు నుచూరముగలందు, 17 జూలై తేదీన బర్మినహెడ్డు ప్రభు త్వ తనయుత్తరవునను వ్రాసికొనివచ్చి చదివినట్లు గలదు.

చెన్నపురి శాసనసభ

యామాబ్ హుస్సేనుగారిపై నిషేధముల తొలగించుటనుగూర్చి చర్చ

సభాకార్యక్రమము నిలుపుట కుపపాదన కనుమతి యొసంగబడెను

మలబారు టెనన్టీబిల్లు చర్చ-కానమోదారు జరాయితి మాక్కులు

ప్రభుత్వము మోడుట

శేదు ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశమైన చెన్నపురి శాసనసభయందు ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినవెంటనే శ్రీచూన్ యస్. సర్దూరిగారు మాలానా యామాబ్ హుస్సేనుగారు శాసనసభాభ్యర్థిగ నులుదుటకు గావించబడిన నిషేధమును తొ లగించుటనుగూర్చి చర్చించుటగాను సభా కార్యక్రమమును ని లుపుట కుపపాదనగావించుటకు సభ 18 యావత తి గోరిరి. ఆ తేదీపకులెవ్వరు లేరగున అప్పుడునే శేటిచుద్ధాచ్యులు 2½ గంటల తీర్మానమును చర్చించుటకు కాలనియాయకును గా విడిచి ప్రశ్నోత్తరములను కొంగెనుసభ్యు లెన్నిను పా ల్గొనలేదు. సర్దూరిగారి ఉపపాదన కనుమతి నొసంగబడిన విషయ సభవారు మలబారు టెనన్టీబిల్లుపై చర్చ నారంభించిరి.

మాలానా యామాబ్ హుస్సేనుగారిపై నిషేధము

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే శ్రీచూన్ యస్. సర్దూ ర్మూర్తిగారి క్రింద యుపపాదన గావించుటకు సభవారి యను మతి గోరిరి

“వద్రాసు ఎన్నిక నిలఁచుములు రి వ రూలు 2 వ స బ్దరూలు క్రింద వద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మాలానా యా

అధ్యక్ష:—కామస్వభయంగాని, ప్రజలసభ్యులను గాని కొందరుసభ్యులు చాలముక్కుమన ప్రకటనములు గావించి నలసినపుడు వ్రాసికొనివచ్చి జనవేదరు. కాని ఎల్లప్పుడును గాదు. ఈసభ చర్చలజరుపుట కుద్దేశింపబడినది. వ్యాసముల చదువుట ప్రారంభించినవో బాని కంటెనుండెను. క్రితనభ్యు లలో ఉపన్యాసముల నొసగ లేనవారి నింతవరకు, వ్రాసికొని వచ్చిన ఉపన్యాసముల జరుపవలెననినాను. కాని సుబ్రహ్మ ణ్యంపిళ్లైగారు చాలకాలము సభలో సభ్యులుగనుండిరి. వారిపరి కుపన్యాసించుట శేట్లుకొనియుండవలెను. వీరయ్యనుగారు తీర్మా నమును బలపరచుచు, పూర్వముగాని గుమాస్తాలలో చాలమంది నిన్నుజాతులవారనియు, అందుచే నీవిషయమును సానుభూతి తో విచారించి న్యాయమొనర్పవలెననియు గోరిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిసగును, ఉపన్యా సమును, ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెబు వును మరెముకయు తర్రువును పంపెదమనియు, ఇదివరకు చెల్లిం పబడిన వేతనాభివృద్ధిలను తిరిగి ముజరావలెననియు ప్రభు త్వమువారి యుద్దేశముగాదనయు సుడివిరి.

విదప తీర్మానమును వోటునకుబెట్టుగా 89 ఆనుకూలము గను 18 గురు మాత్రము ప్రతిహేలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే నెట్లగు.

మలబారు టెనన్టీబిల్లు

విదప మలబారు టెనన్టీబిల్లు ఆరవక్లాజాపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఈక్లాజానందు వ్యవసాయదారులకు కాళ్ళతి జరాయితి హక్కు లొసంగబడెను. ఆర్థికసభ్యులు జి.ఇ.నాయు డుగారు, ఈ క్లాజాను తొలగించుటకు లామెంబరు డెచ్చిన సమ రూను బలపరచుచు, ఇట్టి బిల్లుకు డెచ్చుటకు ప్రస్తుత మెట్టి అప సరమునులేదని నుడివిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ప్రభుత్వమువారి బిల్లు యెడల నవలంబించిన వైఖరి చాల దుర్భ రమైనదని నుడివిరి. ఈబిల్లునకు ఈక్లాజే ప్రాణాధారము. లా మెంబరు గారి క్లాజాను తొలగింపవలెన గోరబడుట, బిల్లుయొక్క ఆయువుపట్టును కల్దింపరికినవారైరి. ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయములను సెల్లికముటియందే చెలిసియున్న యెడల నేడేకష్టమంతయు దప్పెడిది.

లామెంబరు:—కారణము దార్లప శాశ్వతజరాయితి హక్కుల గోరబడు హక్కు.లేదని ప్రభుత్వమువారిదివరకే చెలి విరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారింకను మాటలాడుదుం డిరి. ఇంతలో ఆసరమునకు సభ ముగిసెను.

మాబ్ హుస్సేనుగారిపై గల నిషేధమును తొలగించుటకు నిరా కరించి న విషయమును చర్చించుట యను అత్యంత ప్రాముఖ్యమును సమస్యను చర్చించునట్లుచే సభాకార్యక్రమమును నిలుపుట కుపపాదన గా వించుటకై సభవారి యనుమతి గోరబడునను.

అప్పుడును ఉపపాదన సభ్యులును ఉన్నచు ఆంగీక రించి అత్యంత గావించి నార్యము చేసలంప కేటి మధ్యా హ్నము 2-30 గంటలకు కామను విరమించిరి.

సభ లిరిగి ఆగస్టునెలలో నూడుట

సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—మాట్లా డు 18 తేదీ నుండి మోచూరు పండుగ ప్రారంభింపబడెను వచ్చుచున్న హవాచ్చుదీను సభ్యులూ లేదీ పీఠభ సభయందుండుట కు ఇష్టపడెదని తెలుపబడినందున మహావృద్ధియసభ్యు లెల్ల సభ్యులకును సచ్చను వారి యావతముల గోరవలెనని యు మలబారు బిల్లుపై చర్చ 17 తేదీ 18 వ తేదీ వరకు జరుగ గలదనియు, అందుచే అందువైని జరుగవలెనన కార్యక్రమమును గూర్చి సభ్యులేదో నిర్ణయము గావించవలసి యుండుననియు జోగిరి.

జె. ఏ. సర్దూనాగారు మాట్లాడుదు సభ్యులు నిర్వర్తిం చవలెనవిధము చాల నున్నందున ఆగస్టు నెలలో సభ తిరిగి నూడుట వాంఛనీయునునది.

సి. కేశవ పిళ్లైగారును పై యభిప్రాయముతో కేటిభ వింపిరి.

విదప ఈవారముతో సభ చావించుట్టుకు తిరిగి ఆగ స్టు నెలలో నూడుటలు లంగీకరింపబడెను.

మలబారు టెనన్టీబిల్లు

కానమోదారు జరాయితి మాక్కులు

సభ్యులు విదప మలబారు టెనన్టీబిల్లుపై చర్చ నారం బించిరి సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు మాట్లాడుదు శనివారమునాడు బిల్లుపెరిగిన చర్చయందు ఉపసంహృత్యుని (మ) పై పెక్కు చర్చలను గావించియుండెననియు, వివ రముగ చెలియుటకై పవ్లికపార్లమెంటు 28, 29 తేదీలను మాడవను. నీయకానవారును జరాయితిహక్కు గలిగి యున్నటుల ప్రభుత్వమువారెచ్చడుట విడిచివియుండలేదని యు బట్టిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు బిల్లుపై మాట్లాడగోరు మొ న్నుటినినము ప్రభుత్వసభ్యులను బాయగూర్చు 48 నిమిషములు మాట్లాడినందున తమకు 20 నిమిషము లైనను అవికాశము నొసంగ వలసినదిగ గోరిరి.

అధ్యక్షులు:—ప్రభుత్వసభ్యులు 7 గురుమాత్రమే విం చున వారికా ప్రత్యేకసౌకర్య మొంగబడినది. (నవ్వు)

సర్దూర్మూర్తిగారు:—(ఓ. ఓ. అను కేటలు)

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు:—ప్రభుత్వసభ్యులు 7 గురు మాత్రమేగాదు. సభయందు ప్రభుత్వమువారికే అధికసంఖ్యా బలముగలదు. (నవ్వు) అని బోకి విదప బిల్లుపై మాట్లాడిరి. ముజరావాక్కులతోగలిసిన సూచనలేమియు ప్రభుత్వమువారు గావించవలెనటుల సముజసముగ రచిరి. ప్రభుత్వమువారు జిరా యితిహక్కులుగాని ఉభయగోరెడి ఏర్పల్లవాక్కులుగాని నొ సంగుటకు నిరాకరించుచున్నారు. 1852, 1854 సం॥ ల నుంచి యును న్యాయస్థానములందు తీర్పు ఎందుచు ప్రతిహేలముగ నున్నవని జెప్పబడినారము. కాని న్యాయస్థానములు ప్రస్తుత న్యాయానుగుణ్యముగ ఎట్లు తీర్పులుగావించినను ఈబిల్లుము క్రింద ప్రజలు జీవితమును గడుపుట దుర్భరమనితలంచినందు చేతనే ఈన్యాయమును మార్చజేయ యల్పించుచున్నాము. మలబారునందు సాంఘిక, ఆర్థికపరిస్థితులు జీవితమును దుర్భ రము జేయుచున్నవి. అనేకసంస్కరణములనుండి ఈన్యాయ చట్ట ములులొననున్నవి గాన వానిచే కాళ్ళముతగ నుంచవలెనని నావించుటవలని ప్రయోజనములేదు. ఇది కత్తులివారదగ జెప్పవలెను. కృష్ణా, గోదావరినీలలుండి పచ్చినవాడగు నే నెన్నటికిని మలబారు బో నిచ్చింపను. నాపూర్వీకులేన్న డును మలబారు బోయి నివసించలేదు. ఎందరో ఆంగ్లము ఆ రవజిల్లాలు అన్నిటియందును స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనిరి గాని మలబారు వెల్లివరా రొకలైన గావించరు మలబారు పరిస్థితు లు వాసయోగ్యములైనవో మలబారు దేశీయులు విందలకొలిది స్వదేశీయును వీడి వివిధప్రాంతములకు అప్పుఉద్యోగముల నాం చి పోనేల?

కావున మలబారునందు ప్రజలకు వాధకరమును పరిస్థితు లధికముగ గలవని బట్టిరి. ఉపన్యాసకు లింకను మాట్లాడుచు మలబారునందలి బాలికల కితితులె మని ప్రశ్నించిరి. ఏసం బూది ప్రాప్యబాడుగాని నాయరుబాలికల నె డరిపై న న భార్యలగ వేసిన నెంచిన ఉత డబ్బానర్పుట కెట్టి యభ్యు

తరమును లేదు. (కాదు, కాదున కేకలు)

అస్మత్తులు:—భూమి అయ్యును ఈ విషయమున కేమి సంబంధముగలదు? (పెద్దవచ్చు)

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:—క్షమించండి. సంబంధ మెంత యోగదలి బాగును కేవలకదనమును వివరించిరి. తమ కే రుకగల తియ్యబాటికి జేసిన మోకరు న్యాయవాది యొకరిక ప్రాప్తమైన జమీయియొక్క గృహమును బోయి అచట ఎన్ని యోగంబుల కాలము వైపు వేచి యుండవలసివచ్చిన నీయు, కావున సంబూది ప్రాప్తమైనచేతిలోనున్న ఈ యధికారమును తీసి జేయుటకు చట్ట ననుకూలముగ నున్న బహుళవలయును ప్రభుత్వమునా రెడ్డిచట్టమునైన మార్పుటకు శక్తిగలవారని తా మెరుగుదుననియు అందుచే ప్రభుత్వమునా రీ విషయమై వెనుకదీయరాదని బోధిరి.

టి. యమ్. నరసింహాచార్యులుగారు సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి సవరణకు బలపరచుచు (బిట్టి) ను వారు ఈ కేసునందు పరిపాలన ప్రారంభించుటకు ప్రార్థనా దేశాచారములను సాంఘికదామములను కనుగొనుటకు చాల ప్రయత్నించి వానికెల్ల నిశీషింపనియు ఇన్ని సంవత్సరము లుగ వెల్లుబడి యగుచున్న న్యాయనూతనములను ఒకా సంగ భ్యాసు దిచ్చగించునంత సాక్షమున మార్చిచేసి అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను గోల్పోవరాదనియు బోధిరి.

సి. బి. కేశవశెట్టిగారు సవరణాచారిగారి అగ్ని ప్రాయ ముల వివరితనాచరముల వివరించి, లామెంబరుగారి సవరణను త్రోసివేయువలెననిరి.

వి. టి. కృష్ణమాచారిగారు సవరణ కనుమలముగ మాట్లాడుచు బిల్లునలన ఆకీకముగ మిగులు ప్రసాదకములకు పత్ర ములు గలగలగలని బోధిరి. ఈ బిల్లు తీర్మానింపబడిన యనంత రము ఏజమ్యుగాని కానంబెంటునుగాని, ఇతరులనుగాని తన భూమిపై ఆధిపత్యముగలవారికి జేయుటకు సమర్థులవలె భూమి సంకెయ్యము తనయధీనమునందే యుండుననియు, అట్లుచేయునా? కొలదియందీ జమీయినునా, అధిక సంఖ్యాకులకి న్యాయసాయముపై జీవిండు కార్యములను ఏర్పడగలదు. కావలసినవిగతి ఏమగును? భారతదేశమునందు భూమిపై జీవింపవలసిన వారి సంఖ్యకంటె నధిక సంఖ్యాకులు వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్నారని. కాన బిల్లునలన గురుగలవచ్చు కష్ట సుఖముల నెల్ల గమనించి సవ రణ కనుమలముగ వోచుజేయువలెనని గోరిరి.

పి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు మాట్లాడుచు గతశని వారము లామెంబరుగారు రాజధానియందలి ఇతర భూస్వా ములు ఈ బిల్లు తీర్మానింపబడిన ఎవర జాగరూకత గలిగి యుండవలసినదిగా మార్చిరి. గావించుచుండి రనియు, జమీయి జమీందారుగాని, రయితు వారి భూస్వామిగాని కావనియు అందుచే ఎట్టి కాసనము గావించినను అంధత్వభాగములందలి భూస్వామియను ఎర్తించవలయు, ఎగువనందు జిరాయిత్తి హక్కుల నొసంగవలసినదిగ ప్రజల శేషము చుచ్చూరనియు, లామెంబరుగారి సవరణబిల్లు యొక్క మూలరూపములకే భిం గము గురుననియు కావున సవరణ సవరణమారింపకొన వలసినదిగా లామెంబరుగారిని గోరిరి.

మాయరు, మార్గభాంకుగారలు సవరణను బలపరచుచు మాట్లాడిరి. పిదప సవరణాచారియను బిల్లుబడి బోలుకొనబడె ను. 21 అనుమతము, 49 ప్రతిపక్షము 13 తటస్థులు లెక్కింప బడిరి. ప్రతిపక్షములో ప్రతిపక్షములకు వారిలో ఒకరిద్దరు తప్ప దాదాపు అంతరము, సంకెయ్యములలో నెక్కమం దియు మహమ్మదీయ ప్రజాప్రతినిధులుగలరు. ప్రభుత్వసభ్యులు, నామినేటెడుసభ్యులు అనుమతముగనుంపరి అటస్థులు 13 గం తో మువ్వూరవంతులూ, అల్లాగ్ల ఘోలా లా సా హె బు, అ థ్యు ద సా మి ఉ డి య రు, య న్. ము త్ర య్య మొదలియారు, అంకిసిం ప్రచారు. జి. రామేశ్వరరావు నాగన్న పొడ్డగారుగలరు.

అనుమతులలో ప్రభాకర తింపను టి. రామచంద్రయ్యను ఓబలేశ్వ మాధవరాజు టి. చామ నరసింహా చార్యులుగారలు గలరు.

సర్. కె. వి. రెడ్డి టి. తి ణి కా చ లం చెట్టి డా|| సలేశముచిటియాన్ పి. సి. యతిరాజులు నాయుడు టి. ముని స్వామి నాయుడు న. జేలేగ్రుడు గారలు యితరులు గలరు. సభివారంబు భూభాగములకు తేలిరి.

యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి వై
నిషేధమును తొలగిడి విధ
కుపపానన కీయుటకు
శ్రీ యస్. సత్యనారాయణుల సర్ పురు
సభ్యులు శలహారానందు తిరిగిమొదలు నిషేధకమై నే శ్రీమాన్ యస్. సత్యనారాయణులు సభితికము జేసిరి. " నిజావుల తుపపానన గావించుచు నిట్లు మ. అ. ప్రె.)
నిషేధ నియమాముల రీతి యు 2 వ ప

లానా యాకూబ్ హుస్సేనుగారి కెగల సభ్యత్వావర్తన తన తొ లగించుటకు నిరాకరించిన చెన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వవైఖరిని ఆగో చించుట యను ఆశ్చర్యప్రాముఖ్యమును, అగత్యము నగు విష యమును చర్చించుటకై సభా కార్యక్రమము నా ప వ ల యు న ని యు ప పా ర న గా విం చు చు న్నాను. ఈ విషయములో వ్యక్తిపరముగ ఎట్టి స్వీయోద్దే ముల నాలోపింపకుండునని ప్రార్థించు చున్నాము. కేగిపునుక యాకూబ్ హుస్సేనుగారికై వారి పక్షమున వాదించుట తేను. దినాల దారులును తదితర ఆస్పత గుములు గల వారు తప్ప తదితరులలో తమ యిచ్చ వచ్చినవారి నెవరికైన నియోజక వర్తము నెన్నుకొనుటకు నింబంకుమగు హక్కు గల దను ప్రజా ప రి పాల నా మూల నూ త్ర ము ను స మ ర్థిం చు ట కు నే పా టు బ డు చు న్నా ను.

కావున ఈ విషయముపై చర్చ ఈ ప్రధాన సిద్ధాంతము పై నేరేప్య యాకూబ్ హుస్సేనుగారి అర్హతావర్తనలపై కేంద్రీ కరింపబడకుండునటుల ప్రార్థించుచున్నాను.

పూర్వచరిత్ర
ప్రధమమున ఎన్నికనియ్యనుమును ప్రవేశపెట్టబడినపుడు 6 నెలలుగాని అంతకుపైగాని శిక్షనందించారని అనగలుగ నేర్పరచిరి. పిదప దేశమునలి ఆంధ్రోనవల్లును, మడిచునోసెఘు పు మెజారిటీయొక్క శిఫార్సువల్లున, గతనవ్వము జూలై మాసమునందు భారత ప్రభుత్వ మొకయు త్రవవును గావించి యుంకిరి. ఆ ఉత్తరువు ప్రకారము ఒక సంవత్సరము శిక్షనిధింప బడిన ఈ అనర్హత వర్తింపజేసినయు, మరియు రాజప్రతినిధి గారి యంగీకారమును బడసినపిదప స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమకష్టమైన ఈ అనర్హతను తొలగింపజేయుననియు అందగల దు. యాకూబ్ హుస్సేనుగారు భారత ప్రభుత్వమునకును, స్థాని క ప్రభుత్వమునకును ప్రాసించుచిరి. నియమములననుసరించి భారత కాసనాధిపతి నిలచినను, స్థానిక కాసనాధిపతి నిలువదలచినను స్థానిక ప్రభుత్వమే అచటతొనొంగులయును. పిదప ఉపన్యా సకులు 16-7-25 తేదీ భారత కాసనాధిపతి పండిత మాలాలు నె ప్రహరా గారు భారత ప్రభుత్వమునకును, జాయింటు పార్లమెంటుకి మిటికిరి జరిగిన చర్చను గూర్చి గా వించిన ప్రసంగమును జదివి చిలిపించి జాయింటు పార్లమెంటుకి కమిటీవారి నూచనలనే సర్ అల్లాగ్ల డర్ మజ్లిమేనుగారు సను ధించి తేహము రని పల్కిరి. విశేషముల దిట్టి శిక్ష ఎవనిగా ని సభ్యత్వమునకు దుర్గత జేవలసి డిగుచు గారే జెప్పియుండిరి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము మాత్ర మిట్టి నియమముగలరు. కాని అది ప్రాథమికదశలో నున్న దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ పరి పాలనావిధానమే మన కనుసరమా లేదు.

ఒకతవ్వరు రెండుశిక్షలూ?

అవరాధికి ఒకే శిక్షయని నిష్పాక్షిక మనస్సు లెల్లరు ఎరింగిన విషయమే. ఒకటూ శిక్షింపబడి, శిక్ష ననుభవించి, చట్టముక్రింద చెల్లించవలసిన పరిహార మంతయు చెల్లించివీరప మరెయికి మారు శిక్షంపబడుట మహా హోరము.

నియోజకవర్తపు హక్కులు

ఇక నియోజకవర్తమునకు తమ యిచ్చవచ్చిన వారి నెన్నుకొనుటకు హక్కు ఉండి తీరవలెను. మీ కట్టి హక్కు లేదని ప్రభుత్వము వారు బల్కుట క్రమము. ఈ యుపపాదన నెగ్గినను, యాకూబ్ హుస్సేనుగారిపై నిషేధము తొలగింపబడినను ఇంకను వారు ప్రజలవిశ్వాసమును సంపాదించి వారే ఎన్నుకొనబడవలసి యున్నాడు. యాకూబ్ హుస్సేనుగారి ఉద్దేశము తీవ్రయంగు ప్రకటించబడుట కొరికైన నిష్ఠములేనివో అట్టివాడు యాకూబ్ హుస్సేనుగారి నియోజకవర్తమునకు బోయి, ప్రజలకు తమమత ను బోధించుటకు పిలుగలను. కాని దొంగబాబులు తొడుచు లుమాత్రము వాడిగాదు అయ్యది పపప్రాయమును, అధికార వినియోగ మును.

నైతికభంగ మిందుగలదా?

నేరములనేకములు గలవు నైతికగురతయను పదమును ఇకమిక్కును నిర్వచించుట కష్టమే యని సర్ మజ్లిమేతో నే నేతిభంగము గాని ఫలాని నేరమునందు నైతికగురతగలదా లేదా యని పరిశీలించి నిర్ణయించుట మాత్రము కష్టముగానేర దు. కావున ఏ నేరమందైనను అట్లే నైతిక నూత్రములకు భంగ మునగలదా లేదా యని నిర్ణయించు నైతిక భారము ప్రభుత్వము పైగలదు. యాకూబ్ హుస్సేనుగారి విషయములో ప్రభుత్వము వారు తమయంగుల యధికారమును సక్రమముగ వినియోగ పంచి యుండలేదు

యాకూబ్ హుస్సేనుగారు రాజప్రోహమునకై శిక్షింప బడి 2 సం|| లు శిక్ష ననుభవించిరి. రాజ ప్రోహమునందు నాగరికత గల దేశముయను నైతిక కు ప్రత యుడియుండవలదు. బ్రిటిషువారి దేశముయను పరిపాలకులగు నుందునందితుకు రాజప్రోహమును అచటకు కారికిహక్కు లుండు. కాని నిజము ఆంగ్లేయులవలె ప్రోహమునాగించుట యింను. మీరువారిని శిక్షించితిరి. వారు శిక్షననుభవించిరి తిరి

గి ఈ బాటు పొటులేలే ఇది కేసు మహాదక్షిణమును (బిట్టి) రాజనీతికి విరుద్ధమును అప్రాజ్ఞమునై యున్నది. యాకూబ్ యన్ సభ్యులు కల్యాణ్ రాష్ట్ర గారి వాక్యముల మరచిపారద ని జేడుచున్నాను.

నిర్దోషిత్వమును సమర్థించలేదు

యాకూబ్ హుస్సేనుగారు తమ పక్షమున వాదించకుండ నే శిక్ష ననుభవించిరి. రాజప్రోహమువారిపై రుజువుపరపబడి యుండలేదు. అది కేసు ల యు ఎ త్తు పార్టీ శిక్ష యని ప్రభుత్వమును, సభ్యులను మనముండుం చు కొ న వ లె ను. ప్రస్తుత భారతదేశపరిస్థితులలో ఈ శిక్ష ను క్రిందకు వచ్చెడి వారి నెల్ల శిక్షించబూసిన మనలోనే కొలదియందీయో ఆశాసనమునుండి తప్పించుకొన గల్గుదురు.

ప్రభుత్వముపై అయిష్టము

జాతినంతయు మొత్తముగ పాపమవిహీనముగ నొనర్చిన ప్రభుత్వముపై అయిష్టతనుకొన్నదియంటు ఈ దేశముందలి దేశభక్తి ప్రపూరితులగు ప్రతి వారి విధియని కేవలంమచున్నాను.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు ("అనమానము" అనికేకలు.)

సత్యనారాయణులు:— పిదప మాట్లాడుచు గాంధీమహా త్ముకు తన విచారణ స మ య మం దొ స గి న వా బ్యూ ల ము నం దు 124 శిక్ష ను విష యమై గావించిన ప్రసంగమున అచ్చటచ్చట జదివుచు ప్రేమా భిమానములు ఒకరు జెప్పినవచ్చే విగావనియు చిట్లుచే నృజిం పబడవలసినయు, ప్రభుత్వముచే ప్రేమింపబడుతుంటు మగు ణముగ భావించుచుంటిమిగాన 121 క్షతము క్రింద శిక్ష ననుభ వించుటకు సంకెయ్యముచున్నామనియు బోధన పల్కులజదివిరి.

ప్రమానన మేల?

ఈ యుద్దేశములతో పెక్కుమంది సభ్యు లేకేభవింప రని నేనెరుగుదును. కాని నేనెట్టియభిప్రాయముల గల్గియుండి నంత మాత్రముచే నియోజకవర్తము నెన్నుకొనుటకు హక్కు లేదా? అటులైన ఈ సభయం చెల్లరు ప్రభుత్వపక్షాభిమానులే ప్రభుత్వమును బలపరచువారే యుండాలెనా? అటులైనవో నీ సభ ఏల ఈ దివము కాలము వ్యవజేయనేల నియోజక వర్త ము యొక్క కోరికల ననుసరించిగాక అధికారవర్తము యొక్క ఇష్టముపై సభ్యుల నెన్నుకొనదలచిన ఈ సంస్కరణముల ప్రహ సనమిల మీలో మీరే 4 భాగములగు విభజించుకొని ప్రమాన న మందాడరాదా (నవ్వు)

ఈ దేశమును ప్రజాపరిపాలనను నిర్మించుచున్నామనెదరు. కాని మీరే కాసనాధిపతి, వోటు అధికారము నొసంగినను మీ రెవరి ఎన్నుకొనవలెనో మేమే జెప్పెదమని ప్రభుత్వమువారు బల్కుచున్నారు. కాదు. ప్రపంచమును గొప్పజాతులు పాలించిన విజయిత్తిడిగాదు. మీరు పాలించులసిన రీతి ఇదిగాదు.

సత్యనారాయణులు మరొకంతేపు మాటలాడిన పిదప సర్ పి. రామస్వామి అయ్యగారు సమాధాన మొసంగిరి.

చర్చ జరుగుచు నేయున్నది.

* * *

ప్రతిపాదన వీగిపోవుట

సత్యనారాయణులు అష్టరక మెంటు ప్రతిపాదన పై దీర్ఘమగు చర్చరచిగినతరువాత, నాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రతిపాదనమును వోటునకు బెట్టగా 56 గురు ప్రతిపక్షముగను 27 గురు మాత్ర మును కూలముగను సమ్మతుల నొనగుటచే ప్రతిపాదన వీగిపోయెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

ఆహ్వానసంఘసభ ఏలూరులో 15వ తేదిన

సమావేశ మగును

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ యొక్క ఆహ్వానసంఘము వారి మొదటిసభ 15 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు ఏలూరు గాంధీ విద్యాలయమున సమావేశమగును. ఏర్పాట్లు చేయు నిమిత్తమై నేడు వేరు సంఘములగు కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొ నులయు నిధులను వసూలు చేయుటయు నికర విషయములును విచారించబడును. సభ్యులందరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

జిల్లా కార్యక్రమ సంఘములవారందరును ఈ నెలఖగన లోగా వచ్చే ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు ఆగ్రహిత హాం ముటకై తమ నియోజించువారి నామములను కేర్పొన ప్రార్థితులు అని ఆత్మహురీ గోపించాబూర్లుగాగున ఏలూరునుండి అంతియేయచున్నారు.

ఎవరి సేవయందున్నాను ?

ఈ నెల 9-వ తేది బొంబాయి క్రాంతికు పత్రికయందుండి దిగువ ప్రకటించిన వ్యాసము సంగ్రహింపబడినది.

స్థానిక ద్వంద్వ పథ్యమందలి విద్యార్థులసంఖ్యయిప్పుడు అత్యధికమైపోయినది. "నేనెవరు" అని స్పష్టముగ తెన్నుదా ప్రశ్నించుకొనుచున్నాడు. గవర్నమెంటు అవగా "నేను అధికారవర్గపు వాకరునా లేక ప్రజాసేవకుడనా?" ఈ ఆత్మపరీక్ష మేము మన్నించుచున్నాము. కాని నీజపురం ప్రజలకు తాను ప్రజలపక్షముననే యున్నాడనని అతి ఆతురతతో చెప్పుటకు వివరించిన కారణములు అంత సరిగనున్న వాయని మాకు తోచుచున్నది. "నరుడా! ఆత్మసత్యధర్మము గావించుకొనుము" అని ప్రాచీన గ్రీకుతత్వజ్ఞుడు విధించియున్నాడు. ఆత్మపరీక్షకు గావించుటకు యాదవగారు బాహుముగ ప్రయత్నించుట లాభకరమైనను, తానును మంత్రివర్గమును ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపకుండు కలంబించిన విధానమునందు పర్యవాల సర్వావస్థలందు ప్రజలందరను దగాజీయగల మనుభ్రాంతి మనమునుండి బారదోలవలయునని మాకు దోచుచున్నది. "మంత్రులు గవర్నమెంటు నాకరులని దలంచుట పారబాటు" అని శిల్పాశ్చర్యకరమగు గావించిన సన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు నీజపురమందు యాదవగారు ప్రకటించిరి. మంత్రులు ప్రజలసేవకుని యాదవగారు చెప్పిరి. "నాయకు ప్రజలకు విశ్వాసము పోయినయెడ, నాపవనికి తిలోదకము కర్పించెద"నని చెప్పినపుడు ఉత్సాహ, రాజకీయ, న్యాయశిఖావరోహము యాదవగారు రథిష్టించిరి. బురాక్రమి లేక అధికారవర్గముయొక్క విశ్వాసము చూరకొనినంతకాలమును, అధికారవర్గమునకును మంత్రివర్గమునకును సంధానకర్తగా నున్నంతవరకును, స్థానికశాసన సభయందలి చిన్నరాజకీయగుంపులు అధికారులతోగలసి ఆభివృద్ధికరములగు నూతనల ఓడించుచున్నదని ఒకప్పుడు సర్ మారీసు హేమద్గారు నిష్పాపట్యముగ వచించినట్లు తనమంత్రిత్వానందు భద్రముగ యాదవగారున్నారని ప్రజలకు తెలిసినవిషయమే.

యాదవగారియెడ విశ్వాసమున్నదియు లేనిదియు రాబోవు ఎన్నికలందు నిదర్శనముజూపుటకు ఎన్నికజగ్గమునకు మహావకాశము లభించుచున్నది. ఎన్నికజగ్గముయొక్క పోటీల బడయ నపేక్షించుటయందుమాత్రము యాదవగారు ఎంతమాత్రము సాహసమును జూపరు. ఇదివర కేజ్లియందు ఎన్నుకొనబడెనో ఆకెల్లా ప్రజలపోటీల బడయ సంబోధించుచు, నిరపాదముగ తాను ఎన్నుకొనబడుటకు మరియొక స్థానమును యాదవగారు నెదకుచున్నారని చెప్పుచున్నది. మంత్రిగా నుండి ప్రజలకు సేవజేయుటకంటె అధికారవర్గమును గొల్పెనని ప్రశ్నకు ఎన్నికజగ్గము గమనింపట కిది ఫలితమా? వారు నిరాయాసముగ యాదవమంత్రి చర్యల అర్థమును గమనించుచుండవచ్చును. ఏలయన, యాదవగారు మంత్రిగానుండి గావించిన మహత్కార్యములు ఒకసంఘమువారిపై ద్వేషముతో, మంత్రి అధికారులకు చెలాయించుటకు ప్రావీణ్యము, ఎల్లప్పుడును బ్రాహ్మణులచే పీడింపబడుచున్న బ్రాహ్మణేతర బృందముయొక్క ఉద్యోగాభిలాషకు భంగకరము గాకుండ నుండుతీరున యాదవగారు విమర్శకముగ సంచరించిరి. బ్రాహ్మణుడంటె యాదవమంత్రికి పెద్దపులి. బ్రాహ్మణేతరుడు అమాయక పునాథునృభావముగల గొట్టికల్లు. ఈభ్రమచే అవకాశముల దుర్వినియోగముచేసి, శాసనసభలందు గవర్నమెంటునకు మెజారిటీనిచ్చుటకు బహుప్రయత్నముల జేయుటయందు యాదవగారు ప్రఖ్యాతిపొందిరి. వీరినిర్వహణక్రిందగల విద్యార్థులు అధ్యాపకులుగనున్నది. ఇటీవల బొంబాయి కార్పరేషను ఎన్నికలందు వీరు పూనుకొనినట్లుట యొక నెవ్వరును మరువనగున తాను గవర్నమెంటునకు వాస్తవముగ ప్రజలనే గొలుచుచుండెనని నమ్మించువారు. "స్వతంత్రుడని" సమర్థింప బూనుకొను ప్రయత్నములు మంత్రి విరమించి, తన అధికారముక్రిందగలవని చెప్పకొనబడు కాఖాడైనిక కార్యములందు నిమగ్నుడైయుండుట బాగుగనుండును.

తక్షణమే బరిష్కరించవలసిన పెక్కు న్యాయములు బృందము బ్రాహ్మణేతరులకు గలవని బాటియభారతదేశము ఎల్లప్పుడును విచారించుచుండవలెనని ప్రతివారును అంగీకరించెదరు. బ్రాహ్మణేతర లీకేషనుకు బహుసంఖ్యాకులుగా నున్నందున రాజకీయ భావిదశరీరించి బ్రాహ్మణేతరులు భీతిపడయుటకు గతములేదని కాంగ్రెసు నకు మొదటి పలుగల బ్రాహ్మణేతరుల గుర్తించిన యెడ, ప్రతివిషయమందును వారు బాత్తుభిన్నుధికి తోడ్పడినవారయ్యెదరు. యాదవ బాటియకాంగ్రెసునందు తేరి తత్ప్రతినిధిసావకముద్వార భారత తమోక్షమున కేల కృషిజేయరాదు? నాయకులని జెప్పుచు బడు వారి ఆజ్ఞప్రకారముగ దేశమందలి ప్రధానరాజకీయ

ప్రవాహమునకు దూరముండుటచే ఉద్యమముయొక్క న్యాయమును ఆశయములు నెరవేరునని దలంచుటయందు వారు కుద్రపారబాటున కాస్తదమనచున్నారు. ఏలయన, భారతదేశమును అసత్యన స్వపరిపాలన అభివృద్ధివిషయమై అధికారులకుగల తలంపులించి విశేషలగు భారతీయులెంతమాత్రమును భ్రాంతితోలేరు. వారి నాయకత్వముక్రింద మదరాసులో నడపబడుచున్న బ్రాహ్మణేతర రాజకీయపక్ష ఆశయముల గురించి, వారిని సంబంధించిన డిప్యూటీమేజుతో ప్రసంగించుచు పానగల్లు రాజాగారు బొంబాయిలో దిగినదివఱకు పక్షాశయముల గురించి వచించిరి. "జస్టిసుపార్టీ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము బడయుటకు ప్రజల తరీఫీను జేయుచున్నది"ని చెల్లెలొనట యొకవిశేషముగ నున్నది. "మరికొంత అధికారము ప్రజాయుతము జేయబడినది" ధనసంపన్నులు అధికారమును స్వీకరింపకుండ కేవలము ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు జస్టిసుపార్టీ అత్యుత్తరత జూపుచున్నదట. ఈ ఆదర్శము కాంగ్రెసు కార్యక్రమమందు తేరినదే. రాజాసాహేబు, వారి మదరాసు మిత్రబృందము, ఒకతరగతిపై "ద్వేషగీత" ముల బాడు యాదవగారు, వారి బృందమును, సంకుచితదృక్పథము విడచి, అధికారవర్గమును గొల్పుటకు బదులుగా కాంగ్రెసు ప్రయత్నములకు తోడ్పడి దేశసేవ చేయరాదు?

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 12 వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గ్రేడ్ 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గ్రేడ్ 24 గంటలలో	గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత గ్రేడ్ 24 గంటలలో	నిష్పక్ష నెల 1-వ తేదినండి వర్షము	మరియు సాధారణముగ సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోదావరిపూర్	84.4	78.4	...	2.80	— 5.89
విశాఖపట్నం	88.7	77.0	...	5.41	— 0.98
కాకినాడ	87.5	75.7	0.85	18.25	+ 5.98
మచిలీపట్నం	89.2	77.2	0.09	5.21	— 1.69
కర్నూలు	90.5	74.8	0.12	3.58	— 1.28
బళ్లారి	89.4	75.6	...	3.21	+ 0.77
అంతర్గతము	...	...	...	7.06	+ 3.78
కడప	97.6	79.8	...	6.96	+ 2.42
నెల్లూరు	97.5	74.8	0.55	4.33	+ 1.79
మద్రాసు	97.8	78.6	...	2.88	— 1.01
కడపూరు	99.0	79.7	...	1.82	— 1.21
సేలము	98.9	74.0	...	4.22	+ 0.02
కోయంబూరు	86.7	78.0	...	1.90	— 0.81
తిరుమనాపల్లి	100.9	80.0	...	1.94	— 0.04
నాగపట్నం	97.9	80.4	...	0.82	— 1.71
మధుర	98.7	80.0	...	1.20	— 0.12
పాంబర్	87.8	80.7	...	0.02	— 0.85
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 1.69
తిరుచేళ్లడము	81.4	75.5	0.40	14.58	— 2.09
కొచ్చిర్	85.9	77.7	...	45.83	+ 6.72
కాలికట్టు	88.8	75.5	1.11	49.59	+ 2.99
నంగులూరు	86.8	75.7	0.49	47.20	— 6.10
తెనకూరు	86.8	67.6	0.24	8.87	— 1.26
మెరకార	71.1	64.0	0.92	39.48	— 3.18
కొడైకనాడ్	68.0	54.7	...	8.93	— 2.17

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.85" వర్షించెను. మచిలీపట్నములో చినుకులుబడెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి పగటివేడిమి 81 1/2 నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కర్నూలులో 0.55" వర్షించెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. శీతోష్ణోగ్రతి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.55" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మద్రాసులో ఉద్వృత ఎక్కువ. కడపూరులో పగటివేడిమి 81 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

పడమటితీరమున:—కర్ణాటకమున, అరబికు సముద్రమున బడును.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రా.

వాతావరణస్థితి.

"కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోట్ల నానంగుడు"

కాంగ్రెసు బహిరంగసభ

చాలకపేట సరస్వతి శిథిలము శివారము నాయంత్రిము 6 గంటలకు షట్టామందలి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటగాను జహిరంగసభ జరుపబడెను హమీదుఖాన్, పానలర్, పి. భక్తవల్సూనాయకుడు, అంకేశ్వలు నాయకర్మున్ను వారు పలువురు సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో గరు.

శ్రీ పి. భక్తవల్సూలు నాయకుడుగా రధ్యక్షత వహించిరి. అభ్యర్థులు ప్రధమమున తిమిళభాషయందుపన్యసింపచు కాంగ్రెసువారు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన యనంతరము కార్పొరేషను పరిస్థితులందు గలిగిన మార్పులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ప్రజలకు సేవయొనర్చి ప్రజల సుఖాధారముల పెంపు చేయవలయునని కాంగ్రెసు వారి నెన్నుకొనుట ముఖ్యమని హెచ్చరించిరి. పురపాలక సంఘసభ్యులు ప్రజాసేవకులను భాషము కాంగ్రెసువారు వచ్చిన యనంతరమే ఏర్పడినదనిరి. పిగస ఉపన్యాసము జస్టిసుపక్షము గావించిన యకృత్యముల నెన్నింటినో జెప్పించిరి.

జస్టిసు పక్షము ప్రారంభింపబడినపుడు గదుద్దేశముతో ప్రారంభింపబడిన క్రమక్రమముగ నా మూలసిద్ధాంతము లన్నియు నశించి స్వాధీనపరత్వమే ఆశయముగ నేర్పడినని బల్కిరి. కాంగ్రెసువారికి తాము జేయుచున్న ప్రజాసేవయే ప్రజామోదమును సంపాదించుటకు చాలును. ప్రతిపక్షుల నిందించుటకు కాంగ్రెసువారి కవసరములేదు. జస్టిసు కాంగ్రెసు పక్షములం చేపట్ట మెట్టివో ప్రజలు నిర్ణయింప నర్హులు. జస్టిసు పక్షము బ్రాహ్మణేతర త్రేణుమనకై పాలుబడుచున్నదనియు, స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణపక్ష మనియు బట్టుట కంటెను బూటకముండదోదు. కాంగ్రెసు పక్షావలంబకులగు మేమెల్లరము బ్రాహ్మణేతరులము గామా? యని బల్కిరి.

ఇంతలో అమితముగ వర్షించుటచే సభ అంతటితో ముగింపబడవలసి వచ్చెను.

మహమ్మదీయ పోలీసుఅధికారి హిందూ గృహము చొచ్చుట

డిప్టీ కమిషనరుసాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 10:—పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు మహమ్మదీయ సబ్ డివిజన్ హిందూ గృహము చొచ్చుటకుగూర్చి తేబడిన కేసులో సాక్ష్యమిచ్చిరి. లోనకు బోయి ఒక హిందువును తలపై లాటితో కొట్టెను. కేసు విచారణ జరుగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

తెలుగున్యాయశాస్త్ర గ్రంథమాల

ఇందు ప్రాముఖ్యతనుబట్టి క్రమముగా పలువిధములగు న్యాయశాస్త్రములు చట్టములు వానికి సంబంధించినచరిత్రలు న్యాయశాస్త్రములు తీర్పులు మొదలగువానితో సర్వజనులకు తెలియనటుల నులభ్యతైలని వ్రాయబడి వెరుసగు గ్రంథమాలగా ప్రచురింపబడుచుండును.

ఉపయోగము:—సర్వజనులకు శాస్త్రపరిశీలనయం దభిలాషనుగలిగించి వ్యవహారధర్మములను వెల్లడిజేసి అలోచనకైని అభివృద్ధిపఱచి వారిని సర్వవిధముల సుతంత్రులనుగాను సమగ్రులనుగాను జేయుటయే. కనుక యిందలిగ్రంథములు మిక్కిలి గొప్పనాచే పెప్పుడడవినవి; (యోగ్యతాపత్రికలను జూడవచ్చు).

1. శాసనసభ్యులు 2-0-0 } ఈరెంటిలో ప్రతులు బహు
2. సయితు-భూమి 1-0-0 } స్వల్పముగావున్నవి.

3. న్యతిరేకభక్తము:—ఆగష్టు నెలలో వెలువడును. ఇందుకుగాను యీ కలెఖరులో పునరు 0-4-0 విలువగల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపి తప్పకపెరు రిప్పరు చేయించుకొనువారికి యిది వలలో చందాదారులుగానండి యిదికావలయునని తెలిపినవారికిని రు 1-0-0 వెలకు పంపబడును. ప్రచురమైనతరువాత నెలగుమరు చెట్టించునది. కనుక వలయువారు త్వరితమున మేనేజరు, తెలుగులూబుక్కు ఆఫీసు, రాజభండ్రి.

పుల్వారిషరీపు మశీదువద్ద
హిందువుల రథజాతర

శాంతముగ జరుగుట

మహమ్మదీయుల శాంతినహనములు

పాట్నా, జూలై 11:— పుల్వారిషరీపు వద్ద హిందూ రథజాతర ఉత్సవసందర్భమున మేళము వాయించుటతో అల్లరులు జరుగుననుకొని నది యేమియులేకుండ శాంతముగనే వెళ్లిపోయెను. మశీదువద్ద మేళము నాపలేదు. బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, హిందూమహాసభ కార్యదర్శి బాబు జగత్ నారాయణ లాల్ గారలు వద్దని పలహా నిచ్చిననుహిందూ ఉత్సవకర్తలు మశీదుయొద్ద వాద్యముల నాపుటలేదని పట్టుబట్టిరి. హిందువుల మతభావములపై గౌరవముతో బీహారు ఒరిస్సా అంజమానీ మోహనజను కార్యదర్శి యస్. యస్. హఫీజ్ గారు రహదారి రోడ్డుమీద మశీదునెరుగుగానున్న రొట్టెల దుకాణమును మూయించెను. ఆ దుకాణములో ప్రతిరోజును ఉదయముమొదలు సాయంత్రము వరకును విధివిరాములులేకుండ గోమాంసమును పేల్చి అమ్మెదరు. అట్టి దుకాణమును మూయించి ఆయన శ్రమియమును ఉత్సవము బయట చేరకముందే బాబు రాజేంద్రప్రసాదును బాబు జగన్నారాయణలనుకునుదెల్పిమహమ్మదీయులు హిందువుల మతభావములకు నొప్పిగలుగజేయ గోరలేదని చెప్పిరి. ఇప్పటికి హిందువులు తమనాయకులు జెప్పినమాట ప్రతిపదించిరి. హిందువులు చాలకాలమునుండియు వచ్చుచుండిన ఆచారమునున్న 1893 సివిలకోర్టురాజీరిచ్చి భంగముజేసిన మహమ్మదీయులనుచూచుచు. ఆరాజేంద్రప్రకారము హిందువులు పుల్వారిషరీపుయొద్ద వాద్యముల జేయకుండుట కొప్పకొనిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు తీర్పు

పాట్నా, జూలై 10:— హిందువులకు మశీదుయొద్దకులై సెన్నసీయగా ఆక్షేపాదెబ్బను పుల్వారిషరీపు మహమ్మదీయులుపెట్టుకొన్న అక్రమ పాట్నాజిల్లామేజిస్ట్రేటు ఓటెనుగారిచే విచారించబడెను. మహమ్మదీయులపక్షమున మాలీరు ఇంతియా జుకరీంగారు కోరగా అక్వారి గారు హాజరైరి. మశీదుయొద్ద వాద్యముల నాపుట అనాది ఆచారమనియు, సివిలకోర్టు రాజీగలవనియు1893 డిక్రీప్రకారము హిందువులు రథజాతర సమయమున మశీదుయొద్ద వాద్యములచేయకుండుటకు ఒప్పుకొనిననియు అక్వారి గారు వాదించిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు తాను పోలీసు మాపరింపెండెంటు జూజిన విచక్షణతో జోక్యము కలుగజేసికొనుట లేదని సివిల కోర్టుకు పోషలసినదిగ నుత్తరువు జేసెను.

గవర్నరుగారికి విజ్ఞప్తి

పాట్నా, జూలై 11:— బీహారు ఒరిస్సాఅమీరపరయతుగా పనిజేయుచున్న మాలానా మహమ్మదు సజ్జదు యాక్రింది శాంతివార్తను బీహారు ఒరిస్సా గవర్నరు ప్రైవేటు సెక్రటరీకి పంపించి బంపెను.

పుల్వారిషరీపు మశీదుయొద్ద వాద్యములను హిందూ ఉత్సవసమయమున ఆపవలెనని సివిలకోర్టు డిక్రీయు యిదివరకు యోగ్యత్యటిపు అధీపగుల ఉత్తరువును అనాది ఆచారమును గలవు. ఇట్లుండ పోలీసువారు యాసారి ప్రార్థనసమయముందుగూడ వాద్యముల చేయునటులై సెన్న నిచ్చిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు మహమ్మదీయుల అక్రమ ప్రోసిజురను. మహమ్మదీయుల ప్రభుత్వ చర్యకు మిగుల నిరసింపచున్నారు. క్లిష్టపరిస్థితులు రానున్నవి. (అ. ప్రె.)

కరెన్సీకమిషను నివేదికము

గ్రౌర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు
ప్రత్యేకాభిప్రాయము చెప్పుట

బొంబాయి, జూలై 10:— ఇండియను డెయిలీమెయిలు'లందఱు విలేఖరి జూలై 9 వ తేదీని యాక్రింది విధముగ తంజింపెను:— మైనారిటీ రిపోర్టు తయారుజేయుటకు రావులు కమిషను నిబంధనలప్రకారము ముగ్గురు సభ్యులైనను ప్రత్యేకాభిప్రాయముల చెబువలసియుండుటలన సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసుగారు కరెన్సీకమిషను నివేదికపై ప్రత్యేకాభిప్రాయమును వ్రాయునటుల సంతకము చేసిరి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు అందు సదరక్రమరటా
రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్కార్పొరేటు చేయబడినది)

కావలెను

ఎం. అండు ఎస్. ఎం రైల్వేకు బాటగా తరిగీతుపాం దిన గమ్యకమైన 12 గురు డ్రైవరులు రన్నింగు పెడ్తును, అందులో నున్న నాకరులను, సదరుకార్యాలయముపనులను వారి స్వాధీనమందుంచుకొని, నిర్వహించుటకు కావలెను. అక్టింగు పని ఉన్నప్పుడు తప్ప, మిగత కాలమునందు మెయిలునందు లేక ప్యాసంజరులందు డ్రైవరుపని నిర్వహించ వలసియుండును.

నెల 1 కి 26 దినములు, 208 గంటలసేపు పనిచేయ వలసియుండును. మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయువారికి నెల 1 కి జీతము రూ 240. సుమారు 20 దినములు (ఓవర్ టైము) అధికముగా పనిచేయవలసియుండును. సరాసరి మొత్తముగా నెల 1 కి రూ 400 జీతముండును. ఇంటికై ప్రత్యేకముగా ఏమియు ననియ్యవడదు. తగినవానికి మంచి ఏర్పాటులతో ఖాయమై ఉద్యోగ మియ్యబడును.

వయస్సు 28 సం॥రములకు పైన 35 సం॥రములకు మించక యుండవలెను.

దరఖాస్తుదారులు వయస్సు, కడసారి తీయుచుండిన జీతము, తమకుగల అనుభవము, మొదలగు వివరములు పూర్తిగా తెలుపుకొనుచు, యోగ్యతాపత్రిక లున్న పంపుకొనవలెను.

దరఖాస్తులు డెప్యూటీ లోకొ సూపరింటెన్డెంటు, ఇన్చార్జ్ ఆఫ్ రన్నింగు డిపార్టుమెంటు, మద్రాసు అండు సదరక్రమరటా రైల్వే, పార్కులైను, మద్రాసు - విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. బదులునకు స్టాంపును కూడ కవరులో పంపుకొనవలెను.

గుడివాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

తాలూకాబోర్డు

జూలై 10—నిన్నటిదినముఅధ్యక్షతనపదవులకుసభ్యుల సెన్నుకొను నిమిత్తము బోర్డు సభ్యులు సమావేశమయి యాదిగనవారిని యా యాపదవులకు సెన్నుకొనిరి. ఉపాధ్యక్షులు మాత్రము ప్రత్యక్షి లేకుండ ఏకగ్రీవముగ సెన్నుకొనబడిరి.

ఉపాధ్యక్షులు—నందివాడ రాజగోపాలంపంతులుగారు ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు:— కామారీ వెంకటాచలపతయ్యగారు.

జిల్లా బోర్డు సభ్యులు—1. కాజ వెంకట్రామయ్యగారు, 2. పీఠపనేని బసవయ్యగారు.

దొంగతనము

మా పట్టణ నడి బజారులో గల బందరు కృష్ణాఖద్దరు సంఘమువారి ఖద్దరు స్టోర్సు కొట్టు తాళములు బ్రష్టులొట్టి గత రాత్రి చోరులు సుమారు నాల్గువందల రూపుల విలువగల ఖద్దరు వస్త్రులను అపహరించిరి. పోలీసువారు గన్స్ తిరుగు రహదారి కూడలిప్రదేశముల నిర్వహముగ చోరీ జరుగట విపరీతముగ తోచకమానను. పోలీసువారు శ్రద్ధవహించి ఆమాకితీయ గలరని నమ్ముచున్నాము.

ఉద్యోగము

ప్రభుత్వమువారు నార్ల వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడుగారి ప్లానే కరెన్ల రామయ్యగారిని గవర్న మెంటుస్టేషనుగ నియమించి నటుల దెలియుచున్నది.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున కుక్కనవ్వము, అతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించు. వరప్రసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1—4—0 వి. పి. 0-6-0 పి. కి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరడేపి. (సెన్సార్)

బలహీనము, నరముల బలహీనము

రక్త

శోభి

1228

మెదలకు వాటికి.

Deschiens' syrup

సిరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియ్యతగివదియ , 30,000 వైద్యులుఒప్పుకొనియున్న వాడు. డెప్సీసు, పాల్వ అను మార్కును, గమనించుము ఎక్కడను చిహ్నము

To be had of all Chemists (Wholesals) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ - పార్ల సీ లిమిటెడ్

19 హారిన్ రోడ్, మాంటు రోడ్, మద్రాస్

భీమగ్రంథి డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం గారిచే స్థాపింపబడినది.

కాస్త్రాక్రముగా తయారుచేయబడు సమ్యక్మైన మందులు దొరకుపలము.

“సిద్ధ మ క ర ధ్వ జ”

ఈ టూనికు, ఇంగ్లీషు పటుత్వము, మేహవ్యాధులు, మెదడు దుర్బలత్వము రొమ్మునొప్పులు మున్నగువాటికి ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. సీసా 1 కి రూ. 5-0-0 కావలసినవారికి క్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజెంట్లు కావలెను. వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. 2227

మేనేజరు.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మానకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థము కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళల సింధు, పర్యవేక్షణసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాటికోలైండు నెల 3-4-0 అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్తఖనిజములు కుద్ధిచేసి భస్మము చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తు 1 కి రు. 500 కివర 11, భస్మములు కూడ గలవు. క్యాటికోలైండు నెల 2-0-0

454

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

భారతదేశము-మద్యపాననిషేధము

ఉద్యమ మొత్తవరకు కొనసాగినది

(ఆంగ్లో ఇండియన్ టెంపరెన్స్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శియగు ప్రెజిడెంట్ గ్రహగారు పైకి కను చూడరను రెల్వే పత్రికను వ్రాసిన వ్యాసము ఈ దిగువ ప్రకటింపబడినది.)

భారతదేశపు అభివృద్ధి కోరువారందరూ మద్యపాననిషేధమునకు ప్రధమశ్రావణము నొసగుచున్నారు. భారతదేశము నాంధ్రముగను నైతికముగను నుద్ధిచెందవలయు ననిన త్రాగుడుద్రవ్యము అంతమొందవలయును. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము లక్ష్యముగ భారతీయు లుంచుకొనియున్నారు. ఈ ఉద్యమము భారతదేశమున ఎంతవరకు కొనసాగినదో ఈ వ్యాసమునందు వివరింప యత్నించెదను.

కార్యకర్తలస్థితి

మద్యపానమును నిషేధించుట అవసరమని అన్ని కక్షలకు చేరినవారు అంగీకరించుచున్నారు. మహాసభలయందు ఈ సిద్ధాంతమునకు అనుగుణ్యముగ తీర్మానములు గావింపబడుచున్నవి. కాననసభలయందు మంత్రు లిట్లే ప్రకటించుచున్నారు. వార్తాపత్రికలయందుకూడ ఇదే భావములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఈ దుర్వ్యవస్థలను అంతమొందించుటకై ప్రజలు పట్టుదల వహించినట్లు స్పష్టముగ తోచుచున్నది. సాంఘిక ఆర్థిక రాజకీయ విషయముల గురించి చర్చ సలుపుటకు సమావేశపరచబడు మహాసభ లన్నిటియందును. ఈ విషయమై తీర్మానములు గావింపబడుచున్నవి. గొంబాయిలో ఇటీవల జరిగిన కార్యకర్తల సమావేశమున ఈ విషయమై ఒక తీర్మానము గావింపబడినది. కార్యకర్త లుండు ప్రదేశము లందు కట్ల అంగళ్లు అధికముగ నుండుటచే వారు తమ సంపాద్యములో ఎక్కువ మొత్తము త్రాగుటకై వ్యయమొనర్చుచున్నారనియు, త్రాగుడు అధికముగకొలిపి అవినీతితో కూడిన ప్రవర్తనను అధికముగ ననియు ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధవహించి కార్యకర్తలకుండు ప్రదేశమున కట్ల అంగళ్ల సంఖ్యను తగ్గించుటకై పూనుకొన వలయుననియు మహాసభ వారు తీర్మానములు గావించిరి. కాయకట్లముతో కూడిన పంటల చేయుచు జీవింపవా రుండు ప్రదేశములందు కట్ల అంగళ్లను అధికముగ స్థాపించుట ధర్మముకాదని అందరూ అంగీకరించుచున్నారు.

బ్రాహ్మణేతరులు క్రైస్తవులు

హిందు సంఘమున ఈ త్తమ జాతులకు చేరినవారు సాంఘిక సాంప్రదాయముల ననుసరించి మద్యపానమును నిషేధించినట్లే ఇతరజాతులవారు కూడ మద్యపానము నిషేధింప సంకల్పించుకొనుచున్నారు. కడచిన డిసెంబరు నెలలో చెన్నపురియందు జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందు ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని పది సంవత్సరములలో మద్యపానమును సంపూర్ణముగ తుదిముట్టించుటకు విధానమును నిర్ణయించవలయునని తీర్మానము గావింపబడినది. భారతక్రైస్తవుల మహాసభ అధ్యక్షుడగు డా॥ యల్. రాలిరాంగారుకూడ ఇట్టి భావములనే ప్రకటించిరి. మద్యపాన నిషేధమునకై పాటుపడుచున్న గాంధీమహాత్మునకును ఇతర నాయకులకును భారత క్రైస్తవులు అన్ని విధములతోడ వలయునని రాలిరాంగారు నూచించిరి. భారతదేశమునం దొక్కసభవారైనను, ఒక్కసంఘము వైనను, కడకు ఒకవ్యక్తికూడ భిన్నమగు అభిప్రాయములను ప్రకటించలేదు.

ఈ ఉద్యమమునకై పాటుపడుచున్నవారి కృషినివల్లము కాలేదు. మద్యపానము క్రమముగ తగ్గుచున్నదని లెక్కలవల్ల తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికి కడచిన మూడుసంవత్సరములనుండి మద్యపానమువల్ల కలిగిన ఆదాయము ఈ దిగువ కనుపడవడినది.

Table with 3 columns: Year, Revenue, and Expenditure. Rows include years 1922-23, 1923-24, 1924-25 and various revenue types like Excise, Salt, etc.

ఈ లెక్కలలోని వ్యాపారము తగ్గినదని చెప్పవచ్చును. కాని మద్యపానము పాపకర్మమని పరగణించబడు భారతదేశమున ఈ వ్యాపార మింత అధికముగ నుండుట విచారకరముగ విషయము. వివిధ రష్ట్రముల ప్రభుత్వములు మద్యపానమునకు కలుగు ఆదాయముపై ఎంతవరకు ఆధారపడియున్నారో ఈ దిగువ ప్రకటింపబడిన లెక్కలల్ల తెలిసికొనవచ్చును.

Table with 2 columns: Item and Amount. Rows include Excise, Salt, and other revenue items.

సామ్రాజ్య శాసనసభవారి తీర్మానములు మద్యపాన నిషేధమునందలి భారతసామ్రాజ్య శాసనసభయందు కడచిన సెప్టెంబరు నెల 2 వ తేదీ చర్చ జరిగెను. ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

“మద్యపానము తియ్యరాదేయుట విక్రయించుట దిగువ ప్రకారము సంపూర్ణముగ అంతమొందించుట ఇంకొక ప్రభుత్వమువారి లక్ష్యముని గవర్నరు జేసెదగుగాని ప్రకటింపవలయును. ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకై (1) ఏదేని ప్రదేశములందు ఎక్కువ కట్ల సారాయిముకాము లుండవలసినది నిర్ణయించి లెక్కలు లెప్పు అప్పు ఆధారము స్థానిక సంఘముల కివ్వవలెను (2) ఈ ప్రదేశముల నెరవేరుటకై చట్టములు గావింపబడవలెను. అని సామ్రాజ్య శాసనసభవారు సభాయుక్తు డగు గవర్నరు జేసవలసిగానికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును యల్. సి. కేక్లార్డుగారు చుపపాదించిరి. కలకత్తా ఆంగ్లేయుల సంఘపు ప్రతినిధియగు కలనలుకా ప్లదగారు భారత ప్రభుత్వపు ఆధికనభ్యుదయ సర్ జేసిలు డాక్టరు గారు వీరిచర్చకు ప్రతి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము ఆసాధ్యమనియు అసంభవమనియు డాక్టరుగారు వాదించిరి. మద్యపానముమీద యమై ప్రభుత్వమువారు ఆపలంబించుచున్న విధానమును మార్చుట అవసరమని వారు అభిప్రాయపడిరి. కాని తీర్మానము నకు అనుకూలముగ 69 మంది ప్రతిపూలముగ 39 మంది సమ్మతలనొసగిరి. ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ అవజయము గాంచిరి. ఆంగ్లేయసభ్యులు 28 మంది ప్రభుత్వోద్ద్యోగులగు భారతీయులు 14 మంది మాత్రమే తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతల నొసగిరి. విగిలినవారందరూ తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

కాని తీర్మానమును అనుసరించి ప్రభుత్వమువారికి పని చేయలేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై విచారణ జరుపుట ఉచితము. ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహించబడుచున్న లెక్కలయందు సారాయి సప్లయచేయు కాంట్రాక్టులకు కొన్ని కంపెనీలకు ప్రభుత్వమువారి ముచ్చుచున్నారు. సైనికుల ఉపయోగాగ్రహమై అచ్చటచ్చట మద్యము విక్రయించుకాలలు ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్యమున ఏర్పరచబడుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యక్ష సంబంధమున్న ఈ విషయములందు ప్రభుత్వమువారే కొంత పనిచేయవచ్చును.

ఆర్థికసభ్యుని బెదరింపు

సామ్రాజ్య శాసనసభయందు మద్యపాన నిషేధ తీర్మానముపై చర్చజరిగినప్పుడు సర్ జేసిలు డాక్టరుగారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల హెచ్చరించు విధమున కొన్ని బెదరింపు వాక్యములను పలికిరి.

“ఎక్కువశాఖ ప్రజాయత్తశాఖ యైనను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు లోకము ఆప్తము విధానమునుగాని సంపూర్ణ నిషేధ విధానమునుగాని అవలంబింప పూనుకొనిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేరుటకట్టుకొని యూరపుండవాలరు” అధికసభ్యుడు ఈవిధముగ ప్రకటించుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు స్వతంత్రించి ఏపనిచేయుటకు వెనుదీయుచున్నారు. డాక్టరుగారు ఈ హెచ్చరిక ప్రకటించిన మూడువారములలో, బొంబాయి శాసనసభా సభ్యుడగు ఆర్. వి. ప్రధాన్ గారు లోకము ఆప్తము బిల్లును ప్రవేశపెట్ట యత్నించెనుగాని బొంబాయి గవర్నరుగారందులకు ఆమోదింపలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వము ననుసరించి ప్రతి అనధికారసభ్యుడు శాసనసభయందు బిల్లును ఉపపాదించుటకు పూర్వము గవర్నరు అనుమతి పొందవలయును. ఈ సెక్షనును ఆధారముగ గైకొని గవర్నరుగారు బిల్లును ఆమోదించలేదు. ఈబిల్లును గవర్నరు నిరాకరించుటకు సమ్యుతించిన ఎక్కువ శాఖమంత్రి ప్రజాప్రతినిధుల విశ్వాసమును కోల్పోయెననియు ఆర్. జి. ప్రధాన్ గారు ఒక తీర్మానముపాదించి యత్నించిరి. బిల్లులకు నిరాకరించుట ఆమోదించుట కేవలము గవర్నరుకు సంబంధించిన పనియనియు అందు

మంత్రికౌన్సిల్ సంబంధము లేదనియు కావున మంత్రిమై విశ్వసనీయ విశ్వతీర్మానము తెచ్చుట న్యాయము కాదని శాసనసభాధ్యక్షుడు ప్రధానుగారు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించుటకు అనుకూలి ఇచ్చలేదు.

ఈవిషయమై కామన్వెన్షన్లో సంఘ మెట్టివుడ్ గారు కొన్ని ప్రశ్నలు పడిరి. వింటరువును ప్రభువుగారు ప్రభుత్వ బిల్లును బిల్లులను ఆమోదించుటకు నిరాకరించుటకు గవర్నరుగారికి సంపూర్ణాధికారము ఉన్నదనియు అందులకు కారణము తెలుపుటవల్లనే బిల్లును ననుసరించి వారి కెంతమాత్రము లేదని యుచున్నది. ఈ సమస్య రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు సంబంధించినదనియు పార్లమెంటువారి కట్టిసంబంధము లేదనియు స్పష్టమయ్యెను.

ప్రధానుగారు అంతటితో నూరకుండక మద్యపాన నిషేధవిధానము ననుసరించుటచే ఆర్థికముగ కలుగుపన్నమును నిర్ణయించి ఆదాయమునం దేర్పరు లోటును భర్తీచేయుటకై ఆలోచించుటకొక విచారణసంఘము నేర్పరచవలయునని మరి యొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. అవసరమైనచో ఆరాయము సంకల్పించుటకు భర్తీచేయవలగు కొత్త పన్నులను విధించు విషయమై నూతనము గావించుటకు ఈ విచారణ సంఘమునకు ఆధికారముండును.

ఈ తీర్మానము శాసనసభయందు ఆమోదింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానములు అంగీకరించి ఒక విచారణ సంఘమును నియించిరి. ఒక సంవత్సర ప్రావీణ్యము మద్యపాన నిషేధము తవలక్ష్యముని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన గొప్ప ఉత్సాహమును కలుగజేసెను. కాని ప్రధానుగారి ప్రయత్నములకు గవర్నరుగారు నిరోధించిన విధము కొంత అశాంతిని ఆకాశంగమును కలుగజేసినది.

మద్రాసు

ఈ విషయమై మద్రాసు శాసనసభయందు జరిగిన చర్చలు దక్షిణ హిందు చేతముచ మద్యపాన నిషేధ ఉద్యమముపై ఆభిమాన మొత్తగా భ్రమగనున్నదో నిర్ణయించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి విషయమై కొన్ని సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నవారు గాని భరితమేమియు కనుపడుటలేదు. ఈవిషయమై ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారికి సలహానిచ్చుట కొక విచారణసంఘము నియమింపబడినది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని పనిచేయుట కొంతకాలమువరకు ఆసాధ్యమనియు, లోకము ఆప్తము విధానము ననుసరించుట కెన్నియో అభ్యంతరము లున్నవనియు ఈవిచారణసంఘమునందలి సభ్యులలో అధికసంఖ్యకులు అభిప్రాయపడుచు నిశేధమును తియ్యరాదేసిరి. ఈవిషయమై ఫిబ్రవరి నెలలో మదరాసు శాసనసభయందు చర్చజరిగెను. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము తవలక్ష్య మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపవలయునని సభ్యులూర్తిగా కొక తీర్మానము పాదించిరి. లోకము ఆప్తము విధానమును తిట్టగమే ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచవలయునని డాక్టరు నల్లేశమొదలిగారు మరియొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. పార్లమెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును ఆదర్శముగ నుంచుకొనువిషయమై సానుభూతి ప్రకటించిరిగాని ఈవిధానములన్నియు ఆచరణానుయోగ్యములు కావని తెలిపిరి. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము లక్ష్యముగ నుండవలయునని ఆహ్వానము వర్తము వారు పాదించిన తీర్మానమును మంత్రి పర్షము వారును, అధికారసభ్యులును కలసి త్రోసివైచిరి. “మద్యపాన నిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని క్రమక్రమముగ కల్లుచుకొలుముల సంఖ్యను తగ్గించుచు 20 సంవత్సరములలో ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకై ప్రభుత్వమువారు పాటుపడవలయును” అను తీర్మానము ఆమోదింపబడినది. ఈ తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 39 మంది ప్రతిపూలముగా 6 రు సమ్మతల నొసగిరి. 41 రు తటస్థముగనుండిరి. చర్చయంతయు గంభీరముగ గుండెను, పర్యవసానము మద్యపాన నిషేధోద్యమము కొనసాగించుచున్న ప్రచారకులకు తృప్తికరములేదని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికల అనంతరము ఏర్పడు శాసనసభవారు చక్కని న్యాయము గావించెదరని నమ్ముచున్నాను.

బెంగాలు

కడచిన మార్చి నెలలో ప్రభుత్వమువారి ఎక్సైజువిధానము గురించి బెంగాలు శాసనసభలో చర్చ జరిగెను. బట్టలు చర్మసందర్భమున ప్రభుత్వమువారి విధానమున పట్ల అసమ్మతిని తెలుపుటకై ఎక్సైజు గ్రాంటునందు కొంత మొత్తమును తగ్గింపవలయునని ఆంగ్లేయుల ప్రతినిధియగు ఇ. విలియమ్స్ గారు పపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమై ప్రభుత్వమువారు

పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	,,	5 12 0
నూళ్లయేనుగ నెం 20	,,	7 4 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	,,	7 12 0
,,	,,	7 14 0
నెం 12 $\frac{1}{2}$ బెన్ని పర్కూను	,,	6 8 0
నెం 14 $\frac{1}{2}$,,	,,	6 12 0
నెం 12 $\frac{1}{2}$ అల్లెనున్న	,,	5 8 0
నెం 12 $\frac{1}{2}$ పాంశిచేరి	,,	6 2 0
నెం 14 $\frac{1}{2}$,,	,,	6 6 0
నెం 12 $\frac{1}{2}$ న్యూకాటన్	,,	5 7
నెం 14 $\frac{1}{2}$,, న్యూకాటన్	,,	"
నెం 10 $\frac{1}{2}$ కోడయంబుగూరు	,,	,,
నెం 12 $\frac{1}{2}$,,	,,	,,
నెం 14 $\frac{1}{2}$,,	,,	,,
నెం 12 $\frac{1}{2}$ చూడ		1546
నెం 10 $\frac{1}{2}$,,		

అమృత తాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంబాయి

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు Rgedk a Trade M a
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(1) మ-రా-రా-శ్రీ, ను. టి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఫస్ట్ అ. తెల్లపర్తి డి. బి. స్కూల్ పోస్టుగరం, జిల్లా గోదావరి. వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చాలమార్లు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను. ఉత్తముగణము కలిగినదని నిర్ధారణయైనది.

(2) " మ. ఇ. హెన్రీ, సబ్ రిజిస్ట్రార్, కోత్తకోట. వీరు వ్రాసినది.
తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి. కాన దయచేసి ఇప్పుడు 12 సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.

(3) " మ. జి. సూర్యనారాయణ జమిందార్, కోరుకల్లు పోస్టు కాళిపాడి జిల్లా కృష్ణా. వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు సంబంధముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి.పి లో పంపాలెను.

(4) " మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్బు, గుమస్తా, 'మరాడ, పోస్టు కాతరం, కృష్ణాజిల్లా వీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగానున్నవి యని సంతోషములను. మా యథరచుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

చదువుడు యోచింపుడు కొనుడు
జగత్పసిధిచెందిన కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉన్నప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఈడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును హెచ్చించును, పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్యును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చలదనమును, మంచియొచ్చిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందుముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను యిచ్చేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0	పోస్టుఖర్చు 0-6-0	ప్రత్యేకము
3 " " 2-10-0	" " 0-12-0	"

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి వట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయందు దుకాణమునందు తప్పక దొరుకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరెదియు వాడకూడదని, స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజావంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతియందు మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పువ్వుములవలె మీచుట్టు ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనిని వాడుదురు.

1 బుడ్లి బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0	ప్రత్యేకము
3 " " 1-4-0	" " 0-5-0	"
10 పిల్ల బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0		

పోల్ వంటలు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
126 285, జామ్నామీదు మాక్కెట్టు, జొంబాయి.

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు

పారిశుధ్యమునుగూర్చి పామరజనులకు బోధించుటకు డిక్షనరీని ప్రచార మొనరింపుడు. డాక్టరు యు. రామారావు: (ఎం.ఎల్.సి.ఎఫ్.ఎం.యం.) గారు వ్రాసిన ఈదిగువ క్షేత్రమున బడిన గ్రంథము లీవివరమున చాల నుపకరించును.

ఆరోగ్యపర్యావరణములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు

ఆరోగ్యపర్యావరణ గ్రంథానికి ఆంధ్ర, ద్రవిడ, ఆంధ్ర భాషలలో ముద్రంపబడెను.

1. ఇండ్లు-ఆరోగ్యము	అడాలు 2
2. డాక్టరు వచ్చులోపల ఏమి చేయవలెను	2
3. పాఠశాలలలో ఆరోగ్యకాస్త్రము, (హైజిను)	2
4. జలము-ఆరోగ్యము	4
5. గాలి-ఆరోగ్యము	2

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్,

కెమిస్టు అండు ఆప్టిషియన్లు, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మాన సోల్లా సి సీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గుణగుణికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాశల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వదము, అరుచి, అస్థిరతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలశక్తియు, పీకల్లు, పొన్నములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అల్కులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. చిక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

పరియన్ బ్లాక్ ఛోర్ డై

ఇది రోమములకు పూసినంతలో తెల్లని వెంట్రుకలను నల్ల తుమ్మిది చాయగాను, మృదువుగాను కాంతిగలవిగాను చేయును. చర్మముకు హానిచేయదు. దాగుపడదు. ఆసీడుగాని, కార్బిడ్ కుగాని యిసుమంతుని కలియనేలేదు.

డబ్బా 1 కి 0-10-0.

The Aliya Pharmacy
Rajahmundry.